

Справка с получени становища в резултат от консултациите по Заданието за определяне на обхвата и съдържанието на ЕО за „Проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия“ и начин на отразяването им

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
1.	Басейнова дирекция „Черноморски район“	Изх.№04-01-8-2/11.03.2026	<p>В изпълнение на изискванията на чл. 19а, т. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и след преглед на представеното задание за определяне обхвата и съдържанието на ДЕО за горепосочения Проект на Плана, Ви уведомявам следното:</p> <p>БДЧР е изразила становище с изх. №04-01-8-1/29.01.2026 г. за горесцитирания Проект на Плана.</p> <p>В ДЕО е необходимо да се представи информация за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Връзката на Проекта на Плана с действащите План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2022-2027 г. и План за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2022-2027 г. за Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ). 2. Описанието и анализът в част „Води“ да се изготвят съобразно информацията за водите и водните тела в ПУРБ 2022-2027. 3. ДЕО следва да обхваща всички възможни въздействия върху зоните за защита на водите (ЗЗВ), определени по чл. 119а от Закона за водите. 4. ДЕО следва да обхваща всички възможни въздействия върху количеството и качеството на повърхностните и подземните води. 5. При изготвяне на ДЕО да се имат предвид заложените в ПУРБ цели за опазване на водните тела и ЗЗВ, върху които попада територията на Проекта на Плана в обхвата на ЧРБУ, както и програмите от мерки за предотвратяване и намаляване на значителни вредни въздействия върху повърхностните и подземни води. В доклада да се посочат конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, и ЗЗВ, от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние, заложен в ПУРБ 2022-2027 г. 6. Да бъде отразена и необходимостта от спазване на съответните забрани и ограничения в СОЗ, регламентирани в Наредба № 3/16.10.2000г. на МОСВ, МРРБ и МЗ (ДВ. бр. 88/2000г.) за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, както и буферните зони с радиус 1000 m около водоземните съоръжения/ системи, в случаите когато не са определени СОЗ в Приложение №1 към Националния каталог от мерки за ПУРБ (http://www5.moew.government.bg/?wpfb_dl=17375). 	Да	Препоръките са съобразена в процеса на изготвянето на ДЕО – виж т. 2,1.2, 6.2 и 7 от ДЕО.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>7. Проектирането и строителството на нови обекти и съоръжения да бъдат съобразени с предвидените забрани и ограничения, регламентирани в Закона за водите, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> • съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за водите, основен принцип при отношенията, свързани със собствеността върху водните обекти е упражняването на собственост без да се допуска нарушаване на целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система. • изискванията на чл. 118а и чл. 118в от Закона за водите съгласно които с цел опазване на подземните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на замърсители в подземни води; • изискванията на чл. 143, ал. 1 от Закона за водите, съгласно които за защита от вредното въздействие на водите не се допускат дейности, с които се нарушава естественото състояние и проводимостта на речните легла, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици и използването им като депа за земни и скални маси; • изискванията на чл. 134 от Закона за водите, съгласно който се забранява строителството на стопански и жилищни постройки, както и изхвърляне, складиране, депониране и третиране на отпадъци в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата и др. <p>8. Територията на Проекта на Плана в обхвата на ЧРБУ попада в обхвата на определен район със значителен потенциален риск от наводнения /РЗПРН/ с код BG2APSFRKA08 и наименование „р. Врана – Търговище“.</p> <p>Изготвените карти на заплахата и на риска от наводнения и Програмата от мерки към ПУРН за ЧРБУ са публикувани на интернет страницата на БДЧР.</p> <p>В Програмата от мерки към ПУРН 2022-2027 г. са включени конкретни мерки, имащи отношение към Проекта на Плана, с кодове:</p> <p><M31-B10b> Природосъобразни водозадържащи елементи, разпределени по целия водосбор;</p> <p><M34-B19a> Отводнителни канали за отвеждане на повърхностни води като компонент на УОС;</p> <p><M31-B8d> Временно наводняване на земеделски площи чрез изграждане на надлъжни хидротехнически съоръжения или изпомпване за контрол на водните количества или нива. В доклада да се посочат конкретни мерки за недопускане или намаляване на отрицателните въздействия, от гледна точка на постигане на целите и мерките за защита от вредното въздействие на водите, заложили в ПУРН 2022-2027г.</p> <p>За изготвяне на ДЕО по отношение ПУРН 2022-2027 г. и ПУРН 2022-2027 г. за ЧРБУ със становището на БДЧР с изх. №04-01-8-1/29.01.2026 г. са дадени насоки с препратки към</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			официалната интернет страницата. Пространствени данни са налични на https://www.bsbd.bg/bg/index_bg_294768.html . <i>Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда, Закона за водите и други специални закони и подзаконови нормативни актове, и не може да служи като основание за отпадане на отговорността, съгласно действащата нормативна уредба.</i>		
2.	Захари Белчев	17.03.2026г.	Уважаеми госпожи и господа, Във връзка с публикуваната обществена консултация относно проекта на „План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, представям следното становище: 1. Да бъдат публично представени всички пространствени данни и картографски материали, използвани при определяне на предложените приоритетни зони, включително географски информационни системи (GIS). 2. Да бъде публикувана методологията и критериите за определяне на зоните, включително ветрови потенциал, ограничения от защитени територии, близост до населени места и влияние върху миграционните коридори на птици. 3. Да бъдат публикувани всички експертни анализи и доклади, въз основа на които е изготвен проектът на плана. 4. В доклада за екологична оценка да се анализира подробно въздействието върху биоразнообразието, миграционните маршрути на птиците, населението, ландшафта и кумулативните ефекти. 5. Да бъдат разгледани алтернативни сценарии, включително вариант без реализиране на плана. 6. Да бъдат проведени реални обществени обсъждания в засегнатите региони. Моля настоящото становище да бъде взето предвид при изготвянето на окончателния вариант на заданието за екологична оценка и последващия доклад.	Да,, в частта касаеща ДЕО – т. 4 и т. 5	Относимите препоръки са взети в предвид и отразени в ДЕО – т. 6 и т. 8 от ДЕО
3.	РИОСВ-Благоевград	Изх.№ПД-842-1/19.03.2026г.	Уведомявам Ви, че РИОСВ-Благоевград няма бележки и предложения по предложения обхват и съдържание на заданието за Доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, както и по схемата за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана.	-	Становището не съдържа бележки и предложения.
4.	РИОСВ-гр. Хасково	ПД-449-1/23.03.2026г.	Във връзка с представеното от Вас задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана, в изпълнение на разпоредбата на чл.	-	Становището не съдържа бележки и предложения.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			19а, т. 3 от <i>Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми</i> (Наредбата за ЕО), Ви уведомявам, че от страна на РИОСВ – Хасково няма забележки и препоръки към така представеното задание по отношение на компонентите и факторите на околната среда.		
5.	РИОСВ-гр. Смолян	КПД-01-47-1/23.03.2026г.	Уведомяваме Ви, че по така представеното Задание за определяне на обхват и съдържание на Доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана, в изпълнение на разпоредбата на чл.19 и чл.19а, т.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, РИОСВ – Смолян няма бележки и предложения.	-	Становището не съдържа бележки и предложения.
6.	Електроенергиен системен оператор	Изх.№ ЦУ-ЕО-3266/2/25.03.2026	<p>В отговор на горесцитираното Ваше писмо Ви уведомявам, че в рамките на своята дейност ЕО ЕАД не осъществява оценка на въздействието върху популациите на птици и не прилага мерки, свързани с опазването на биологичното разнообразие. Тези функции принадлежат на компетентните органи по Закона за биологичното разнообразие и по процедурите за екологична оценка и оценка за въздействие върху околната среда съгласно Закона за опазване на околната среда. В допълнение, ЕО ЕАД не упражнява правомощия в областта на природозащитната регулация и не издава становища по екологични критерии, извън случаите, когато те са елемент от устройствено или инвестиционно планиране, свързано с електропреносната инфраструктура.</p> <p>Независимо от това, ЕО ЕАД има нормативно регламентирана отговорност по Закона за енергетиката (чл. 39^41 ЗЕ) да осигурява сигурната, надеждна и непрекъсната работа на електроенергийната система на Република България, както и да планира, експлоатира и развива електропреносната мрежа в съответствие с принципите за сигурност, качество на доставките и интеграция на производствени мощности от възобновяеми източници.</p> <p>В този контекст успешната реализация на проекти за вятърни електрически централи е пряко свързана с ключови технически и системни функции на ЕО, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> извършване на оценка на възможностите за присъединяване към електропреносната мрежа - съгласно ЗЕ и Наредба № 6 за присъединяване на производители; анализ на влиянието на нови ВЯЕЦ върху системния баланс, честотната стабилност, регионалните натоварвания и условията на паралелна работа на ЕЕС; изпълнение на Десетгодишния план за развитие на електропреносната мрежа, приет по чл. 81 г от ЗЕ, в който се определят необходимите инвестиции за интеграция на нови генериращи мощности; гарантиране, че проектите, заявили присъединяване, са реализуеми в практическо, техническо и системно отношение, включително в контекста на националните цели за ВЕИ и изискванията на ENTSO-E. 	-	Становището не съдържа забележки, коментари и препоръки, относими към процедурата по екологична оценка.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Поради тази причина за ЕСО ЕАД представлява съществен интерес дали предвидените вятърни мощности могат да бъдат реализирани в съответните райони без наличие на екологични ограничения, които биха могли да възпрепятстват или забавят процесите по присъединяване, както и да компрометират изпълнението на националните планове и мрежовото развитие.</p> <p>Представеният научен доклад, обобщаващ дългогодишни емпирични изследвания върху въздействието на ветроенергийни паркове в Североизточна България, предоставя значима информация относно реалните екологични рискове и тяхната управляемост. Резултатите показват, че идентифицираните въздействия върху птиците са в ниски граници и подлежат на ефективно смекчаване чрез утвърдени технически мерки, включително системи за ранно предупреждение и контрол на турбините. Научно потвърдената екологична допустимост на развитието на вятърни мощности в районите е най-висок ветрови потенциал е от пряка полза за дейността на ЕСО ЕАД, тъй като гарантира реалистичност на планираното производство от ВЕИ и подкрепя прецизното мрежово планиране, включително оценката на капацитета за присъединяване и необходимите инвестиции в електропреносната инфраструктура.</p>		
7.	Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“	Изх.№ РД-21-87/ 26.03.2026г.	<p>Във връзка с полученото писмо относно изразяване на становище по задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, Ви представяме становището на Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“.</p> <p>Становището съдържа експертни бележки и препоръки, свързани с интегрираното планиране на енергийния и минно-добивния сектор, необходимостта от координация между заинтересованите страни, както и мерки за осигуряване на устойчиво развитие и минимизиране на потенциалните въздействия върху околната среда.</p> <p>Оставаме на разположение за участие в последващи обсъждания и експертни консултации по темата.</p> <p style="text-align: center;">СТАНОВИЩЕ</p> <p>Относно: Задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана</p> <p>Настоящото Задание за обхват и съдържание на Доклада за екологична оценка на проекта „План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия“ (ППЗ/Планът) е изготвено по Договор № Д-30-</p>	Да	Становището е отразено в ДЕО – виж т. 2.1 (т. 2.1.3) и т. 6.3 и т. 7.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>8/13.02.2026 г. между МОСВ и „Реноватика“ ЕООД за извършване на екологична оценка и в изпълнение на изискванията на чл. 19а от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. Заданието е съобразено с указанията в писмо изх. № ЕО-43-14/02.02.2026 г., с което Министерът на околната среда и водите постановява, че проектът подлежи на задължителна екологична оценка и докладът следва да бъде изготвен от колектив експерти с ръководител, отговарящ на изискванията на чл. 16 от Наредбата за ЕО. Във връзка с чл. 36, ал. 2 и разпоредбите на чл. 12, ал. 1-3 от Наредбата е извършена проверка на предоставените пространствени данни относно местоположението на включените в ПЗ площи. Установено е, че тези площи не попадат в границите на защитени зони по смисъла на ЗБР и в ЗТ съгласно ЗЗТ. На основание чл. 36, ал. 3 е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която проектът на ППЗ няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитания и популации, предмет на опазване в защитените зони от мрежата „Натура 2000“, с подробно мотивирано обоснование.</p> <p>Минно-добивния и преработвателен сектор в рамките на проекта на ППЗ</p> <p>Добивната промишленост е стратегически отрасъл с ключово значение за икономиката на Република България. Тя осигурява значителен дял от БВП и брутната добавена стойност, висока производителност на труда и силен експортен потенциал. Секторът поддържа работни места, особено в региони с ограничени алтернативи за поминък, и служи като база за развитието на свързани индустрии - металургия, строителство, химическа промишленост, машиностроене и електроника. Това го прави важен фактор за икономическата стабилност и енергийната независимост на страната. Същевременно добивната промишленост се намира в процес на трансформация в условията на зеления преход и Индустрия 5.0: дигитализация, автоматизация, енергийна ефективност, кръгова икономика и декарбонизация са вече част от стратегическите приоритети на сектора. Оптимизацията на процесите, внедряването на чисти технологии и научно-развойната дейност намаляват екологичните рискове, подкрепят устойчивостта и повишават конкурентоспособността на сектора. Зеленият преход изисква високо квалифицирани кадри и адаптиране на образователните политики към енергийна ефективност, възобновяема енергия, кръгова икономика, устойчиви технологии и управление на ресурси.</p> <p>Поради съвместните пространствени и оперативни интереси, е необходима системна интеграция между секторните политики: минна и ресурсна политика, енергийна политика и планиране на ВЕИ. Това означава синхронизирани GIS-слоеве за концесии и проекти, кумулативни оценки на въздействията, координация на инфраструктурни решения (пътища, трансформатори, кабели) и механизми за управление на припокривания и конфликти в земеползването. Интеграцията трябва да осигури баланс между целите на енергийната трансформация (развитие на вятърна енергетика) и защитата на</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>икономическите интереси и операционната сигурност на добивните предприятия. Това включва оперативни протоколи за безопасност (във връзка с взривни и логистични операции), договорни схеми за споделена инфраструктура, финансови механизми за компенсации и адаптация, както и участие на концесионери в процесите на планиране и мониторинг. Устойчивият растеж на добивния сектор и успешният зелен преход са взаимно допълващи се цели: модернизирани, дигитализирани и екологично адаптирани минни отрасли ще подкрепят националната икономика и ще улеснят интеграцията на ВЕИ, а координираните политики и публичните инвестиции в образование, научни изследвания и инфраструктура ще гарантират, че преходът става справедливо и ефективно, без необосновани икономически щети за ключовите отрасли.</p> <p>Поради съвместните пространствени и оперативни интереси, е необходима системна интеграция между секторните политики: минна и ресурсна политика, енергийна политика и планиране на ВЕИ. Това означава синхронизирани GIS-слоеве за концесии и проекти, кумулативни оценки на въздействията, координация на инфраструктурни решения (пътища, трансформатори, кабели) и механизми за управление на припокривания и конфликти в земеползването. Интеграцията трябва да осигури баланс между целите на енергийната трансформация (развитие на вятърна енергетика) и защитата на икономическите интереси и операционната сигурност на добивните предприятия. Това включва оперативни протоколи за безопасност (във връзка с взривни и логистични операции), договорни схеми за споделена инфраструктура, финансови механизми за компенсации и адаптация, както и участие на концесионери в процесите на планиране и мониторинг. Устойчивият растеж на добивния сектор и успешният зелен преход са взаимно допълващи се цели: модернизирани, дигитализирани и екологично адаптирани минни отрасли ще подкрепят националната икономика и ще улеснят интеграцията на ВЕИ, а координираните политики и публичните инвестиции в образование, научни изследвания и инфраструктура ще гарантират, че преходът става справедливо и ефективно, без необосновани икономически щети за ключовите отрасли.</p> <p>Активното включване на висшите училища и целенасоченото изграждане на кадри са от съществено значение за успешния зелен преход и интегрираното планиране между енергетиката, минно-добивния сектор и ВЕИ. Университетите трябва да участват пряко в подготовката и изпълнението на ДЕО чрез научни екипи за полеви изследвания, GIS-моделиране, оценка на кумулативни въздействия и мониторинг; да осигуряват докторантски и интердисциплинарни изследователски програми; и да гарантират база за независими научни прегледи и прозрачност пред обществеността.</p> <p>За да се ускори пазарната и технологична трансформация, държавната подкрепа следва да стимулира формирането на нови образователни профили и специалности и реновиране на стари и утвърдени такива - енергиен инженеринг, електроенергетика, инженерна геоекология, геоинформатика, кръгова икономика, устойчиви финанси и зелено</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>управление на производствени системи. Това включва целево финансиране на докторанти и стипендии, държавно-частни партньорства, програми за преквалификация и продължаващо обучение, стажове в индустрията и механизми за адаптация и качество на учебните планове в контекста Зеления преход и декарбонизацията. Чрез координация между държава, университети и бизнес ще се създадат условия за обучение и формиране на високоспециализирани кадри, способни да управляват модернизацията и синергията между ВЕИ и добива.</p> <p>Общи препоръки към обхвата и съдържанието на проекта на ППЗ</p> <p><u>Управление, участие и координация</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Включване на представители на минната индустрия, регионални власти и висши училища в работни групи за идентифициране на критични точки на припокриване и разработване на оперативни схеми за координация (случаи за координация: достъп, логистика, взривни работи, споделена инфраструктура). Формализирани механизми тип меморандуми за разбирателство, протоколи за координация, периодични заседания и определяне на координатори за бърза оперативна синхронизация. <p><u>Данни, картографиране и оценка на дефицити</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Подробни GIS карти на концесии, активни и проучвателни площи, миграционни коридори и интеграция с национални/европейски регистри. Идентифициране и запълване на данни-дефицити (дългосрочни полеви данни за птици и прилепи, археологически проучвания, хидрологични и почвени данни). Детайлно отчитане на миграционните коридори (напр. Via Pontica) и използване на реални теренни и GPS данни. <p><u>Кумулативен анализ и оценка на въздействия</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Задължителен кумулативен анализ на съществуващи и планирани ветроенергийни паркове в съответните региони, включително дългосрочни наблюдения, включващ съвместните ефекти от вятърни паркове и минна дейност върху околната среда, здравето и инфраструктурата (в т.ч. прах, води, стабилитет на прилежащите терени, трафик). Оценка на трансгранични и регионални ефекти. <p><u>Мониторинг, независим контрол и отчетност</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Мониторинг в реално време (визуален, радарен, GPS). План за мониторинг и адаптивни мерки с ясно разпределение на отговорностите и финансови механизми за изпълнение - първоотправен минимум 12 месеца (препоръчително 36 месеца за птици и прилепи), последващ периодичен мониторинг 3-5 години след въвеждане в експлоатация. 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<ul style="list-style-type: none"> Независим научен контрол, ежегодни независими доклади и публичен достъп до данните. <p><u>Мерки за смекчаване, адаптация и възстановяване</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Интеграция на системи за временно спиране на турбини (shutdown on demand); Пространствено дистанциране от чувствителни местообитания; сезонни ограничения в строителството; технически мерки за намаляване на колизии (радары, регулиране на работата при миграции); контрол на ерозия и води; компенсационни и възстановителни мерки за местообитания. Социални мерки, план за обществено участие, програми за местна заетост и прозрачни компенсации. При установяване на конфликтни зони - разработване на алтернативни локации и договорни схеми за компенсации и възстановяване. <p><u>Научна обоснованост, образование, кадрово обезпечаване и технологична адаптация</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Актуални и дългосрочни изследвания, включително национални данни от реално функциониращи ветроенергийни паркове, които показват, че при правилно управление въздействието върху птиците може да бъде минимално. Активно включване на университети в полеви изследвания, моделиране (GIS, екологична статистика), мониторинг. Договорни партньорства, студентски практики, финансиране на магистърски/докторски програми, независими научни прегледи и публични семинари. Държавна подкрепа за целеви докторантури и програми за преквалификация в ключови професионални направления, имащи отношение към енергиен инженеринг (ВЕИ), екологично/рудно инженерство, GIS, кръгова икономика, устойчиви финанси. Държавна подкрепа за образователни и научни програми (енергиен инженеринг, екологично инженерство, GIS, кръгова икономика), които да осигурят дългосрочна научна и техническа база за управлението на ВЕИ. <p><u>Финансиране и правно-административни механизми</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ясни финансови механизми за изпълнение на мониторинга и адаптивните мерки (бондинг, гаранции, фондове за възстановяване). Включване на договорни клаузи между оператори и концесионери за споделена инфраструктура и компенсации; Регулаторни изисквания за публичност и отчетност с цел повишаване на общественото доверие. <p><u>Синхронизиране на ВЕИ и минно-добивната и преработвателна промишленост</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Пространствено припокриване и потенциални конфликти: при определяне на приоритетни зони е задължително да се интегрират актуални карти на минни находища, действащи рудници, добивни концесии и зони за бъдещи проучвания. Непланирано 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>припокриване може да доведе до конфликт на ползвания на земята, ограничаване на достъпа до находища и усложнение на логистиката за добива.</p> <ul style="list-style-type: none"> Въздействие върху безопасността и експлоатацията: изграждането на вятърни паркове и прилежаща инфраструктура (пътища, линии) в близост до минни обекти може да усложни транспортните коридори, взривните работи и зоните за складиране на материал, изисквайки адаптиране на оперативни протоколи и допълнителни мерки за безопасност. Ефекти върху околната среда и разрешителните режими: смесените въздействия (прах, изменение на повърхностните води, акустични ефекти) могат да окажат потенциално въздействие върху компонентите на околната среда около минни площадки, налагайки допълнителни мониторинг и компенсаторни мерки. Икономически последици: потенциални ограничения на разширение на минни дейности и увеличени разходи за синхронизиране на графици, компенсаторни мерки и пространствени корекции; възможности за синергии при споделена инфраструктура (пътища, трансформатори) след детайлен анализ и договорни механизми. Необходимост от насочено внимание в ДЕО за оценка на взаимодействието с минно-добивния сектор - картиране на всички активни и планирани минни зони, оценка на рисковете за експлоатацията и безопасността, сценарии за координация, и конкретни смекчаващи мерки и договорни механизми за разрешаване на конфликти. <p>Заклучение:</p> <p>Планът има потенциал да осигури балансирано развитие на вятърната енергия, при условие че екологичната оценка бъде изпълнена с достатъчна детайлност, научна обоснованост и прилагане на ефективни мерки за опазване на биоразнообразието - обоснован е в нормативен и стратегически аспект и прилага интегриран подход за пространствено планиране, включително използване на GIS и съобразяване с екологичните ограничения. Разработването на ППЗ е инструмент за реализиране на националните и европейските цели за декарбонизация и увеличаване на дела на възобновяемите източници.</p>		
8.	РИОСВ-гр. Враца	Изх.№ ОВОС-ЕО-123-1/26.03.2026г.	<p>Във връзка с внесеното от Вас писмо, заведено в Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – гр. Враца с вх. № ОВОС-ЕО-123/11.03.2026 г., предвид извършваната процедура по Екологична оценка на <i>проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия</i>, по отношение извършваните от Вас консултации относно горепосоченото задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за ЕО (ДЕО), съобразно изискванията визирани в чл. 19а от <i>Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми</i> (Наредбата за ЕО), и схемата за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана, и съобразно компетенциите на РИОСВ-Враца, Ви предоставям</p>	Да	РИОСВ – Враца нямат забележки по предоставеното им Задание за обхват и съдържание.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>следното становище:</p> <p>I. По отношение на Заданието за определяне на съдържание и обхват на Доклад за Екологичната оценка (ЕО) на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия</p> <p>Във връзка с това, че обхватът и съдържанието на Доклада за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, съответства на изискванията заложи в чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл. 17 от Наредбата за ЕО, нямам бележки по него.</p> <p>II. По отношение на Схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересовани органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от проекта на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия за извършването на екологичната оценка (ЕО).</p> <p>Съобразно изискванията на глава четвърта от Наредбата за ЕО е предвидено провеждане на консултации по предложената от Вас схема и отразяване на резултатите от тях в съответната справка. Схемата съдържа информация за: обществеността, заинтересованите органи и трети лица, с които възложителят предлага да се извършат консултации; етапите на консултации; начин на съвместяване на процеса на планиране с основните процедурни етапи на ЕО. Нямам бележки по нея.</p>		
9.	РИОСВ-гр. Стара Загора	Изх.№ РД-05-1757-1-27.03.2026г.	<p>Представеното задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана са изготвени в изпълнение на изискванията на чл. 19а от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) и е в рамките на консултациите с компетентния орган.</p> <p>С плана за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия се цели увеличаване на дела на енергия от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия в ЕС от 32 % на 42.5 % през 2030 г. Държавите членки следва да се стремят колективно да постигнат общата цел на ЕС за 45% енергия от възобновяеми източници в съответствие със Зелената сделка и плана REPowerEU.</p> <p>Планът е разработен в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413 (RED III) и цели да подпомогне постигането на националния принос на Република България към целите на Европейския съюз за дял на енергията от възобновяеми източници до 2030 г., като определените приоритетни зони ще осигуряват рамка за ускорено внедряване на вятърни мощности и улесняване на административните процедури, като същевременно ще</p>	Да	Препоръката е съобразена в изготвянето на ДЕО, като в т. 6 изготвената оценка касае както плана в неговата цялост, така и отделни проекти, свързани с неговата реализация

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>създадат основа за планиране и развитие на сектора в следващите периоди, включително с оглед на целите за 2040 г. и 2050 г.</p> <p>Стратегическата цел на проекта на Плана е да допринесе за постигане на целта за оползотворяване на вятърната енергия на ниво Европейски съюз и в Република България чрез балансирано планиране на територии за ускорено прилагане на технологии за оползотворяване на енергията на вятъра и трансформирането ѝ в електрическа енергия, съобразено с инвестиционните възможности, компонентите на околната среда и биологичното разнообразие в Република България.</p> <p>Специфичната цел на ППЗ, е да осигури подходящи сухоземни райони от територията на Република България, които очертават обща рамка на площите за приоритетно развитие на инвестиционни проекти за оползотворяване вятърна енергия без да се засягат районите с висока екологична чувствителност, включително целите за опазване на защитените зони от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“ на територията на България и европейското и националното законодателство в областта на околната среда.</p> <p>По време на разработването на доклада за ЕО ще бъдат проведени консултации с компетентния орган (МОСВ), различни министерства и институции, неправителствени организации, физически и юридически лица, които могат да бъдат заинтересовани от прилагането на ППЗ. Консултациите се провеждат по схема, разработена от Възложителя, която включва информация за това как да бъдат съчетани процеса на планиране с основните етапи на екологичната оценка.</p> <p>В доклада по екологична оценка е необходимо да се обърне внимание на проектите и плановете, които очертават рамката на инвестиционни предложения в Приложение № 1 и 2 на ЗООС.</p> <p>Приемаме представеното задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана, без забележки.</p>		
10.	РИОСВ-гр. Пловдив	Изх.№ М-133-1/27.03.2026г.	<p>Във връзка с Ваше писмо с изх. № 12-00-259/11.03.2026г., относно изразяване на становище по задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана, Ви информираме, че експертите в РИОСВ-Пловдив изразяват следното:</p> <p>- По Компонент „Атмосферен въздух“</p>	Да	Становището е взето под внимание при изготвянето на ДЕО – виж. т. 2 и т. 6 и т. 7 от ДЕО.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>В заданието е направена оценка на качеството на атмосферния въздух по райони и са дадени заключения въз основа на данни за 2023г. от Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух.</p> <p>При изготвянето на Доклада за Екологична оценка на Проекта на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия препоръчваме да бъдат използвани актуални данни от Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (НСМКAB) на МОСВ. На сайта на ИАОС са публикувани Годишни бюлетини за качество на атмосферен въздух (КАВ) за 2024г. и 2025г.</p> <p>- Фактор „Шум в околната среда“</p> <p>Изграждането на вятърните паркове и тяхната експлоатация могат да доведат до въздействия в околната среда, произтичащи от шум, вибрации, електромагнитни лъчения, както и засенчване на съседни територии.</p> <p>В доклада следва да се разгледат подходящи мерки за акустично планиране, с които да се ограничат въздействията породени от вредните физични фактори и засягане на защитени от шум зони.</p> <p>При необходимост да се заложат забрани за разполагане на вятърни паркове в близост до сгради, подлежащи на усилената защита от шум. Съгласно §1, т. 8 от НАРЕДБА №6 от 26.06.2006г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (обн., ДВ, бр. 58 от 18.07.2006 г. с посл. Изм. и доп.) такива сгради са: детските и лечебните заведения, училищата и тези за научноизследователска и учебна дейност, жилищните сгради и помещенията в обектите за жилищни нужди в сгради със смесено предназначение.</p>		
11.	Изпълнител на агенция по околна среда	Изх.№1042/-31.03.2026г.	<p>Във връзка с Ваше писмо, с искане за предоставяне на становище по задание, за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка, на проект на „План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия“ и „Схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана“, Изпълнителна агенция по околна среда има следните бележки и препоръки:</p> <p>I. Обща оценка</p> <p>Предложеният обхват и съдържание на заданието за изготвяне на Доклад за екологична оценка и схемата за провеждане на консултации, съответстват на нормативните изисквания за извършване на екологична оценка на планове и програми.</p>	Да	Становището е взето под внимание при изготвянето на ДЕО – т. 2.1.2, т. 2.1.7, т. 6.2 и т. 6.7, т. 7 и т. 8

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>II. Препоръки по отношение на Обхвата и съдържанието на доклада</p> <p>1. По отношение на т. 3.1.3. „Повърхностни и подземни води“, предлагаме за повече прегледност да се представят карти с територията на проектните зони, които се разглеждат в доклада, заедно с повърхностните и подземните водни тела, върху които попадат. Картите да са по отделно за всяка басейнова дирекция.</p> <p>За Зона_14-30MW от БД Западнобеломорски район да се запише верния код на подземно водно тяло „Пукнатинни води във Верила-Витошки блок“, тъй като посоченият код - BG4DGW00001Pg238 дублира кода на подземно водно тяло „Порови води в палеогенски седиментен комплекс на Пернишка котловина“. С цел избягване на подобни грешки предлагаме в доклада описанието на проектните зони, повърхностните и подземните водни тела, които засягат, както и състоянието на водните тела да се представят под формата на таблици за всяка от четирите Басейнови дирекции.</p> <p>2. По отношение на т. 3.1.7. „Биологично разнообразие. Защитени зони и защитени територии“, с оглед спецификата на планираните вятърни енергийни съоръжения, които могат да окажат съществено въздействие върху определени групи видове и местообитания, предлагаме при изготвянето на Доклада за екологична оценка, раздела да бъде допълнен, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Извършване на по-подробен анализ на биологичното разнообразие, включително: природни местообитания и видове от Директива 92/43/ЕИО и видове птици от Директива 2009/147/ЕО; чувствителни екосистеми (влажни зони, степни и пасищни местообитания); екологични коридори и миграционни пътища на птици (<i>Via Pontica, Via Aristotelis</i>); - Оценка на чувствителността на ключови групи видове, в частност: грабливи птици, мигриращи птици и прилепи; - Анализ на потенциалните въздействия, включително: риск от колизии с ветрогенератори; бариерен ефект и фрагментация на местообитания; смущения вследствие на шум, вибрации и светлинни ефекти; кумулативни въздействия от други инфраструктурни проекти; - Разработване на мерки за предотвратяване и намаляване на въздействията, като: определяне на буферни зони около чувствителни местообитания; ограничения за изграждане на съоръжения в ключови миграционни коридори; прилагане на технологии за намаляване на риска от колизии; извършване на мониторинг на неумишлена смърт на птици и прилепи. <p>3. В т. 10 „Методи за извършване на екологичната оценка, използвана нормативна база и документи“ към източниците на информация да се добавят плановете за управление на речните басейни и плановете за управление на</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>наводненията на 4 басейнови дирекции, предвид цитираното на стр.47 становище на БД Източнобеломорски район.</p> <p>III. Препоръки по отношение на „Схемата за провеждане на консултации“</p> <p>По отношение на схемата за провеждане на консултации, разработена в съответствие с изискванията на Глава четвърта от Наредбата за екологична оценка, в която се предвижда провеждане на консултации, както на етап определяне на обхвата на оценката, така и след изготвяне на доклада за ЕО, с оглед пълноценното отразяване в доклада на въпросите, свързани с биологичното разнообразие предлагаме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - в консултациите да бъдат включени и научни институции (институты, университети и др.) и неправителствени организации, работещи в областта на опазването на биологичното разнообразие; - да бъдат проведени и тематични експертни консултации, насочени към орнитология и изследвания на прилепите; - да бъде осигурен публичен достъп до използваните пространствени данни. <p>IV. Заключение</p> <p>Изпълнението на посочените препоръки при изготвянето на Доклада за екологична оценка ще допринесе за по-пълно интегриране на изискванията за опазване на околната среда в процеса на стратегическо планиране и за осигуряване на устойчиво развитие на енергийния сектор.</p>		
12.	Басейнова дирекция „Дунавски район“	Изх.№ПУ-01-73-3/02.04.2026г.	<p>В Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР) е постъпило Ваше писмо, във връзка с провеждане на консултации по задание за определяне на обхват и съдържание на доклад за екологична оценка на проект на <i>План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия</i>.</p> <p>В хода на процедурата, БДДР се е произнесла със становище относно допустимостта на горесцитирания план, спрямо режимите по Закона за водите (ЗВ) и утвърдените Планове за управление на речните басейни 2022 – 2027 г. (ПУРБ) и Планове за управление на риска от наводнения 2022 – 2027 г. (ПУРН), в изпълнение на разпоредбите на чл. 155, ал. 1, т. 23 от ЗВ, писмо с наш изх. № ПУ-01-73-1/29.01.2026 г.</p> <p>Докладът за екологична оценка (ДЕО) следва да съдържа информация и анализи направени в горесцитираното становище, както и съгласно ПУРБ 2022-2027 г., приет с Решение № 917/31.12.2024 г. на Министерски съвет и ПУРН 2022-2027 г., приет с Решение № 941/28.12.2023 г. на Министерски съвет.</p> <p>След запознаване с предоставената информация, давам следните препоръки относно ДЕО:</p> <p>1. Въздействие върху повърхностни и подземни води, зони за защита на водите, които трябва да бъдат разгледани в ДЕО:</p> <p>1.1 <u>План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2022– 2027 г.</u></p> <p>1.1.1. <u>Повърхностни водни тела и подземни водни тела</u></p>	Да	Препоръката е съобразена при изготвянето на ДЕО – т. 2.1.2 и т. 6.2 и т. 7

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Повърхностните и подземните водни тела, в които попадат посочените в Плана приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия са представени, съответно в Приложение 1 и Приложения 2 към настоящето становище, както следва (тела общо за обхвата на плана в ДРБУ и по отделно за всяка една зона):</p> <ul style="list-style-type: none"> - файл в Excel формат с име RZ_SWB – повърхностни водни; - файл в Excel формат с име RZ_GWB – подземни водни тела. <p>В ПУРБ 2022-2027 г. са планирани екологични цели за запазване и/или постигане добро екологично състояние/добър екологичен потенциал и/или добро химично състояние на повърхностните водни тела, както и за запазване и/или постигане доброто химично и количествено състояние на подземните водни тела.</p> <p>Подробна информация за повърхностните и подземните водни тела съгласно ПУРБ 2022 – 2027 г. се съдържа в Раздел 1 - Описание на характеристиките на Дунавски район за басейново управление на ПУРБ 2022 – 2027 г., който е публикуван на интернет страницата на БДДР – www.bd-dunav.bg, секция „Управление на водите“, подсекция „План за управление на речните басейни“, част „ПУРБ в Дунавски район 2022 – 2027 г.“.</p> <p><u>1.1.2. Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от ЗВ, в които попадат посочените приоритетни зони</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Всички подземни водни тела са определени като зони за защита на питейните води. - Зони за защита на питейните води от повърхностни водни тела: Зона 1 попада в зона с код BG1DSWWO1108, Зона 13 попада в зона с код BG1DSWYN1024, Зона 15 попада в зона с код BG1DSWIS1626, Зона 18 попада в зона с код BG1DSWIS1130, Зона 21 попада в зони с код BG1DSWYN1014, с код BG1DSWYN1115 и с код BG1DSWYN1215. - Зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи – всички чувствителни зони в ДРБУ и Северна, Южна и Югозападна нитратно уязвима зона; - Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми – Зона 2 и 7 попадат в зона с код BG1FSWU000R001, Зона 21 попада в зона с код BG1FSWYN900R1215 <p>Приоритетните зони не попадат в защитените територии и зони, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване (зони за защита на водите по чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ).</p> <p>Регистрите на зоните за защита на водите са публикувани на интернет страницата на БДДР http://www.bd-dunav.bg - „Управление на водите“, „План за управление на речните басейни в Дунавски район за басейново управление 2022-2027 г.“, Раздел 3 „Актуализация на регистъра на зоните за защита на водите“ и приложенията към него.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p><u>1.1.3. Санитарно-охранителни зони, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ и буферни зони около водоземните съоръжения/системи, в случаите когато не са определени СОЗ</u></p> <p>- СОЗ, в които попадат посочените в Плана приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия са представени в Приложение 3 към настоящето становище - файл в Excel формат с име RZ_SOZ .</p> <p>Регистърът на издадените от директора на БДДР заповеди за определяне на СОЗ, в съответствие с изискванията на Наредба №3/16.10.2000 г., е публикуван на интернет страницата на БДДР http://www.bd-dunav.bg в раздел „Регистри“.</p> <p>С цел опазване на водоизточниците, използвани за питейно-битово и самостоятелно питейно-битово водоснабдяване, в случаите когато не е учредена СОЗ, около водоземното съоръжение, се определя буферна зона с радиус 1 000 м.</p> <p>- Съгласно наличната информация в БДДР, се установи, че някои от приоритетни зони попадат в буферни зони с радиус 1 000 м около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване без определена СОЗ по реда на Наредба №3/16.10.2000 г., същите са представени Приложение 4 към настоящето становище - файл в Excel формат с име PZ_RV_GWB_PBV_BEZ_SOZ.</p> <p><i>Приложение 1 към Националния каталог от мерки към ПУРБ 2016-2021 г. (актуално и към ПУРБ 2022-2027 г.) съдържа списък на дейностите, забранени или ограничени в зоните за защита на питейните води, които следва да се спазват при реализирането на проекта.</i></p> <p><i>В ДОВОС след подробно да бъде разгледано въздействието от реализацията на проекта върху повърхностни и подземни води и зони за защита на водите.</i></p> <p><u>1.2. План за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2022-2027 г.</u></p> <p>Съгласно ПУРН 2022 – 2027 г., представените приоритетни зони попадат в райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), утвърдени от Министъра на околната среда и водите със Заповед РД-804/10.08.2021 г., а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ РЗПРН с код BG1_APSFR_IS_041 и име „р. Искър - гр. София (Софийско поле)“; ➤ РЗПРН с код BG1_APSFR_RL_011 и име „р. Черни Лом - от с. Априлово до с. Кардам; р. Поповски Лом - гр. Попово“; ➤ РЗПРН с код BG1_APSFR_YN_023 и име „р. Янтра - от с. Ледник до гр. Долна Оряховица; р. Белица - от с. Нацовци до гр. Дебелец“; ➤ РЗПРН с код BG1_APSFR_YN_031 и име „р. Янтра - гр. Габрово“; ➤ РЗПРН с код BG1_APSFR_DU_001 и име „р. Дунав“. <p>Съгласно картите на заплахата и риска от наводнения, част от териториите в посочените приоритетни зони, попадат в обхвата на заливане с период на повторение 20, 100 и 1000 години.</p> <p>Картите на заплахата и риска от наводнения са публикувани на интернет страницата на БДДР на адрес - https://www.bd-dunav.bg, в секция „Управление на водите“, подсекция</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>„План за управление на риска от наводнения 2022 – 2027“, в част „Карти на заплахата и риска от наводнения“.</p> <p>При реализацията на проекта следва да се спазват приложимите мерки за намаляване на риска от наводнения в ДРБУ, съгласно ПоМ на ПУРН 2022 - 2027. ПУРН 2022-2027 г. в Дунавски район са публикувани на интернет страницата на БДДР http://www.bd-dunav.bg – в секция „Планове за управление“.</p> <p>2. Мерки за предотвратяване на влиянието върху водите и зоните им защита:</p> <p>В ДЕО да бъдат разгледани подробни мерки, насочени към превенция на въздействие върху повърхностни и подземни води и зоните за защита на водите. Реализацията на проекта следва да бъде съобразен с програмите от мерки на действащия към момента на реализирането му ПУРБ и ПУРН, в това число и мерките от становищата по екологична оценка за съответния план за управление.</p> <p>Предвидените дейности следва да се съобразят с приложимите мерки и действия към тях, планирани в Програмата от мерки (ПоМ) към плана, в т.ч.: DW_1 Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи; HY_1 Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия; HY_7 за подобряване на хидроморфологичното състояние на реките и действие HY_7_10 „Забрана за нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици, с изключение на дейности за осигуряване на енергийната сигурност, удълбочаване на фарватера и коригиране на речното корито за осигуряване/подобряване на безопасно корабоплаване в общия българо-румънски участък на р.Дунав и при дейности за защита от наводнения, както и други дейности съобразени с действащото законодателство“; GD_1 Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване; DP_2 Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности; GO_3 Подобряване на управлението на водите в зоните за защита на водите; DP_14 Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места и др.</p> <p>3. Нормативни изисквания и ограничения</p> <p>Дейностите в бъдещите инвестиционни намерения, произлизащи от проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, е необходимо да се извършват в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове, в т. ч. при не нарушаване на обществените интереси и придобитите права, съгласно чл. 49 от същия закон.</p> <p>Изграждане на инженерно-строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води се извършва при условията и по реда на Закон за</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по Глава осма, съгласно чл. 46, ал. 2 от ЗВ.</p> <p>Относно бъдещите присъединителните трасета към електропреносната мрежа, да се има предвид следното:</p> <p>Разрешително не се изисква, а е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на Басейнова дирекция, в случаите на чл. 58 ал.1 от ЗВ и представяне на информацията по чл. 58, ал. 2 от ЗВ, за <u>въздушно</u> преминаване на съоръжения над повърхностен воден обект и <u>подземно</u> преминаване през повърхностен воден обект <u>без нарушаване на естественото състояние на дъното и бреговете</u>. Ако директорът на басейновата дирекция прецени, че планираната дейност не отговаря на изискванията на чл. 58, ал. 1 от ЗВ, той уведомява собственика за необходимостта от издаване на разрешително. Разрешително се издава по реда на Глава четвърта от ЗВ, в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове.</p> <p>Във всички останали случаи извън посочените в чл. 58, ал. 1 от ЗВ, в т. ч за ползване на воден обект за изграждане на нови преносни мрежи и проводни, пресичаща водни обекти подлежат на разрешителен режим съгласно чл. 46, ал. 1, т. 1, буква „б“ от ЗВ, при спазване изискванията на <i>Наредбата за ползване на повърхностните води</i>.</p> <p>В случай, че се налага отводняване по време на строителство и експлоатация, дейностите по дрениране, инфилтриране и отнемане на естествени ресурси, касаещи подземните води, подлежи на разрешителен режим, съгласно чл. 44 и чл. 46 от ЗВ, освен в случаите, съгласно чл. 58, ал. 1, т.2 от ЗВ.</p> <p>С цел опазване на водите и водните обекти е необходимо да се спазват забраните на чл. 118а, ал. 1, т. 3-4.</p> <p>Относно възможността за преминаващи, граничещи или намиращи се в близост повърхностни водни обекти до териториите, предвидени за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, е необходимо да се вземат под внимание посочените по-долу изисквания на Закона за водите (ЗВ) и подзаконова нормативна уредба:</p> <p>На основание разпоредбата на чл. 134 от ЗВ, в крайбрежните заливаеми ивици на реките се забранява : <i>депониране и третиране на отпадъци; строителство на стопански и жилищни постройки; миенето и обслужването на транспортни средства и техника; засаждането на трайни насаждения с плитка коренова система;</i>“.</p> <p>С цел превенция на риска от вредното въздействие на водите е необходимо спазване на забраните регламентирани с чл. 143 от ЗВ: „За защита от вредното въздействие на водите се забранява: 1. нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици; 2. намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително; 3. използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; 4. извършването на строежи над покритите речни участъци; 5. съхраняването или</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.“.</p> <p>При устройство и застрояване на имоти граничещи с водни обекти е необходимо да се осигури възможност за безпрепятствен достъп до речните корита за извършване на контрол, почистване и поддържане на речното корито, за изпълнение на укрепителни и геозащитни съоръжения и други.</p> <p>4. Да се опише и анализира въздействието върху повърхностните и подземните води, вкл. и зоните за защита на водите при реализация и експлоатация на проекта в т.ч. и кумулативно:</p> <p>В ДЕО следва да се разгледа въздействието от реализацията на всички етапи на проекта върху повърхностните и подземните води и зоните за защита на водите. Да се опишат и анализират потенциалните видове въздействия и тяхната значимост върху състоянието на повърхностните и подземните води, вкл. и зоните за защита на водите на всички етапи от реализация и експлоатация на проекта.</p> <p>Предвид гореизложеното, считам че е необходимо в ДЕО да се оцени: Въздействието от дейността върху състоянието на повърхностните и подземните води; Кумулативното въздействие върху състоянието на повърхностните и подземните води от всички съществуващи или разрешени въздействия в района; Постигането на предвидените цели за посочените повърхностни и подземни водни тела, респ. запазване и недопускане влошаване на състоянието на повърхностните и подземните водни тела.</p> <p><i>Настоящото становище не отменя задълженията Ви за изпълнение на изискванията на Закона за водите и другите закони и подзаконовни нормативни актове в Република България и не може да служи като основание за отпадане на отговорността Ви по спазване на действащата нормативна уредба.</i></p> <p>Приложение: 1. файл в Excel формат с име RZ_SWB – повърхностни водни; 2. файл в Excel формат с име RZ_GWB – подземни водни тела; 3. файл в Excel формат с име RZ_SOZ; 4. файл в Excel формат с име PZ_RV_GWB_PBV_BEZ_SOZ.</p>		
13.	Басейна дирекция „Източнобеломорски район“	Изх.№ПУ-10-33-1/02.04.2026г.	<p>В отговор на Ваше писмо с изх. № 12-00-259/11.03.2026 г. и след запознаване с приложената информация, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БД ИБР) Ви уведомява, че е необходимо ДЕО да съдържа следната информация:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да се представят точни и ясни карти в подходящ мащаб, указващи точното местоположение на предвидените дейности в плана, в случай, че е приложимо. 2. Да се представи информация относно състоянието на повърхностните и подземните водни, като се използва информацията от Плана за управление на речните басейни ПУРБ на ИБР (2022-2027) по отношение на характеристиката, състоянието на водните тела и предвидените за тях мерки имащи отношение към плана. 	да	Препоръката е съобразена при изготвянето на ДЕО – т. 2.1.2, т. 6.2 и т. 7

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>В териториалния обхват на БД ИБР попадат от части зони № 20 и № 21 и изцяло зони № 22, № 23, № 24, № 25. Тези зони от проекта на плана изцяло или частично попадат в границите на водосбора на следните повърхностни водни тела:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BG3AR300R011 „Река Перперек до вливането ѝ в яз. Студен кладенец“; • BG3AR400L015 „Язовир Бенковски“; • BG3AR400R016 „Река Неделинска (Узундере) - ляв приток на р. Върбица“; • BG3AR400R017 „Извор на р. Върбица до гр. Златоград“; • BG3AR400R018 „Река Аламовска река“; • BG3AR400R037 „Река Казаците – ПБВ“; • BG3AR400R074 „Река Върбица и притоците от гр. Златоград до устие“; • BG3AR500R019 „Кюшедере - приток на р. Арда в частта ѝ между яз. Кърджали и яз. Студен кладенец“; • BG3AR500R020 „Река Арда между яз. Кърджали и яз. Студен кладенец“; • BG3AR500R022 „Оваджик дере до яз. Кърджали“; • BG3AR500R023 „Яйль дере до яз. Кърджали“; • BG3AR570L021 „Язовир Кърджали“; • BG3AR700R029 „Малка Арда“; • BG3AR700R038 „Давидковска след вливане на р. Глогинско дере“; • BG3AR700R039 „Арда от вливане на р. Черна до яз. Кърджали и р. Ардинска“; • BG3AR700R040 „Река Уваджик и с. Бял извор“; • BG3AR900R034 „Река Маданска“; • BG3MA100L012 „Язовир Тракиец“; • BG3MA100R001 „Река Марица, от р. Сазлийка до граница“; • BG3MA100R007 „Река Бисерска река и притоци до устие“; • BG3MA100R013 „Горно течение на р. Харманлийска до яз. Тракиец“; • BG3MA100R209 „Река Азмака, приток на р. Бисерска“; • BG3MA100R233 „Река Харманлийска река до вливане на р. Хасковска“; • BG3MA100R234 „Река Харманлийска река от вливане на р. Хасковска до устие“; • BG3MA200L015 „Язовир Троян“; • BG3MA200R014 „Язовир Сазлийка от р. Овчарица до устие“; • BG3MA200R017 „Река Соколица средно течение до яз. Розов кладенец“; • BG3MA300R231 „Река Банска до вливане на р. Терез дере с. Клокотница“; • BG3MA300R232 „Река Банска от вливане на р. Терез дере до устие“; • BG3MA350R212 „Река Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на р. Сазлийка“; • BG3MA800L160 „Язовир Тополница“; 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<ul style="list-style-type: none"> • BG3MA800R162 „Река Мътивир и притоци“; • BG3TU800R063 „Река Радова река“; • BG3TU900R044 „Река Поповска река (р. Ветренска) и приток, р. Сливитовска“. <p>Попадат в рамките на следните подземни водни тела:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BG3G000000N053 „Порови води в Неоген - Свиленград-Стамболово“; • BG3G000000Q010 „Порови води в Кватернер - река Арда“; • BG3G000000Q012 „Порови води в Кватернер - Марица Изток“; • BG3G000000N009 „Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково“; • BG3G000000Pt044 „Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив“; • BG3G000000Pt045 „Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив“; • BG3G0000PgN019 „Порови води в Палеоген - Неоген - Марица Изток“; • BG3G0000PgN026 „Карстови води - Чирпан - Димитровград“; • BG3G0000PtPg049 „Пукнатинни води - Източно Родопски комплекс“; • BG3G0PzK2Pg027 „Пукнатинни води - Западно- и централнобалкански масив“ <p>3. Да се използва информацията от Плана за управление на риска от наводнения в Източнобеломорски район (ПУРН) на ИБР (2022-2027). Следва да се има предвид следното: Зона 23 попада в зоните, които могат да бъдат наводнени съобразно картите на районите под заплаха от наводнения, при сценариите, посочени в чл. 146е, ал. 1 от Закона за водите за район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) - BG3_APSFR_AR_03 – „р. Джебелска - гр. Джебел“, BG3_APSFR_AR_04 – „р. Неделинска - гр. Неделино“, BG3_APSFR_AR_05 – „р. Върбица - гр. Златоград“. Малка част от зона 25 попада в зоните, които могат да бъдат наводнени съобразно картите на районите под заплаха от наводнения, при сценариите, посочени в чл. 146е, ал. 1 от Закона за водите за район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) - BG3_APSFR_MA_03 „р. Сазлийка - от гр. Раднево до устието на реката“. Малка част от зона 24 попада в зоните, които могат да бъдат наводнени съобразно картите на районите под заплаха от наводнения, при сценариите, посочени в чл. 146е, ал. 1 от Закона за водите за район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) - BG3_APSFR_MA_105 „Харманлийска река - от с. Вългарово до с. Брягово“.</p> <p>4. Да се опише при реализиране на дейностите предвидени с плана, дали се засягат водни обекти по смисъла на Закона за водите, санитарно-охранителни зони, водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, канали и др. водостопански съоръжения и зони за защита на водите съгласно чл. 119а от Закона за водите. Следва да се има предвид че:</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Зона № 23 попада в границите на зона за защита на водите - „р. Казаците – ПБВ“ с код BG3DSWAR400R037 определена съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ, включена в Раздел 3, точка 1 на ПУРБ на ИБР.</p> <p>Зоните попадат в границите на зона за защита на водите - чувствителни зони „Водосбор на р. Арда“ с код BGCSARI01, „Водосбор на р. Марица“ с код BGCSARI06, „Водосбор на р. Тунджа“ с код BGCSARI12, определени съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3, буква „б“ от ЗВ, включена в Раздел 3, точка 3.3.2 на ПУРБ на ИБР и в уязвима зона, определена съгласно чл. 119а, ал.1, т. 3, буква „а“, включена в Раздел 3, точка 3.3.1 от ПУРБ на ИБР.</p> <p>Зона № 22 засяга малка част от зона за защита на водите „Река Харманлийска“ с код BG3FSWMA100R013 определена съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ, включена в Раздел 3, точка 3. 4. на ПУРБ на ИБР.</p> <p>В границите на Зона 23 е разположена зона за защита на водите „Река Малка река (Аламовска)“ с код BG3FSWAR400R018 определена съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ, включена в Раздел 3, точка 3. 4. на ПУРБ на ИБР.</p> <p>Част от зоните попадат в границите на зони за защита на водите - 33 „Българка“ с код BG0000399, 33 „Родопи – Източни“ с код BG0001032, 33 „Остър камък“ с код BG0001034, 33 „Средна гора“ с код BG0001389, 33 „Родопи – Средни“ с код BG0001031, 33 „Централен Балкан – буфер“ с код BG0001493, 33 „Река Соколица“ с код BG0000440 определени съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ, включени в Раздел 3, точка 3. 5. 1. на ПУРБ на ИБР.</p> <p>Част от зоните попадат в границите на зони за защита на водите - 33 „Българка“ с код BG0000399 и 33 „Добростан“ с код BG0002073 определени съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ, включени в Раздел 3, точка 3. 5. 2. на ПУРБ на ИБР.</p> <p>Част от зоните попадат в границите на санитарно-охранителни зони (СОЗ) около водоизточници от подземни или минерални води учредени със Заповед № СОЗ-М-118/13.05.2008 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-А-120/20.05.2008 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-А-121/20.05.2008 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-М-209/19.01.2011 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-А-189-1/26.10.2011 г. (зона 23), Заповед № СОЗ-А-250/18.01.2013 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-А-251/23.01.2013 г. (зона 23), Заповед № СОЗ-М-265/01.11.2013 г. (зона № 20), Заповед № СОЗ-М-270/20.05.2014 г. (зона № 20), Заповед № СОЗ-А-285/16.01.2015 г. (зона 23), Заповед № СОЗ-А-290/17.04.2015 г. (зона 23), Заповед № СОЗ-М-299/02.09.2015 г. (зона № 20), Заповед № СОЗ-А-304/29.12.2015 г. (зона 23), Заповед № СОЗ-М-306/25.08.2016 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-М-320/11.07.2017 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-М-322/14.07.2017 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-М-325/04.10.2017 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-М-340/28.10.2017 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-М-385/18.03.2020 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-М-405/25.11.2021 г. (зона № 22), Заповед № СОЗ-А-475/21.06.2024 г. (зона 23), Заповед № МОСВ №РД-770/11.10.2012 г. (зона 23).</p> <p>5. Да се разгледат обстойно дейностите предвидени в плана, които биха могли да бъдат свързани с повърхностни и подземни води.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>6. В ДЕО да се направи прогноза и оценка за очакваното въздействие върху повърхностните и подземните води и зоните за защита на водите, от реализацията на проекта на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, предвид изводите и резултатите от оценката на въздействието и при необходимост да се заложат мерки за предотвратяване негативното влияние върху тях.</p> <p>7. При разглеждане на съществуващите екологични проблеми в доклада, свързани с подземни и повърхностни води, същите да се обвържат със заложените мерки за подземни и повърхностни водни тела и зони за защита на водите, описани в Приложенията към Раздел 7 от Програмата от мерки към План за управление на речните басейни в „Източнобеломорски район“ (ПУРБ на ИБР) 2022 – 2027 г. и Програмата от мерки на ПУРН на ИБР (мерките са описани в Приложенията към ПУРН на ИБР 2022-2027 г.).</p> <p>БД ИБР счита, че изготвянето на ДЕО съгласно представеното задание и след като се вземат предвид направените в настоящото писмо препоръки, ще съдържа необходимата информация по отношение на води и водни екосистеми.</p>		
14.	Изпълнител на агенция по горите	Изх.№ИАГ-09405/03.04.2026г.	<p>Във връзка получено в Изпълнителна агенция по горите Ваше писмо с ред. индекс ИАГ-06489/11.03.2026 г., касаещо задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана, изразяваме следното становище:</p> <p>По обхвата на екологичната оценка:</p> <p>Считаме, че обхватът на доклада следва да включва изчерпателен анализ на потенциалните въздействия върху компонентите на околната среда – въздух, води, почви, ландшафт, биологично разнообразие, както и върху човешкото здраве.</p> <p>По съдържанието на доклада:</p> <p>Докладът за ЕО следва да съдържа:</p> <ul style="list-style-type: none"> • анализ на алтернативи, включително „нулева алтернатива“; • оценка на кумулативни и синергични въздействия; • мерки за предотвратяване, намаляване или компенсиране на значителни неблагоприятни въздействия; • програма за мониторинг; • ясно формулирано нетехническо резюме, достъпно за широката общественост. <p>По методологията:</p> <p>Препоръчва се използване на актуални научни данни, географски информационни системи (ГИС), както и теренни проучвания, когато е необходимо. Методите за оценка следва да бъдат ясно описани и аргументирани.</p> <p>По схемата за консултации:</p>	Да	Препоръките са взети под внимание при изготвянето на ДЕО в неговата цялост.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			Предложената схема за консултации гарантира реално участие на обществеността и заинтересованите страни. В заключение, считаме, че при спазване на горепосочените изисквания и препоръки, изготвеният доклад за екологична оценка ще осигури надеждна основа за вземане на информирано решение относно реализацията на плана.		
15.	Национална асоциация на зърнопроизводителите	Изх. № 021361/06.04. 2026 г.	<p>Във връзка с обявеното за обществено обсъждане на Задание за обхват и съдържание на доклад за екологична оценка и проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на ел. енергия от вятърна енергия, излагаме следните възражения на Национална асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ) за съществени противоречия с европейското и национално законодателство, които поставят под съмнение възможността за приемане на заданието и плана в предложения вариант, както следва:</p> <p>1. Планът допуска реализиране на проекти за развитие на обекти за производство на ел. енергия от вятърна енергия извън „приоритетните зони“. Следователно „приоритетните зони“ не са ограничение, а само инструмент за ускоряване на процедурата, без реална защита на останалите територии. Така планът няма да бъде инструмент за опазване на околната среда и земята, а само средство за съкращаване на срокове за строителството. Основен проблем още на етап задание е, че се изхожда от определените „приоритетни зони“, вместо екологичната оценка да бъде инструмент, който да обоснове тяхната допустимост. Този подход е в противоречие със същността на екологичната оценка, която следва да има предварителен и определящ характер. На практика се създава риск от формализиране на оценката, при което тя няма да изпълни основната си функция – да предотврати значителни вредни въздействия върху околната среда.</p> <p>2. Предлагат се „приоритетни зони“ без дефинирани ограничения и критерии за прагове за допустимо въздействие, което създава правна несигурност. Заданието и Планът не съдържат ясно разписани количествено измерими и задължителни ограничения относно допустимите нива на въздействие, минималните отстояния от населените места, защита на почвите и земеделските земи, допустимо натоварване на територията.</p> <p>Използваните понятия като „несъществено въздействие“ не са дефинирани и не са обвързани с конкретни показатели, което създава предпоставки за широко тълкуване и административен произвол. Това противоречи на принципа на правната сигурност и предвидимост.</p> <p>3. Съществен недостатък на плана е, че при определяне на зоните не са изключени териториите на населените места и техните прилежащи отстояния. Това поставя под риск здравето на жителите на съответния район, не позволява оценка на въздействието от шум, вибрации и изключва възможността за реална оценка на социалното въздействие. Препращането към съществуваща нормативна уредба не компенсира този дефицит, тъй като действащата нормативна уредба е остаряла и не отразява в достатъчна степен съвременните научни данни за въздействието на вятърните съоръжения върху човешкото</p>	Да, в частите, касаещи процедурата за ЕО	<p>Съответните приоритетни зони са обособени при спазване на съответните нормативни изисквания. В ДЕО е направен анализ за тяхната допустимост от екологична гледна точка, като за заложен и конкретните смекчаващи мерки.</p> <p>Съответните приоритетни зони са обособени при спазване на съответните нормативни изисквания. В ДЕО е направен анализ за тяхната допустимост от екологична гледна точка, като за заложен и конкретните смекчаващи мерки.</p> <p>Териториите на населените места са съобразени и изключени в процеса на изготвяне на ДЕО, като е заложена съответната мярка</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>здраве. Това нарушава основен конституционен принцип и задължение на държавата за осигури високо ниво на защита на здравето на всички български граждани.</p> <p>4. Заданието не предвижда задълбочен анализ на въздействието върху почвите и хумусния слой, въпреки че изграждането на такива съоръжения е свързано с трайно отнемане на хумусния слой, уплътняване и деградация на почвата, ерозионни процеси, фрагментация на земеделските територии. Липсват изисквания за количествена оценка на загубите на хумус, анализ на дългосрочните ефекти, мерки за възстановяване на почвите след извеждане от експлоатация.</p> <p>5. Съществено несъответствие в плана е разминаването между декларираните цели и реалните резултати. В плана се декларира приоритетно използване на нарушени и деградирани терени. Същевременно в самия документ се признава, че тяхното реално участие в определените зони е минимално. Планът предвижда увеличение на инсталираните мощности при Вятърна електрическа централа (ВяЕЦ), разположени на сушата за периода 2022-2030 г. е с 1 280 MW, като достигнат през 1 990 MW през 2030 г. и 5 450 MW през 2050 г. На практика това означава, че развитието на тези съоръжения ще се насочи към други територии, включително земеделски, както и че принципът за опазване на природните ресурси е само декларативен. Подобно разминаване между цели и резултати е индикатор за липса на реална екологична обосновааност.</p> <p>Изрично предвидената възможност за реализиране на проекти извън определените „приоритетни зони“ е съществен недостатък на Плана, което на практика го обезсмисля като инструмент за пространствено управление, разширява риска от неконтролирано застрояване и елиминира защитната функция на зонирването. Следователно Планът не ограничава, а по-скоро улеснява разширяването на дейностите върху цялата територия на страната.</p> <p>6. Предвидените съкратени срокове за издаване на разрешителни, провеждане на оценки за въздействие върху околната среда създават риск от формално изпълнение на процедурите и недостатъчно задълбочен анализ, както и ограничено участие на обществеността.</p> <p>7. Недостатъци на методологията - приложената методология се основава основно на технически и енергийни критерии, като: ветрови потенциал, инфраструктура, наличност на мрежи. Същевременно липсват здравни, социални критерии, както и задълбочен анализ на почвите. Това води до едностранчив подход, при който екологичните и социалните аспекти са вторични.</p> <p>8. Несъответствие с принципа на предпазливост и европейските изисквания. Макар Планът да се позовава на европейското законодателство, европейските директиви не изискват занижаване на екологичните стандарти; не изискват предварително определяне</p>		<p>за отразяване в окончателния план.</p> <p>Задълбочен анализ на почвите и хумусния слой е направен в т. 2 и т.6 от ДЕО, съответните подточки, касаещи дадения компоненти, като са заложили и конкретни мерки при оценена необходимост.</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>на зони без пълна оценка; изискват прилагане на принципа „не нанасяй значителна вреда“. В този смисъл настоящият подход представлява национален избор, който не е задължително продиктуван от правото на ЕС.</p> <p>Въз основа на извършения анализ считаме, че Заданието за обхват и съдържание на Доклада за екологична оценка на Плана за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на ел. енергия от вятърна енергия не гарантира пълноценна и обективна оценка, допуска сериозни пропуски в защитата на почвите и здравето на населението, създава предпоставки за формално провеждане на процедурите и не осигурява реален контрол върху пространственото развитие. В този си вид заданието не отговаря на изискванията за високо ниво на защита на околната среда и следва да бъде съществено преработено.</p> <p>От името на Национална асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ) правим следните предложения:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да се включват ясни и количествено измерими критерии. 2. Да се въведат минимални отстояния от населени места, основани на съвременни научни данни. 3. Да се включи задължителна оценка на въздействието върху почвите и хумусния слой. 4. Да се ограничи възможността за развитие извън определените зони. 5. Да се осигури реално, а не ускорено провеждане на процедурите по оценка. 6. Да се включат здравни и социални критерии в методологията. <p>В допълнение правим предложения за законодателни промени, свързани с опазване на земеделските земи като невъзстановим природен ресурс:</p> <p>1. Да се въведат санитарно-хигиенни отстояния, като се измени чл.141, ал.1 от Наредба № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия (обн. ДВ. бр.53 от 28 юни 2005г., изм. ДВ. бр.73 от 5 септември 2006г.), който предвижда:</p> <p><i>„Чл. 141. (1) Вятърните генератори се разполагат на разстояние не по-малко от 500 m от територията на най-близкото населено място.</i></p> <p><i>(2) За съоръженията по ал. 1 се предвижда ефективна изолация от шум, вибрации и инфразвук при спазване изискванията на съответните нормативни актове.“</i></p> <p>Предлагаме минималното отстояние от ветрогенератор до най-близкото населено място трябва да бъде не по-малко от 1000 метра.</p> <p>Аргумент: Това отстояние цели да ограничи въздействието от шум и вибрации върху обитателите на сградите. Наредбата е от 2005 г., има нужда от актуализация предвид заявените инвестиционни предложения, където височината на перките на</p>		<p>Изготвен е ДЕО и относимите коментари и забележки са отразени в него.</p> <p>Относимите от направените предложения са отчетени в ДЕО</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>ветрогенераторите е 280 м. В редица европейски държави са приети подобни отстояния (например до 1000 м. в Германия – като се спазва правилото „10Н“ - височината на турбината х 10), във всяка европейска страна са въведени строги ограничения в земеделските територии, както и критерии за шум, здравни и акустични оценки, Франция, Нидерландия – въвеждат строги оценки за шум. Изграждането на ветропаркове с височина 280 м. по сега действащото законодателство на отстояние 500 м, причинява непреодолима визуална и шумова замърсеност. В България до настоящия момент не са изградени ветрогенераторни паркове с подобна височина на перките, което означава, че няма реално отчитане на замърсеността от близкото им позициониране.</p> <p>2. Съгласно ЗУТ всяко строително съоръжение се оценява съобразно неговата потенциална опасност и влияние върху околната среда и съседните имоти. В зоната на ветрогенераторите следва да се определи сервитутна зона, която да обхваща радиус, равен на сумата от височината на кулата и диаметъра на ротора. В тази зона да се забранява или строго ограничава изграждането на жилищни и обществени сгради, съгласно разпоредбите за безопасност и устройствените планове. При проектирането и експлоатацията на ветрогенераторите следва да се гарантира, че при евентуални аварийни ситуации (например падане на перка или на кулата) няма да се застрашават съседни имоти, сгради или лица.</p> <p>3. Увеличаване на санкциите за нарушения, свързани с хумусния пласт и ползването на земеделските земи за обекти на ВяЕЦ. Те са регламентирани основно в ЗСПЗЗ. Считано от 2025 г. контролът е засилен след решения на Конституционния съд, които отмениха някои облекчения за изграждане на ВЕИ върху плодородни земи. Основните санкции се определят според тежестта на нарушението: при неизпълнение на проекти за рекултивация, ако инвеститорът не изпълни одобрения проект за рекултивация или не съхрани правилно хумуса се налагат глоби за физически лица от 500 до 5000 лв.; имуществени санкции за юридически лица в размер от 1000 лв. до 10000 лв.; същите се увеличават при системни нарушения или мащабни увреждания на земята, санкциите започват от 2000 лв. и могат да надхвърлят 20 000 лв. в зависимост от площта на увредения имот. Тези санкции са пренебрежимо малки спрямо щетите върху земеделската земя, както и разходите, които следва да бъдат направени, за да се възстановят първичните ѝ характеристики.</p> <p>Предвид риска и опасността от неспазване на задълженията за депониране и съхранение на хумус, предлагаме санкциите при горните неизпълнения да бъдат многократно завишени.</p> <p>4. Въвеждане на специален контролен механизъм, при който след приключване на рекултивацията, комисия от МЗХ /или Областна дирекция „Земеделие“/ да извърши</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>проверка на обекта. Земята се приема обратно като земеделска само, при условие, че показателите ѝ за плодородие са възстановени.</p> <p>5. В случай, че собственикът на ветрогенератора не може да бъде открит или фирмата е заличена без правопреемник, отговорността за възстановяване на земята да бъде на собственика на земята. Да се предвиди задължение договорите за ВЕИ обекти да съдържат задължителни разпоредби относно задължението за рекултивацията. На обществените обсъждания фирмите инвеститори твърдят, че тежестта за възстановяване на земеделската земя е на собственика на имота, в повечето случаи той е нает.</p> <p>6. Депозитът към общината за възстановяване на земеделската земя да бъде процент от инвестиционното намерение, като се предвиди в изрична законова разпоредба. Във Франция например инвеститорът има задължение да предостави финансова гаранция за рекултивацията.</p> <p>7. В Закона за опазване на околната среда, чрез процедурата по оценка на въздействието върху околната среда, да се предвиди задължение на инвеститора да заплаща за ежегоден мониторинг по отношение на биосферата, което да бъде извършвано от комисия, нарочно сформирана за всеки инвестиционен проект, като в нея да бъдат включени представители на местната общественост. Да се предвиди решение по ОВОС с конкретни параметри за мониторинг при горните условия.</p> <p>Действащият правен режим по Закон за опазване на земеделските земи допуска използването на земеделски земи за неземеделски нужди, включително за изграждане на съоръжения за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, единствено след провеждане на процедура по промяна на предназначението. Макар законът да не въвежда абсолютна забрана за използване на земи от висока категория (I–IV), за тях е установен значително по-строг режим, при който такава промяна се допуска само по изключение и при доказана липса на алтернативи. В този смисъл законодателят изрично е признал повишената стойност на плодородните земи като ограничен и невъзстановим ресурс. Липсата в проекта на План и в заданието за екологична оценка на ясни критерии, ограничения и приоритетно изключване на високопродуктивните земеделски земи създава реален риск от заобикаляне на този защитен режим чрез стратегическо планиране, което предварително насочва инвестиционния интерес към територии, без да гарантира спазване на принципа за минимално засягане на най-ценните почвени ресурси. Това противоречи както на целите на закона, така и на принципа на устойчиво управление на земята, закрепен в екологичното законодателство.</p>		
16.	Сдружение „Отец Матей	Изх. № 02/ 06.04.2026 г.	Сдружение „Отец Матей Преображенски - с. Ново село” е организация осъществяваща дейност в обществена полза на територията на с. Ново село, общ. Велико Търново. Сред основните цели на Сдружението е обединяване усилията и добрата воля на живущите в населеното място за възраждането и развитието на селото, за подобряване и създаване на	-	Становището не съдържа забележки или препоръки към заданието

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
	Преобразенски		<p>качествена среда за живот. Да работи за опазване на културно-историческото наследство в района и околностите, както и да създава условия за развитие на селски и екотуризъм в района. Не на последно място да стимулира гражданската активност на населението за подпомагане решаването на социално - икономическите, демографските и екологичните проблеми на селото.</p> <p>В единомислие с горното, считаме съхраняването на нашата природа, като безценен капитал за развитие на населеното място в това число екотуризъм, биоземеделие, устойчиво горско стопанство. За да постигаме положителни резултати в това отношение е необходимо ефективно, ефикасно и отговорно управление на националното ни богатство. Запознахме се с ДЕО на Проекта на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия. Той бе обсъден на ОС на Сдружението проведено на 14.03.2026г. В изпълнение на Решението на ОС изразяваме следното становище:</p> <p>Сдружението не е против добива на енергия от възобновяеми източници и инвестиции в сектора. Същевременно държим и настояваме да бъде запазено естественото състояние на природните местообитания на видовете, включително на естественият за тях видов състав, също и характерните за тях условия на среда. Считаме за изключително значимо опазването на площите и естественото състояние на приоритетните природни местообитания на видовете, както и основните елементи на ландшафта.</p> <p>Ние, като организация, както и всеки гражданин на Република България заслужаваме ефективно, ефикасно и отговорно управление на националното богатство формиращо се върху екологични, биологични и популационни основи.</p> <p>Предвид това и факта, че землището на с. Ново село, общ. Велико Търново попада централно в обхвата на приоритетна зона „21-400MW^U на плана, сигнализираме за наличието на местообитания на уязвими и защитени животински видове, като: черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>), обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>), бухал (<i>Bubo bubo</i>), гарван гробар (<i>Corvus corax</i>) в землище Ново село.</p> <p>Без да сме запознати с т.н. „Роза на ветровете“, на базата и данни от минали инвестиционни намерения сме наясно, че въздушните течения, които биха довели до продуктивност на турбините са в местностите: „Дългите кайраци“ и „Пещерин дол“- на юг от населеното място, „Бостанжийски тръни“, „Чалу корсу“, „Мурговец“, „Гърбежа“, „Прилеп“ - на север от населеното място.</p> <p>Северните са на отстояние от 0.8км. до 2км. от Защитена местност по „Натура 2000“ - „Средно поречие на река Негованка“ (обн. ДВ, бр. 40 от 05.05.2020г.), с обща площ от 521,865 дка, заведена под номер 599 в Държавния регистър на защитените територии при Министерство на околната среда и водите (МОСВ), която е местообитание за гореизброените защитени животински видове.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Местностите „Дългите кайраци“ и „Пещерин дол“ в южната част са разположени върху дълъг скален масив изпълнен с процеци, ниши и пещери, представляващи местообитания на големи и постоянни колонии на прилепи. Идентично е и в едноименната местност „Прилеп“ в северните варовикови скалове.</p> <p>Предвид горното, изискваме конкретно орнитолошко обследване и доклад за въздействието и на популацията на прилепите в с. Ново село.</p> <p>Настояваме, становището ни да бъде взето предвид, както и да сме информирани при всяко следващо действие в посока на бъдещи инвестиционни намерения в землището на с. Ново село, общ. Велико Търново на: mail: otec_matej@abv.bg</p>		
17.	Агенция по геодезия, картография и кадастър	Изх.№05-70(1)/07.04.2026г.	<p>По повод препратеното ни от Министерство на регионалното развитие и благоустройството писмо, регистрирано с наш вх. № 05-70/11.03.2026 г. с искане за изразяване на становище по задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана Ви уведомяваме, че АГКК и нейните териториални звена - службите по геодезия, картография и кадастър осъществяват дейности по кадастъра съгласно Закона за кадастъра и имотния регистър, в областта на геодезията и картографията съгласно Закона за геодезията и картографията, възлагат изработване на специализирани карти и регистри на обектите по чл. 6, ал. 4 и ал. 5 от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК) и поддържането им в актуално състояние въз основа на информация, предоставена от възложителите.</p> <p>Отправеното искане е извън правомощията на АГКК съгласно действащата нормативна уредба.</p> <p>Използваме случая да Ви информираме, че в информационната система на кадастъра е създадена възможност за сваляне на данни от специализирани карти на обектите по чл. 6, ал. 4 и 5 от ЗУЧК в архив формат ZIP, съдържащ актуални данни от специализирани карти на обектите по чл. 6, ал. 4 и 5 от ЗУЧК в SHP формат. Данните са достъпни на адрес: https://kais.cadastre.bg/bg/Map/Index, бутон „Карта изглед“ – Черноморско крайбрежие, бутон „Сваляне на данни за СКЧК“.</p>	-	Становището не съдържа забележки или препоръки към заданието
18.	Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“	Изх.№П-10-3-1/07.04.2026г.	<p>След преглед на представената информация по горепосоченото задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка на проект на план за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, както и представената схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана във връзка с изискванията на чл. 19а, т. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, Ви уведомявам следното:</p>	Да	Становището не съдържа препоръки към ДЕО.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>1. Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ се е произнесла със становище за допустимост по отношение на Плана за управление на речните басейни на Западнобеломорски район (ПУРБ на ЗБР 2022–2027 г.) и Плана за управление на риска от наводнения на Западнобеломорски район (ПУРН на ЗБР 2022–2027 г.), при спазване на разпоредбите на Закона за водите и условията, посочени в становище, с изх. № П-01-43-[1]/29.01.2026 г., относно „Проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия“. Становището е издадено съгласно разпоредбите на чл. 36, ал. 2 от Наредбата за оценка за съвместимост и във връзка с чл. 12, ал. 6 от същата наредба, както и на основание чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите.</p> <p>2. Настоящото задание за обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка на проекта на плана за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия е изготвено в изпълнение на сключен договор с МОСВ и в рамките на процедурата по екологична оценка, като е съобразено с указанията на компетентния орган и изискванията на нормативната уредба. Докладът ще бъде изготвен от колектив експерти, отговарящи на нормативните изисквания.</p> <p>3. Определени са обхватът и съдържанието на ДЕО, като е предвидено провеждане на консултации със заинтересованите страни и отразяване на постъпилите становища с цел интегриране на екологичните съображения и опазване на околната среда и човешкото здраве.</p> <p>4. В ДЕО, в резултат от извършения анализ, прогноза и оценка на предвижданията на проекта на Плана, ще бъдат анализирани предложените на смекчаващи мерки, както и ще бъдат предложени при необходимост и други мерки, които да бъдат заложили в проектите за изграждане на обекти за производство на енергия от вятърна енергия в приоритетните зони. В ДЕО ще бъде направено подробно разглеждане на наличните към момента алтернативи (проекти на Плана), в т.ч. „нулевата алтернатива“, която ще разглежда текущото състояние на околната среда без прилагането на ППЗ. В ДЕО ще бъде направен анализ на съответствието и избягване на противоречия на предвижданията на проекта на Плана със съотносимите планове, програми и стратегии, в т.ч. и с такива, предложени за разглеждане от заинтересованите страни в резултат на консултациите по настоящото Задание.</p> <p>5. В Доклада за екологична оценка ще бъде представена информация за екологичното и химичното състояние на повърхностните води, както и за зоните за защита на водите и риска от наводнения, групирани по басейнови дирекции и по райони в обхвата на плана. Ще бъде включена и информация за химичното и количественото състояние на подземните води, също групирана по басейнови дирекции и съответните райони, като ще бъдат разгледани и зоните за защита, свързани с подземните води. В доклада следва да се</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>отчетат забраните, ограниченията и ограниченията при доказана необходимост за дейностите, попадащи в защитените области за води (СОЗ). По своята същност инвестиционните предложения, свързани с производство на енергия от вятър, не изискват използване на свежа вода за експлоатационни цели и не генерират потоци отпадъчни води, които биха застрашили количествения и качествения състав на водните тела, включително трансгранични такива.</p> <p>6. В доклада за ЕО ще бъде направен анализ на инфраструктурата и материалните активи, които потенциално ще бъдат повлияни от прилагането на предвижданията на Плана.</p> <p>7. Въз основа на резултатите от прогнозите, които ще бъдат направени в Доклада за ЕО, както и получените становища по време на процедурата по ЕО, екипът от експерти ще направи своето заключение относно предполагаемото значително въздействие на финалните варианти на ППЗ върху околната среда и човешкото здраве.</p> <p>8. Съгласно представената информация, в доклада за екологична оценка (ДЕО) ще бъде извършен анализ и оценка на компонентите и факторите на околната среда, както и на въздействието на разглеждания проект върху тях, включително биоразнообразие (флора и фауна), защитени територии и зони, население и човешко здраве, въздух, климат и изменение на климата, повърхностни и подземни води, почви, ландшафт, културно-историческо наследство, вредни физични фактори (шум, вибрации, електромагнитни лъчения), материални активи, отпадъци и опасни вещества. Оценката ще отчита факторите, влияещи върху тези компоненти, като ще бъдат разгледани и общите характеристики на района, както и вероятните значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, включително преки и непреки, вторични, кумулативни, краткосрочни и дългосрочни, временни, положителни и отрицателни последици от реализирането на проектите.</p> <p>Въз основа на гореизложеното, Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ изразява положително становище по заданието за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, както и по схемата за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които е вероятно да бъдат засегнати от плана, при условие че бъдат взети предвид условията, посочени в становището за допустимост с изх. № П-01-43-[1]/29.01.2026 г.</p>		
19.	РИОСВ-гр. Пазарджик	изх.№РД-17-171-1/07.04.2026г.	Във връзка с представеното от Вас задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и приложената схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, което приемаме като консултация с компетентния орган по околна	-	Становището не съдържа бележки и предложения.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			среда, съгласно изискванията на чл. 19а, ал. 3 от <i>Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО</i> (Наредбата за ЕО) Ви информирам, че нямаме бележки и предложения.		
20.	ВМРО – Стефан Грънчаров	07.04.2026г.	<p>Уважаеми г-н Попов, от близо една година водим борба срещу опитите да бъде унищожена природата в Стара планина. Борбата ни е срещу изграждането на фотоволтаични паркове „Своге 1 и 2“, а и срещу намеренията да бъдат изградени над 40 ВЕИ перки на територията на селата Царацел, Осеновлаг, Заселе, Огоя, Свидня и други населени места. За наше съжаление Своге и Западния дял на Стара планина попадат в т. нар. „Приоритетни зони“, където трябва да бъде реализирана „Зелената сделка“ без да се води каквато и да е екологична оценка върху въздействието на всичко това върху природата и биоразнообразието. Целият проект ще доведе не само до необратими последици, а най-важното крие рискове за здравето на хората.</p> <p>Хора от общините Своге, Ботевград, Мездра водят дела срещу МКСВ за добива на редки метали, аз лично участвах в организацията на подписка входирана с близо 1700 подписа в община Своге срещу бъдещите „перки“, писал съм десетки сигнали включително и за нелегално добиване на баластра с високо съдържание на радиоактивни частици, организирали сме протести, срещи с хора, а сега ще организираме и образователна кампания за рисковете от ВЕИ инсталациите в Стара планина.</p> <p>Няколко са основните проблеми:</p> <ol style="list-style-type: none"> Липса на хидрогеоложки проучвания и риск за водоснабдяването Районът на Своге е изцяло карстов, което го прави изключително уязвим. <ul style="list-style-type: none"> Скрити водоизточници: В настоящите устройствени планове и в ГИС слоевете на ППЗ липсват данни за десетки местни водоизточници, микро-водоеми и каптажи, които захранват населените места Риск от фундаменти: Изграждането на фундаменти за ветрогенератори (изискващи хиляди тонове бетон и дълбоко пробиване) в карстови структури неизбежно ще прекъсне или замърси подземните „водни жили“. Това ще доведе до пресъхване на чешми и кладенци, което е директен екологичен и социален геноцид над местното население. Искане: Настояваме за задължително картографиране на всички каптирани и локални извори в Своге преди каквото и да е планиране на зони. Орнитологична катастрофа и „Барьерен ефект“ Позоваваме се на вашето собствено „Резюме на резултатите от изследвания на ВЕП“ (юли 2025 г.), което признава високата уязвимост на мигриращите птици. <ul style="list-style-type: none"> Миграционна фуния: Своге се намира в специфичен въздушен коридор, където птиците използват термични течения по планинските склонове. Вятърните турбини ще деШтШйЖКато „стена“. Птиците не разпознават административни 	-	Становището не съдържа бележки и предложения.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>границы - унищожаването на местообитанията и миграционните пътища в Своге ще се отрази на биоразнообразието в цяла България и Европа.</p> <ul style="list-style-type: none"> Защитени видове: В региона гнездят и ловуват редки видове (скален орел, египетски лешояд, черен щъркел), чиито - : местообитания ще бъдат необратимо разрушени <p>3. Нарушаване на климатичния баланс и здравен риск Изграждането на мащабни индустриални паркове по билата на- планините променя локалните въздушни течения и микроклимата</p> <ul style="list-style-type: none"> Климатични промени: Нарушаването на естествената, преграда на планината чрез премахване на растителност и инсталиране на турбини ще доведе до промяна във влажността и температурните режими. Здравен геноцид: Инфразвукът и нискочестотният шум от турбините, в комбинация с риска от замърсяване на питейните води, представляват директна заплаха за физическото и психическото здраве на хората. <p>4. Порочна методика и конфликт на интереси Оспорваме легитимността на данните, на които се базира Плана, тъй като те не отразяват реалната ситуация на терен в Своге. Настояваме за проверка на конфликта на интереси при експертите, изготвили „Резюме на изследванията“, ако същите лица работят за частни инвеститори (напр. „Ренджен“) в същия регион. Има още много фактори, които няма да изброявам, но в частност в община Своге става дума за огромен личен интерес на определени хора и именно затова тук се прокарва всичко под масата без да се зачита мнението на хората. На основание чл. 19а от Наредбата за ЕО, настояваме Община Своге да бъде изрично изключена от териториалния обхват на ППЗ като ‘район с неприемлив екологичен и хидрогеоложки риск. Всяко друго решение ще бъде считано за престъпление срещу природата и хората и ще бъде атакувано пред всички европейски институции</p>		
21.	Българско дружество за защита на птиците	08.04.2026г.	<p>СТАНОВИЩЕ от сдружение „Българско дружество за защита на птиците“ (БДЗП), партньор на BirdLife international в България, вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел при Софийски градски съд по ф.д. № 17151/1993 г., Булстат 121244539, със седалище и адрес на управление град София, район Слатина, ж.к. Яворов, бл. 71, вх. 4, ет.1, представлявано от Ваня Рътарова- Георгиева, действаща в качеството си на изпълнителен директор и законен представител</p> <p>УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Изразяваме нашето становище по Проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия (ППЗ) и</p>	Да	Препоръките в становището са съобразени в изготвянето ДЕО – т. 2.1.7, т. 6.7, т.7

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>задание за обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на ППЗ в рамките на законово установения срок за обществени консултации, обявени съответно на интернет портала за обществени консултации на Министерски съвет¹ и на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.</p> <p>Считаме, че използването на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) е важна и необходима мярка за постигане на въглеродна неутралност и енергийна независимост, в съчетание с мерките, свързани с повишаване на енергийната ефективност и намаляване на енергийните загуби. Прилагането на законовата рамка и стратегическите политически документи на ЕС трябва да доведе до максимално увеличаване производството на възобновяема енергия по устойчив начин, като се прилага принципа за „не нанасяне на щети върху природата“ и като не възпрепятства опазването и възстановяването на биологичното разнообразие. Най-важният елемент в този процес е внимателното и задълбочено планиране на развитието на различните типове ВЕИ мощности на територията на страната така, че да се минимизират енергийните загуби и да не се влиза в противоречие с приоритетите за опазване на биологичното разнообразие. Нашата пълна позиция относно ВЕИ е публична на интернет страницата на БДЗПЗ. През последните две години неколkokратно официално сме се обръщали към Министерство на околната среда и водите с молба да бъдем включени в процеса по изготвяне на ППЗ, тъй като разполагаме с голям обем съвременна информация за птиците, включително видовете, които са уязвими към вятърни генератори, както и със задълбочени познания по темата. Досега не ни беше дадена тази възможност, но използваме настоящата процедура, за да изявим желание да бъдем конституирани като заинтересована страна по изготвяне на ППЗ и ДЕО и ДОСВ на този план.</p> <p>Базирайки се на нашата позиция, на познанията, опита и данните с които разполагаме, на съотносимото законодателство на Европейския съюз (свързано с развитието на ВЕИ и с опазването на природата), на международните споразумения, свързани с опазването на биоразнообразието и след като се запознахме подробно със съдържанието на ППЗ и заданието за обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на ППЗ (наричано по-долу за краткост „Заданието“), изразяваме следното становище:</p> <p>I. Относно заложената правна рамка и рамка от стратегически документи</p> <p>Правната рамка за разработване на ППЗ, както и обвързаността с различни стратегически документи е представена до голяма степен едностранно, основно фокусирайки се върху производството на енергия от вятъра и недостатъчно по отношение изискванията за опазване на биоразнообразието и на други аспекти, например опазване на земеделските земи, здравето и социалните аспекти. По долу представяме нашите аргументи нормативните и стратегическите документи, които следва да бъдат взети в предвид в йерархичния ред, по който следва да бъдат разглеждани:</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>1. Законодателство на Европейския съюз</p> <p>А) Директива (ЕС) 2023/2413 от 18 октомври 2023 г. за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета и несъответствие с изискванията на Делегирана Директива (ЕС) 2024/1405 на Комисията от 14 март 2024 г. (за краткост наричана по-долу „Директивата за ВЕИ“) – тази директива е основният нормативен акт, в който е заложено предварително пространствено планиране на съоръжения за добив на възобновяема енергия. Въпреки много ясният и систематизиран подход, описан в Директивата, той не е приложен по този начин в България и не е представен коректно и пълно в ППЗ (описан на 9-11 от ППЗ). Не е посочено ясно в ППЗ, че процесът на планиране на развитието на ВЕИ съгласно Директивата за ВЕИ включва четири аспекта, посочени в чл. 15б картографиране на подходящите за отделните типове ВЕИ зони), 15в (определяне на приоритетни зони в границите на подходящите зони), 15г (гарантиране на приемането на ВЕИ от гражданите и гражданско участие) и 15д (адаптиране и развитие на необходимата инфраструктура). В ППЗ са посочени само членове 15б и 15в и то по начин, по който води до объркване и смесване на картографираните и приоритетните зони. Не е посочено, че чл. 15б не е транспониран в Българското законодателство, поради което е следвало да се приложи пряко, но не е приложен до днешна дата и че България е пропуснала заложените в Директивата за ВЕИ срокове. Не е описано как нормативно се уреждат приоритетните зони, предмет на ППЗ при условие, че не е осъществено картографирането, изисквано по чл. 15б на Директивата за ВЕИ.</p> <p>При представянето на чл. 15в не е посочено изричното условие ВЕИ да се планират предимно в урбанизирани територии и трайно нарушени терени (чл. 15в, т.1а-і4), а изискванията за избягване на ключови за биоразнообразието територии е представено само като избягване на защитените зони и по този начин игнорират съществена част от чл. 15в, т.1а- іі и изцяло чл. 15в, т.1а-ііі и чл. 15в, т.1б, което считаме за съществен порок.</p> <p>Обръщаме внимание, че към момента няма напредък по картографирането на подходящите зони за развитие на ВЕИ в България, а самото картографиране не е нормативно уредено, както и участието на обществеността, така както е залегнало в Директива (ЕС) 2023/2413. В същото време: интензивно се одобряват и изграждат ВЕИ мощности, които вече нанасят щети върху биоразнообразието – водят до необратимо разрушаване на тревни и храстови местообитания, създават риск за мигриращите и гнездящите птици, увреждат водните екосистеми; в ход са процедури за одобряване на нови мащабни проекти, чиято важност и спешност инвеститорите аргументират и с Директива (ЕС) 2023/2413, но без да се ангажират да спазват изискванията на чл. 15б, 15в и 15г, като произволно избират местоположенията на техните проекти, не се насочват приоритетно към трайно нарушени терени, не изключват защитените зони от НАТУРА 2000 и миграционните пътища на</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>птиците и не се съобразяват с мнението на гражданското общество. По този начин изцяло се компрометира духа на Директива (ЕС) 2023/2413 и вместо да допринесе за постигане на въглеродната неутралност, ще доведе до задълбочаване на кризата по отношение загубата на биологичното разнообразие и ще влоши възможностите на екосистемите да задържат въглероден диоксид, което всъщност е ключово за постигане на въглеродна неутралност! Напълно липсва посочването на изискванията на чл.15г, отнасящ се до гарантиране на гражданските права и гражданското участие, както и чл. 15д, описващ изискванията към адаптирането и развитието на енергийната инфраструктура.</p> <p>В параграфи 20, 28 и 30 от преамбюла на Директива (ЕС) 2023/2413 се обосновава значението и необходимостта от обществено приемане на производството на енергия от ВЕИ и участие на обществеността в процеса на вземане на решения по отношение на картографирането на определяне на зоните за ускорено развитие на ВЕИ, като се визират и процедурите по екологична оценка и ангажиментите, поети към <i>Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации за достъпна до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпна до правосъдие по въпроси на околната среда.</i></p> <p>За да се гарантира гражданското участие в процеса на определяне на зоните с ускорено развитие и процедурите за вземане на решения на високо стратегическо ниво, в Директива (ЕС) 2023/2413 е създаден чл. 15г със следното съдържание:</p> <p>„15г. Участие на обществеността</p> <p>1. Държавите членки гарантират участието на обществеността по отношение на плановете за определяне на зони за ускорено развитие на енергия от възобновяеми източници, посочени в член 15в, параграф 1, първа алинея, в съответствие с член 6 от Директива 2001/42/ЕО, включително като идентифицират обществените групи които са засегнати или е вероятно да бъдат засегнати.</p> <p>2. Държавите членки насърчават общественото приемане на проектите за енергия от възобновяеми източници чрез пряко и непряко участие на местните общности в тези проекти.“</p> <p>Този член обаче не е транспониран в сега действащия ЗЕВИ нито по отношение на мерки, които да гарантират участието на обществеността, нито по отношение на приемането на ВЕИ от обществото. Изискванията на тази Директива за ускорени процедури за одобряване на проекти в комбинация с редица лоши практики на прилагането на процедурите по ОВОС и ЕО в България към настоящия момент не създават среда, а още по-малко – гаранция за участието на обществеността и достъпа до правосъдие, по следните причини:</p> <p>а) липса на прозрачност и осигуряване на участие на най-ранен етап на обществеността при изготвянето на проектите – Законът за опазване на околната среда не изисква задължителна консултация с обществеността и засегнатите страни по време на изготвянето</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>на проектите; в етапа на първо информиране се предоставя много малко информация без да се положат усилия тя да достигне до целевите групи и да бъде разбрана и приета от тях; Единствената възможност, за участие на обществеността е в етапа на общественото обсъждане, който стандартно е в края на цялата процедура, както и възможност за обжалване на вече издадените актове; сроковете за обществено обсъждане са твърде кратки в сравнение със сроковете на подготовка на проекти или стратегически документи и не позволяват обществеността да вземе реално участие в процеса на вземане на решения в този много късен етап.</p> <p>б) лоши практики за игнориране на общественото мнение при вземане на решения за одобряване на проекти, а също и на планова и програми (на стратегическо ниво). През последните години се налага като практика системно да не се взема по внимание общественото мнение, независимо че то е изразено в рамките на законовите процедури устно или писмено и аргументирано; много от тези практики се прилагат за проекти във ВЕИ с аргумента, че тези проекти са необходими за постигане на общоевропейски цели, в противоречие с духа на чл. 15г на Директива (ЕС) 2023/2413, посочен по-горе.</p> <p>в) липсата на реален достъп до правосъдие по въпросите, свързани с околната среда; решенията за одобряване на проекти/планове и програми в рамките на ЗООС могат да бъдат обжалвани в 14 дневен срок, а възможностите да решаване не спорове в съда, са свързани с много рестриктивни и тежки, често непосилни за гражданите условия и процедури. В същото време решения за ВЕИ или други проекти, за които, поради възражения от обществеността относно очаквани въздействия върху околната среда и/или човешкото здраве, се счита, че биха могли да бъдат обжалвани, се прилага практиката на „Решение за предварително изпълнение“, което позволява проектите да бъдат реализирани независимо от възраженията на обществеността. По този начин въобще се осуетява достъпа до правосъдие и се игнорира обществен интерес.</p> <p>г) Плановите за застрояване, плановите за промяна на предназначението на земите, включително и проектите за добив на енергия от слънцето, макар да са индивидуални проекти, не се оценяват по процедурата за ОВОС (чл.92 до чл. 102 на ЗООС), както е редно, а се оценяват с процедурата за Стратегическа екологична оценка съгласно Директива 2001/42/ЕО (в българското законодателство, наречена само „екологична оценка“) (чл. 84 до чл.91 на ЗООС). Тази процедура не съдържа необходимото ниво на детайлност, които се изискват за конкретен проект и по този начин се избягва по-внимателната оценка на въздействие върху околната среда.</p> <p><i>Считаме, че е особено важно, както в ППЗ, така и в Заданието за ДЕО по ППЗ коректно и пълно да бъдат описани изискванията на членове 15б, 15в, 15 г и 15д на Директивата за ВЕИ, тяхната нормативна обвързаност и транспониране в ЗЕВИ, като на всеки етап от ППЗ да се посочва съответствието на ППЗ с тези изисквания.</i></p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Аналогично в Заданието по ДЕО и ДОСВ да се включи оценка на съответствието с тези нормативни изисквания.</p> <p>Б) Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета – Директивата е посочена само като заглавие и обща цел.</p> <p>Считаме, че е необходимо, както в ППЗ, така и в Заданието по ДЕО, да се опишат изискванията на тази Директива, относими към ППЗ, за да може да се проследи спазването на тези изисквания по отношение прилагането на тази Директива. Необходимо е също да се посочи изрично къде са транспонирани тези изисквания в националното законодателство, включително какви са гаранциите за гражданско участие в процеса на планиране и вземане на решение, които се изискват по чл. 15г от Директивата за ВЕИ.</p> <p>В) Директива 92/43/ЕИО (Директива за местообитанията) - единствен цитиран чл. 6.3 на тази Директива, който се отнася до оценка за съвместимост на с предмета и целите на защитените зони от Натура 2000.</p> <p>Считаме, че е необходимо, както в ППЗ, така и в Заданието по ДЕО, да се представи целта на Директивата, да се посочи връзката ѝ с Директивата за птиците, изискванията за създаване и опазване на европейската екологична мрежа Натура 2000 и другите изисквания в Директивата за опазването на видовете и също да се посочи къде в националното законодателство са транспонирани тези изисквания, включително изискванията за гражданско участие в процесите.</p> <p>Г) Европейско законодателство, което не е посочено в ППЗ и Заданието, но следва да бъде включено, тъй като има пряко отношение към определянето на приоритетни зони за развитие на ВЕИ:</p> <p>а. Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (Директива за птиците) – има пряко отношение за разработването на ППЗ, тъй като всички видове птици според тази директива са защитени на територията на цялата страна и тъй като птиците са един от компонентите на биоразнообразието, който е най-силно уязвим към въздействия от ветрогенератори. Считаме, че е необходимо да се посочат изискванията за опазване на дивите птици, съгласно тази Директива, включително относно Натура 2000 и връзката ѝ с Директивата за местообитанията, но не само; да се посочи къде в националното законодателство са транспонирани тези изисквания. Визираме конкретно: за прилагане на всички мерки за поддържане на популациите на всички видове естествено срещащи се видове птици (чл. 2 на Директивата за птиците); за избягване на замърсяването и безпокойството на птиците във и извън защитените зони (чл. 4.4 на Директивата за птиците); както и изискването за оценка на съвместимостта на планове, програми и проекти, които има вероятност да окажат въздействие върху защитените зони от Натура 2000 (чл. 6.3. на Директивата за местообитанията, транспониран в чл.31 на Закона за биологичното разнообразие).</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>б. Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (Рамкова Директива за водите) – по отношение на изискванията да поддържане на водните обекти в добро екологично състояние. Считаме, че е необходимо да се посочат изискванията на тази Директива, както и националното законодателство, където те са транспонирани.</p> <p>с. Регламент за възстановяване на природата (Регламент (ес) 2024/1991 на европейския парламент и на съвета от 24 юни 2024 година относно възстановяването на природата и за изменение на Регламент (ЕС) 2022/869)6. (Закон за възстановяване на природата) – Този закон се прилага пряко в страните членки от датата на влизането му в сила. Със закона се цели въвеждането на мерки за възстановяване на най-малко 20% от сухоземните и морските зони на ЕС до 2030 г., а до 2050 г. – на всички екосистеми, нуждаещи се от възстановяване, което е важна нормативно-обвързваща цел с общоевропейско значение. Регламентът има за цел да смекчи изменението на климата и последиците от природните бедствия. Той ще помогне на ЕС да изпълни международните си ангажменти в областта на околната среда и да възстанови европейската природа. В чл. 6 на Регламента са посочени изисквания, свързани с енергията от възобновяеми източници. В този смисъл, считаме, че следва ясно да бъдат представени нормативно-обвързващите цели на този закон, както и обвързаността с развитието на ВЕИ, като се проследи конкретно в хода на разработване и одобряване на ППЗ, както и в ДЕО и ДОСВ, как е обвързано постигането на целите на добив на енергия от ВЕИ с целите за възстановяване на природата и доколко ППЗ осигурява възможността за осъществяване на необходими стъпки за възстановяване на природата.</p> <p>д. Относимата съдебна практика на Съда на европейската общност, която е от съществено значение по отношение на планиране на ВЕИ. В България е налице конкретно решение на Съда на Европейската общност срещу България по дело C-141/14 от 16.01.2016 г. (Калиакра), което касае именно нарушение на двете природозащитни директиви от страна на България по отношение на планирани ветропаркове на уязвими за птиците територии и при неадекватна оценка на кумулативните въздействия. Европейският съд в множество решения се е произнесъл относно термините „подходяща оценка“ (залегнала като изискване в залегалото в чл.6, параграф 3 от Директивата за местообитанията), „научните данни“, „най-добрите научни познания“, „оценката на кумулативните и комбинирани въздействия“. Считаме за необходимо тези термини да бъдат представени, съобразно приложимата съдебна практика на ЕС, както в ППЗ (частта, в която се представят Директивата за стратегическа екологична оценка и природозащитните директиви), така и в Заданието по ДЕО и ДОСВ, за да бъдат избегнати некоректни и несъответстващи на тълкуването на Европейския съд интерпретации на тези термини и за коректното изпълнение на законовите изисквания. Можем да посочим относими решения на ЕС по следните дела: C-166/04, C-244/05, C-127/02, C-182/10, C-2/10,</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>C-236/01, C-304/05, C-43/10, C404/09, C-392/96, C-142/07, C-205/08, C-275/09, C-418/04, C-304/05, C-411/17, C-164/17 и др.</p> <p>2. Международни споразумения, по които България е страна</p> <p>Нито в представения за обсъждане ППЗ, нито в Заданието по ДЕО и ДОСВ са посочени международните споразумения (Конвенции), свързани с опазването на биологичното разнообразие, по които България е страна, и чиито изисквания следва да бъдат спазвани, което считаме за съществен порок.</p> <p>Въпреки промените в политическите нагласи през последните две години, опазването на биоразнообразието (видове, природни екосистеми, генетично разнообразие) е с много висок приоритет в политическия дневен ред не само в Европа, но и в света. Тъй като биоразнообразието по естествен начин поддържа живота на планетата и контролира измененията в климата, но от друга – натиска на човечеството върху него води до ускорена загуба на биоразнообразие, то в стратегическите документи се залагат амбициозни цели за спиране на тази загуба и опазване на биоразнообразието. Конвенциите са международни договори, чрез които на базата на сътрудничеството между договарящите държави се постигат общи за тях цели. Обръщаме внимание, че съгласно чл.5, ал. 4 от Конституцията на Република България “международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, са част от вътрешното право на сраната. Те имат предимство пред тези норми на вътрешно законодателство, които им противоречат”. България е страна по всички конвенции, свързани с опазването на биоразнообразието, както и член на Европейския съюз и тези международни споразумения и договори са в обхвата на тази конституционна норма.</p> <p>Считаме, че следните международни конвенции, следва да бъдат посочени в представените за обсъждане документи (ППЗ и Заданието), като се посочат техните конкретни изисквания към опазването на природните местообитания, природните територии, флората и фауната и съответствието, с които следва да се гарантира в ППЗ и да се оцени в ДЕО и ДОСВ:</p> <p>а. Конвенция за защита на мигриращите видове диви животни⁷ в сила за България от 1999 г., конкретно чл. III, т. 4а и б. Ако страна от конвенцията е “страна от ареала на мигриращите видове”, вписани в приложения I или II, тя поема задължението да се грижи стриктно за опазването на видовете в прил. I и да сключи споразумения с други страни за опазването и управлението на видовете от прил. II. Видовете от прил. I са застрашени навсякъде в целия или по-голямата част от техния ареал, а видовете от прил. II са с приоритет в международното сътрудничество що се отнася до тяхното опазване и управление. За видовете от прил. II страните са задължени да се стремят да: Опазят където е възможно и подходящо да възстановят онези местообитания на видовете, които са от значение за тяхното оцеляване и премахване на заплахата от изчезването им и да предотвратяват, отстраняват, компенсират или свеждат до минимум, според случая, неблагоприятните ефекти от дейности или обстоятелства, които сериозно затрудняват или</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>спират миграцията на видовете. (чл. III, т. 4а и б); За видовете от прил. II страните членки сключват споразумения, чрез които координират усилията си за опазване на видовете. У нас са в сила: Споразумение за опазване на Евразийско-Африканските мигриращи водолюбиви птици⁸; Споразумение за опазване на популациите от европейски прилепи⁹ ; както и Меморандум за разбирателство относно опазването на мигриращите хищни птици в Африка и Евразия¹⁰.</p> <p><i>б. Конвенцията за опазване на европейската дива флора и фауна и природните местообитания</i>¹¹ (Бернска конвенция; в сила за България от 1991 г.) и конкретно чл.3.1 и 2 и чл. 4 (целия). Всяка страна членка се задължава: запазването на дивата флора и фауна задължително да се съобразява в политиката на планиране и развитие, включително в мерките за борба срещу замърсяването (каквато е развитието на ВЕИ) и да предприема необходимите стъпки за това, като обръща специално внимание на застрашените и уязвими видове (чл.3.1 и 2); „да приеме подходящи правни и административни мерки за осигуряване съхранението на местообитанията на видовете от дивата флора и фауна, особено на онези, включени в приложения I и II и съхранението на застрашени естествени местообитания“ (чл.4.1); „в своята политика за планиране и развитие изискванията за запазване на защитените райони, споменати в предходния параграф, така че да се избегне или сведе до минимум всякакво влошаване на ситуацията в такива райони“ (чл.4.2); „да обърне специално внимание върху защитата на районите, които са от значение за мигриращите видове от приложения II и III и са разположени в близост и във връзка с миграционните пътища, като местата за зимуване, почивка, хранене, размножаване или местата за линееене“ (чл.4.3); и заедно с другите страни членки „да координират в необходимата степен своите усилия за защита на естествените местообитания, посочени в този член, когато те са разположени в погранични райони“ (чл.4.4), какъвто е община Силистра. Нито едно от тези изисквания не е спазено при планиране на ЧИОУП на община Силистра. Обръщаме внимание, че заради неспазване на цитираните по-горе задължения (с изключение на чл. 4.4) Бернската конвенция стартира през 2004 г- наказателно досие срещу България, като издаде две препоръки за действия от страна на правителството и стриктно следи за изпълнението им. В Препоръка 200(2018)¹², т. 5 е заложено при бъдещо планиране на национално ниво (разбира се ИНПЕК) да се забрани изграждането на ветрогенератори в чувствителните райони (каквито са например географските области Добруджа, Лудогорието, Източни Родопи, Черноморието). Тъй като ИНПЕК още не е официален документ, такава забрана след 2020 г. не действа, но предложеният за обществени консултации ППЗ в значителна степен съответства на това изискване с малки изключения. Макар досието да беше затворено от Конвенцията в края на 2022 г., тя отчита, че част от Препоръката не е изпълнена (вкл. т.5) и продължава стриктно да следи ангажиментите на правителството да бъдат изпълнени. Бумът на планирани ветропаркове през последните 2 години на миграционния път Via Pontica не остава незабелязано от</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Конвенцията. На последното годишно заседание на Постоянния комитет на Бернската конвенция през декември 2025 г. е взето решение България да докладва напредъка по изпълнението на ангажиментите си по цитираната по-горе препоръка, включително по отношение на предприемане на конкретни мерки, заложи в стратегически документи, какъвто е ППЗ. В този смисъл, считаме за необходимо тези аспекти да бъдат пояснени изрично и в Заданието по ДЕО да се включи оценка и спрямо изпълнението на препоръка 200(2018).</p> <p>с.Конвенция за опазване на влажните зони (Рамсарска конвенция) – Конвенцията цели опазването на влажните зони и видовете срещати се в тях, особено птиците, и разумното им използване. Всяка страна членка посочва влажните зони с международно значение (Рамсарски обекти) и поема ангажимент за опазването им. Изискванията на Конвенцията и влажните зони с международно значение следва да бъдат посочени в ППЗ и заданието и да се посочи съответствието на ППЗ с тях.</p> <p>3. Национално законодателство</p> <p>В ППЗ и съответно Заданието са посочени единствено пряко относимите закони – ЗЕВИ, Закон за енергетиката, ЗООС, ЗБР и ЗУТ, което прави описа на относимото национално законодателство непълен, тъй като има други закони, поставящи нормативни изисквания и ограничения, относими към ППЗ, които следва да бъдат взети в предвид. Считаме, че в описанието на относимата нормативна база, както в ППЗ, така и в Заданието, следва да бъдат включени и следните закони:</p> <p>а.Закон за защитените територии – урежда обществените отношения, свързани със законовата защита на природни територии и техните цели на защита и техните режими на защита; в текстовете на ППЗ и Заданието са посочени отделните категории защитени територии и общите им площи, но считам, че следва също да се посочи определящата ги нормативна база, както и пространствените връзки между тях и с Натура 2000. Например в границите на националните и природните паркове са включени резервати и поддържани резервати; в границите на природните паркове има защитени местности; Част от защитените територии (всички национални и природни паркове, голяма част от резерватите, както и някои защитени местности) са включени в екологичната мрежа Натура 2000. Следва тези връзки да се посочат и най-малкото за всяка категория защитени територии, да се посочи каква площ от тях е включена в друга категория защитени територии и каква част – в Натура 2000.</p> <p>б.Закон за водите – изисквания по отношение на режими и норми по отношение на надземните и подземните водни тела, които следва да бъдат взети в предвид при избора на приоритетните зони и техните територии;</p> <p>с.Закон за горите – изисквания по отношение на всички територии, попадащи в горския фонд – не само гори, но и безлесни територии, отстояния, сервитути, норми и режими, промяна на предназначението и ползването на горите;</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>d.Закон за лова и опазване на дивеча – поставя изисквания по отношение опазването и устойчивото ползване на видовете от фауната на България, които са обект на лов, включително видове, които са уязвими към въздействия от ветрогенератори; тези изисквания следва да бъдат взети в предвид.</p> <p>е.Закон за защита на земеделските земи – този закон и позаконовата му нормативна база поставя изисквания за защитата на земеделските земи и ограничения, които са пряко относими към изграждането на съоръжения за ВЕИ, включително ветроенергийни съоръжения; следва тези изисквания ясно да бъдат посочени и взети в предвид при планирането на зоните;</p> <p>f.Закон за почвите - урежда обществените отношения, свързани с опазването на почвите и техните функции, както и тяхното устойчиво ползване и трайно възстановяване и е пряко относим към ППЗ, тъй като ветроенергийните съоръжения са значителни по мащаби индустриални съоръжения, изграждането и експлоатацията на които влияе върху почвите като ресурс. Изискванията и ограниченията, поставени с този закон следва да се вземат в предвид при определяне на приоритетните зони, както и в ДЕО и ДОСВ.</p> <p>g.Нормативна база, свързана със здравето на хората - не е посочена нито в ППЗ, нито в Заданието, като в Заданието е указано изрично, че населените места и буферните зони около тях в размер на 500 м от границите им, не са взети в предвид приоритетните зони. Считаме това за съществен порок. В случая се касае за нормативна база, която е остаряла спрямо развитието на ветроенергийната индустрия към периода на изготвяне на ППЗ. В случая, считаме че е необходимо в ППЗ и в Заданието да се посочи критично съществуващата нормативна база по отношение защита здравето на населението; ясно да се посочи в кои аспекти съществуващата нормативна база е непълна и/или остаряла, както и да се формулира обхвата на принципа на предпазливостта, който в случая след ада бъде приложен. В самия план като приоритетна мярка следва да се заложи актуализиране на нормативната база с цел недопускане рискове за здравето на населението. Обхвата и съдържанието на тази мярка следва да бъде оценен и аргументиран в ДЕО.</p> <p>В допълнение, следва да обърнем внимание, че Законът за биологичното разнообразие е представен в ПЗЗ и Заданието единствено по отношение на чл. 31, но в закона са включени изисквания и по отношение на опазването на защитените видове от флората и фауната, независимо дали са в или извън Натура 2000 и следва тези изисквания да бъдат описани също в двата документа, предмет на обществените консултации.</p> <p>4. Международни стратегически документи, свързани с прилагането на международните споразумения и законодателството на ЕС, относими към ППЗ Международните стратегически документи, цитирани в ППЗ и Заданието по ДЕО са обвързани основно с целите за постигане на въглеродната неутралност и целите за постигане на дялове на ВЕИ в крайното брутно потребление на енергия, но не включват други ключови стратегически документи, които също обвързват страната ни с конкретни</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>ангажменти и приоритетни политики, като например Стратегията за опазване на Биоразнообразието, приоритетите, свързани с продоволствената сигурност, приоритетите свързани със социалните аспекти (демография, здраве, достъп до чиста и запазена околна среда), приоритети в развитието на други сектори, например транспортен.</p> <p>Ключов пропуск, както в ППЗ, така и в заданието е, че при посочването на Европейския зелен пакт и важния него приоритет ВЕИ, никъде не се посочва, че развитието на ВЕИ според този Европейски зелен пакт, следва да се осъществява „БЕЗ ЩЕТИ ВЪРХУ ПРИРОДАТА“ (no harm to nature). Доколкото на много места и в двата документа, обект на обществените консултации, се посочва принципите на устойчивото развитие и се декларира минимизиране на въздействията върху околната среда, обръщаме внимание, че един от принципите на устойчивото развитие е именно свързан с опазването на природата и природните ресурси. Считаме, че принципа „БЕЗ ЩЕТИ ВЪРХУ ПРИРОДАТА“ (no harm to nature) следва да бъде ясно посочен в контекста на стратегическия документ Европейски зелен пакт.</p> <p>Най-общо не са описани международните стратегически документи, свързани с опазване на биоразнообразието, като обръщаме внимание на следните:</p> <p>Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. 13 Не е посочена в ППЗ и е само бегло спомената в Заданието. Стратегията поставя амбициозни цели за защита, опазване и мониторинг на суходоземни и морски екосистеми, както и на възстановяване на природни местообитания и местообитания на видове, които са нормативно установени в Регламента за възстановяване на природата. Заложени са конкретни цели по отношение на местообитанията и видовете, на екосистемите с ясна времева рамка и следва да бъдат описани равностойно на целите за постигане на въглеродна неутралност. Обръщаме внимание, че няма законова норма или стратегически документ, който да отменя задължението да бъдат постигнати целите по отношение опазването и възстановяването на биоразнообразието. В същото време важен стратегически аспект е, че природните екосистеми са ключов инструмент за естественото поддържане и възстановяване на баланса в природата и регулиране на въглеродните емисии. Без опазване на екосистемите и биоразнообразието, политиката свързана с постигане на въглеродна неутралност единствено чрез ВЕИ е обречена на неуспех. Именно затова е ясно посочен и горния принцип „без щети върху природата“.</p> <p>Международни планове за опазване на застрашени видове птици. Тези международни планове са приети и действащи в рамките на конкретни международни споразумения (на ниво Европейски съюз или Конвенции) и следва изискванията в тях, които са относими към планирането на дейности (в случая ветроенергийни съоръжения), предизвикващи въздействия върху съответните видове, следва да бъдат взети предвид, но към момента не са. Следните международни планове за действие за опазване на видове птици са в сила и</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>следва да се вземат в предвид, независимо дали за съответния вид у нас има действащ национален план или не:</p> <p>i. План за действие за опазване на балканската и централно-азиатската популации на египетския лешояд <i>Neophron percnopterus</i> по миграционния му път (EVAP) 14, изготвен от БДЗП и Международното споразумение за грабливите птици към Конвенцията за опазване на мигриращите видове (Бонска конвенция) в сила от 2016 г.:</p> <p>ii. План за действие за вида египетски лешояд <i>/Neophron percnopterus/</i> в Европейския съюз 15, изготвен от BirdLife International и SEO (BirdLife Spain) за Европейската комисия и е в сила от 2008 г. (очаквани резултати: Резултат: 1. Смъртността на египетския лешояд е намалена до нива, които ще позволят растеж на популацията; Резултат 2: Подобрена наличност на храна и качество на местообитанията за вида в европейския му ареал; Резултат 3: Налични са актуални и точни данни за числеността и тенденциите на популацията от всички страни с размножаващи се популации в Европа;</p> <p>iii. Международен план за действие за отделни видове за западно-палеарктическа популация на голяма дропла, <i>Otis tarda tarda</i> 16 изготвен от BirdLife International за Европейската комисия и е в сила от 2010 г.</p> <p>iv. План за действие за полубеловратата мухоловка <i>Ficedula semitorquata</i> в ЕС 17 изготвен от BirdLife International и БДЗП за Европейската комисия и е в сила от 2009 г.</p> <p>v. Международен план за действие за опазване на малката белочела гъска (популация в Западна Палерактика) <i>Anser erythropus</i> 18, изготвен от Европейската комисия, Секретариата на AEWA, BirdLife International и Wetlands International, в сила от 2008 г.</p> <p>vi. Международен план за действие за опазване на ливадния дърдавец <i>Crex crex</i> 19, изготвен от SOVON и RSPB за Европейската комисия, в сила от 2006 г.</p> <p>vii. Международен план за действие за опазване на червеногушата гъска <i>Branta ruficollis</i> 2011–2020, изготвен от BirdLife International, WWT и RBGIWG за Европейската комисия и AEWA, в сила от 2011 г.</p> <p>viii. Международен план за действие за синявицата <i>Coracias garrulus garrulus</i> 21, изготвен от BirdLife International и MME за Европейската комисия, в сила от 2008 г.</p> <p>ix. Международен план за действие за опазване на тънкоклюния свирец <i>Numenius arquata arquata</i>, <i>N. a. orientalis</i> и <i>N. a. suschkini</i> 22 изготвен от RSPB за AEWA и е в сила от 2015 г.</p> <p>5. Национални стратегически документи относими, относими към ППЗ</p> <p>Представените в ППЗ и Заданието национални стратегически документи се изчерпват с най-общо с плановете, свързани с развитие на БЕИ (основно ИНПЕК) и с действащите национални планове за опазване на застрашени видове, публикувани на интернет страницата на МОСВ.</p> <p>1. <u>На първо обръщаме внимание</u>, че Интегрирания план в областта на енергетиката и климата (ИПЕК) все още не е официален стратегически документ, тъй като няма Екологична оценка и издадено по нормативния ред Становище по Екологична оценка. Към</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>момента протича процедура по екологична оценка която не е завършила. Считаме, че е редно в ППЗ и Заданието по ДЕО изрично да се поясни това обстоятелство, както и че ППЗ следва да отрази всяко изменение в ИНПЕК, произтичащо от Становището по екологична оценка, което следва да бъде издадено в хода на процедурата.</p> <p><u>На второ място</u>, следва да обърнем внимание, че не е представена Националната стратегия за биологичното разнообразие, която следва също да бъде описана с нейните цели и приоритети, които следва да бъдат взети в предвид в ППЗ.</p> <p><u>На трето място</u> следва да се посочи, Националният план за развитие на земеделието и селските райони 2024 – 2027, също не е описан и не е взет в предвид. При подхода за определяне на приоритетните зони е посочено ползване на слой с постоянно затревени площи към 2024 г., но не е посочена нормативната и стратегическата база на този слой. Считаме за коректно да се посочи стратегическият план и неговите цели относно подпомагане поддържането на постоянно затревените площи, но също и опазването на земеделските земи и горските територии, залежали в този земеделският план.</p> <p><u>На четвърто място</u>, считаме, че освен посочените действащи планове за опазване на видове птици, е от съществено значение да се включат и планове за действие за опазване на световно застрашени видове, които са посочени с изтекло правно действие след от 2 или 3 години, но следва да бъдат вземани в предвид и отразявани до актуализирането им, а именно планове за действие за кръстатия орел, кърмоглавия пеликан, ловния сокол и тръноопашатата потапница. Считаме, че е редно в ППЗ и Заданието да се посочи списък от националните планове за действие, които се разглеждат при разработване на ППЗ и в ДЕО</p> <p>II. Относно методологичния подход</p> <p>1. Относно принципите, на които се разработва ППЗ</p> <p>При формулиране на първия принцип следва да се интегрират и политиките и изискванията, свързани с опазването на биологичното разнообразие (включително международните конвенции, по които ЕС и България са страна), които сме посочили в раздел I на настоящото становище. Следва ясно да се посочи равнопоставеността на политиките и обвързаността им за постигане на общите цели за въглеродна неутралност и смекчаване на климатичните промени.</p> <p>Съответно в Заданието на ДЕО следва да залегне и оценка на спазването на този принцип, включително и по отношение на политиките за опазване на биоразнообразието.</p> <p>При формулиране на втория принцип да се посочи изрично в текста принципа „БЕЗ ЩЕТИ ВЪРХУ ПРИРОДАТА“ (no harm to nature), както и да посочи принципа на предпазливостта, който следва да се формулира конкретно за аспекти, които към периода на изготвяне на ППЗ не са достатъчно проучени или нормативно урегулирани и следва за тях да се приложи този принцип.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Съответно в Заданието на ДЕО следва да залегне и оценка на спазването на този принцип, особено що се касае до не нанасяне на щети върху природата за опазване на биоразнообразието.</p> <p>Третият принцип е относително добре формулиран, като следва да се допълни „в съответствие с най-добрите научни познания“ след словосъчетанието „пространствени данни и аналитични методи“, защото е важно да се гарантира отразяването на съвременните познания.</p> <p>Съответно в Заданието на ДЕО следва да се отрази това допълнение и да се посочат основанията за „подходяща оценка“, която следва да се приложи.</p> <p>При формулиране на петия принцип е пропуснат много важен аспект от чл. 15г на Директивата за ВЕИ, а именно необходимостта обществеността да приеме развитието на ВЕИ.</p> <p>Считаме, че петия принцип да бъде допълнен с този аспект. Обръщаме внимание, че до етапа на обществените консултации този принцип в разработването на ППЗ, както и изискванията на чл.15г на Директивата за ВЕИ не са спазени. Както е посочено в проекта за ППЗ планът е разработен при междуинституционална координация с участието на учени, без да се уточнява в кои сфери. Разчитаме, че с настоящата процедура по обществени консултации ще бъде дадена реална възможност на гражданите и заинтересованите страни да изкажат и обосноват своите становище, мнения и предложения, включително в съответствие с нормите и политиките, които сме посочили в раздел I от настоящото становище и ще бъдат положени конкретни усилия чрез срещи, информационни кампании и подходящи инструменти ППЗ да бъде обяснен на обществеността. Разчитаме също ППЗ максимално да отрази становищата и предложенията свързани с този план, така че да съответстват на нормите и политиките, които сме посочили в раздел I от настоящото становище.</p> <p>Съответно в Заданието на ДЕО следва да се дадат ясни указания какви дейности следва да бъдат предприети във връзка с прилагането на този принцип и как да бъдат доказани те в рамките на процедурата, както и да бъде заложено изискване за оценка на ефективността на тези действия и на степента на отразяване на аргументираните предложения в ППЗ и съответствие с посочените от нас норми и политики в раздел I на настоящото становище.</p> <p>2. Относно целите на ППЗ</p> <p>Считаме, че в целите на ППЗ не е залегнало изискването за съгласуваност с целите за опазване на биологичното разнообразие и Закона за възстановяване на природата, като следва да се формулира отделна цел (между дефинираните цели 2 и 3), която ясно да показва равнопоставеността и обвързаността с целите за опазване на биологичното разнообразие и</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>да декларира ясно че развитието на ВЕИ следва да се осъществява „без щети върху природата“.</p> <p>Установихме, че по отношение на очакваните резултати и ефект от прилагането на ППЗ, не е отбелязан приносът или въздействието му върху изпълнението на целите, заложи в Закона за възстановяване на природата (ст. 7 от проекта на ППЗ), което считаме за съществен пропуск.</p> <p>При описанието на целите тази връзка, считаме, че следва ясно да бъде посочена, за да е видно че ще е налице съгласуваност между ППЗ и Националния план за възстановяване на природата, както и начинът по който тази съгласуваност ще бъде осигурена.</p> <p>3. Относно методологичния подход</p> <p>Считаме, че съществен важен аспект на приложението методологичен подход за изработването на ПЗЗ, е структурирането му по начин, който „да осигури научна обоснованост, прозрачност и съгласуваност с европейските и национални стратегически документи в областта на енергетиката, регионалното развитие и опазването на околната среда“ с цел „да осигури надежден инструментариум за пространствен и аналитичен подбор на територии с най-висок потенциал за развитие на вятърна енергетика, като същевременно се гарантира минимално въздействие върху природните екосистеми, земеползването и <i>социалната среда</i>“ (стр. 6 на проекта за ППЗ). Предлагаме във формулировката на подхода, изрично да се включи биоразнообразието, като ключов естествен механизъм за регулиране на климатичните промени и въглеродните емисии, като се поясни, че природните екосистеми трябва да се поддържат здрави и да се подпомага осъществяването на техните функции.</p> <p>Напълно подкрепяме такъв подход и в тази връзка представяме по-долу нашите съображения и аргументи в онези части от изготвянето на плана, при които този подход не е следван или следва да бъде по-пълно приложен.</p> <p>а. В съответствие с принципите, посочени на стр. 7 от проекта на ППЗ, обръщаме внимание, че третият принцип („на временно включване на заинтересованите страни в процеса на планиране“) не е приложен до датата на провеждане на настоящата процедура. Считаме за необходимо в проекта на ППЗ да се посочи подходът, по-който този принцип се прилага и да се гарантират правата на гражданите в съответствие с чл. 156 на Директивата за ВЕИ. Следва този принцип действително да бъде приложен преди окончателното приемане на ППЗ и да се даде достатъчна и ясна възможност на засегнатата общественост да защити правата си.</p> <p>б. По отношение на ползваната правна и стратегическа рамка в раздел I на настоящото становище представихме подробно пропуските в представянето на нормативните и стратегически изисквания. На този етап е възможно и необходимо нормативния и стратегическия контекст в подхода на разработване на плана да бъде допълнен съобразно</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>предложенията ни от раздел I на настоящото становище и да бъде проследено съответствието на изготвения план с посочените от нас норми и стратегически приоритети. Задължително целите, свързани с опазването и възстановяването на биологичното разнообразие, както и международните ангажменти за опазването на видовете от флората и фауната и на природните местообитания следва да бъдат представени равностойно и конкретно в тази част на ППЗ и самият ППЗ да е съобразен с тях.</p> <p>с. В раздела описващ развитието на вятърната енергия в България установихме няколко пропуски, които е от съществено значение да бъдат описани и анализирани. На първо място следва да бъде посочено сегашното състояние и мащаби на инвестиционния интерес, като се посочи ясно не само колко опериращите мощности, но и колко са одобрените, но неизградени мощности, колко са планираните (в процедура на одобрение мощности. Също е важно и необходимо (особено в контекста на оценка на кумулативни въздействия и алтернативи на ППЗ, предмет на настоящата процедура) да се онагледят пространствено местоположението на опериращите, одобрените, но не изградени мощности, както и на тези, които са в процедура на одобряване и да се посочи как това местоположение кореспондира с приоритетните зони, дефинирани в настоящия ППЗ. Най- малкото следва одобрените и неизградени и планираните ветроенергийни мощности да бъдат разгледани в контекста на алтернативите на плана и съответствието им с нормативните изисквания за „подходящи зони“ и „приоритетни зони“. Известен е фактът че основният инвестиционен натиск е концентриран до момента в географската област Добруджа, на миграционния път на птиците Via Pontica и сам по себе си мащабът на този инвестиционен натиск създава значими последици за опазването на мигриращите и застрашените видове птици. В този смисъл въпросният район е много правилно изключен от приоритетните зони за развитие, не само поради факта, че Via Pontica е един от двата най-големи миграционни пътя на птиците в Европа и като такъв се определя като недопустим за включването му в приоритетни зони, но и защото на принципа на кумулативния ефект вече е създаден прекомерно висок натиск и риск за мигриращите птици. На второ място отново е направен пропуск да се поясни, че цитираният ИНПЕК към датата на изготвяне на ППЗ все още не е официален документ и следва да отрази становище по задължителна екологична оценка. На трето място, считаме за много съществен пропуск факта, че в този раздел не са представени тенденциите в развитието на ветроенергийната индустрия, а именно – посока към по-високи и мащабни съоръжения и по-малко на брой в съответна територия. Следва да се отбележи, че почти всички научни познания, на които се гради оценката на въздействията, на чувствителността на компонентите на биологичното разнообразие, на насоките за планиране и на нормативните изисквания за сушата, са правени за параметри на турбини с обща височина между 80 и 150 метра, диаметър на роторите на турбините между 20 и 90 метра и единична мощност до 4 MW. Тенденциите обаче показват усилия за инсталиране на турбини с обща височина</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>над 250 метра (дори над 320 метра) с височина на разполагане на ротора на 180- 200 метра и дори повече, с диаметър на ротора над 170 метра и единична мощност над 7MW. Въздействията върху биоразнообразието и човешкото здраве на турбини с такива мащаби на сушата не са правени и тепърва се уточняват; насоките за планиране и съответно нормативната база не са адаптирани за индустриални турбини с такива мащаби, т.е. съществуват множество неизяснени обстоятелства. Само едно от тях, но твърде важно, е посочено в ППЗ - отстоянието на такива турбини от населени места, но в самия ППЗ не е приложен подход за подходяща отдалеченост на съоръженията от населените места. При определяне на ветровия потенциал в настоящия проект на ППЗ е посочено измерване на вятъра на височина 150 метра, което явно е значително по-ниско (с около 30-50 и повече метра), отколкото тенденциите в параметрите на турбините. Съответно в екологичната оценка на въздействията ще се подцени значително типът на въздействие на турбините в реалните проекти, които след това ще бъдат процедираны без ОВОС, съгласно изискванията на ЗЕВИ.</p> <p>Считаме за наложително тези аспекти да бъдат ясно разработени в ППЗ и да бъдат оценени в ДЕО и ДОСВ на ППЗ. Считаме също, че е възможно да се очертаят насоки, свързани с поддържането на по-ниски турбини и на по-високи и по-мощни турбини.</p> <p>d. В раздела описващ определянето на зони за приоритетно развитие на вятърна енергия сме установили следните съществени пропуски или несъответствия:</p> <p>i. Не е използван при разработването на ППЗ подходът за дефиниране на приоритетно поставяне на ВЕИ в урбанизирани и трайно нарушени терени. На първо място е необходимо по отношение на ветрогенераторите да се дефинира как се използва този подход (очевидно мощни индустриални ветроенергийни съоръжения не могат да се поставят в урбанизирани територии, но не би следвало да се изключват трайно нарушените терени). На второ място, сме информирани, че има регистър включително с пространствени параметри на терените, които са определени като трайно нарушени и би следвало да се ползват тези данни, които също да насочат процеса на определяне на приоритетните зони за ВЕИ;</p> <p><i>В заданието на ДЕО и ДОСВ да се включи оценка на съответствието на предложените приоритетни зони в ППЗ с наличието на трайно нарушени терени и доколко този подход е приложен при разработването на плана.</i></p> <p>ii. По отношение на ветровия потенциал основна слабост при използвания подход е анализът на средната скорост на вятъра на височина 150 метра, която не е представителна за турбини с височина на ротора, надвишаваща значително 150 метра.</p> <p><i>Предлагаме в ПЗЗ вятърния потенциал да се анализира и да се представи в поне две или три височинни зони, например вятър на височина 80 метра, 150 метра и 200 (и над 200)</i></p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>метра, като в Заданието на ДЕО и ДОСВ да се включат оценки спрямо тези три (или поне на вторите два) височинни пояса.</p> <p>iii. В частта отнасяща се до защитените територии и зони, както и за чувствителните територии за биологичното разнообразие установихме следните пропуски, описани по-долу:</p> <p>На първо място, не е представена връзката между различните категории защитени територии и връзката им с Натура 2000, както сме посочили в раздел I, т.3-а. Считаме че е необходимо тази връзка да бъде дадена описателно и онагледена пространствено. Следва също така да се посочи и буферът, определен в нормативните изисквания на МОСВ за прилагане на чл.31 от ЗБР – 5 км от защитени зони за птици и 2 км от защитени зони за местообитания. Считаме, че тези буфери следва да се посочат като минимално допустимо разстояние да границите на защитени зони, макар инструкциите да са описани в контекста на изискване на Оценка за съвместимост. При нарастващите параметри на ветроенергийните съоръжения, тези отстояния също и редно да бъдат преразгледани.</p> <p>Обръщаме внимание на факта, че в някои случаи определените в проекта на ППЗ приоритетни зони включват защитени зони от Натура 2000 или вървят по границите им, което не е добър и целесъобразен подход.</p> <p>На второ място по отношение на териториите, чувствителни за биологичното разнообразие, считаме че е подхвърлено значително ограничено по отношение на необходимата защита на застрашени видове от флората и фауната, като са цитирани само утвърдените и действащи национални планове за действие за опазване на застрашени видове. От една страна не е ясно дали тези планове включват планове с изтекло действие в рамките на последните 2-3 години, като посочваме конкретно планове за действие за кръстатия орел, ловния сокол, къдроглавия пеликан и гръноопашатата потапница. Според написаното в ППЗ включването им не е сигурно. В този смисъл е целесъобразно да бъдат поименно посочени кои са планове за действие, които са отчетени и се вземат в предвид. В случай че лановите за цитираните четири световно застрашени вида птици не са взети в предвид, то следва задължително да бъдат взети предвид.</p> <p>Принципно обаче подходът за определяне на чувствителните територии не е правилен и подходящ, защото не са отчетени нуждите от защита на други видове птици и видове животни от фауната на България, които са уязвими от въздействията на ветрогенератори. Би следвало този подход да се основава на първо място на чувствителността на видовете към въздействия от ветрогенератори, на второ място – от техния природозащитен статус и на трето място – дали вече има разработени изисквания и мерки за тяхното опазване чрез планова за действие. В този смисъл наличието на планове за действие не изчерпва обхвата на видове, които следва да бъдат взети при определяне на чувствителни територии от изграждане на ветрогенератори. Необходимо е да се включат всички видове хищни птици, които са най уязвимата група птици от ветрогенератори, с</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>приоритет на следните видове: египетски лешояд, белоглав лешояд, черен лешояд, кръстат орел, царски орел, скален орел, малък креслив орел, орел – змияр, малък орел, осояд, бухал, както и водолюбиви видове птици – техните струпвания и конкретно видовете черен щъркел, къдроглав пеликан, розов пеликан, червеногуша гъска, като най-уязвими към ветрогенератори. В разработената Карта за зонироване на България с цел минимизиране на рисковете за дивите птици²³ са посочени най-уязвимите видове птици, които и ние посочваме тук. Картата на зонироване и изготвена на базата на целенасочени орнитологични проучвания, по официално приети от Изпълнителна агенция по околна среда методики, както и на базата на най-добрата налична информация и познания за гнездящите, зимуващите и мигриращите птици към 2012 г. от една страна, и за ветровите характеристики и техническите изисквания за изграждане на ветропаркове от друга. Макар да не е нормативен акт, тази карта и съпътстващите я документи са публикувани на интернет страницата на МОСВ, за да насочва бъдещото планиране и е напълно в съответствие със съвременните изисквания за планиране във ветроенергийния сектор и е най-добрата отправна точка за планиране по отношение на риска за птиците. Освен това в подхода за определяне на чувствителни зони липсва изцяло цяла таксономична група бозайници, които са силно чувствителни към въздействията на вятърните генератори, а именно прилепите, които също считаме за съществен пропуск. Обръщаме внимание също, че публикуваната Червена книга на България също дава насоки за застрашените на национално ниво видове от флората и фауната и за чувствителните за тях територии.</p> <p>По отношение на чувствителните територии за биоразнообразието, ППЗ следва в по-голяма дълбочина да отрази тези територии, ползвайки не само нормативната база, но и най-добрите научни познания и чрез ДЕО и ДОСВ тези пропуски могат да бъдат запълнени, в случай, че в Заданието ясно е посочен обхватът по отношение определяне на чувствителните зони за биоразнообразието.</p> <p>На трето място, по отношение на миграционните пътища, считаме че са сравнително добре обосновани, като в съответствие с декларирания подход следва да бъдат допълнени и с резултатите от мониторинга на мигриращите птици, проведен през 2022 г.. от ИАОС, както и публичните данни от сателитни проследявания в различни научни платформи – тези научни данни потвърждават определените миграционни пътища, както са обосновани на стр. 24 от проекта на ППЗ, и в същото време представляват най-нови научни познания, които следва да бъдат интегрирани при разработване на ППЗ.</p> <p>На четвърто място по отношение на постоянно затревените площи е посочено, че е използван слой с постоянно затревени площи в рамките на Системата за идентификация на земеделските парцели, който е актуален към 2024 г., което не е аргументирано. Последният актуален слой преди стартиране на настоящата процедура по обществени консултации е приет през март 2025 г. В представената информация не е ясно защо е избран слой от 2024 г., а не от 2025 г. В същото време в рамките на целенасочен проект за</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>оценка на екосистемните услуги е изготвен слой на тревните местообитания (постоянно затревени площи). При съпоставка на двата слоя, установихме, че тези слоеве се разминават пространствено. В ППЗ няма обосновка за това, защо е избран слой с постоянно затревени площи в рамките на Системата за идентификация на земеделските парцели и не е избран слой с тревните екосистеми, разработен от МОСВ. В същото време установихме, че Постоянно затревените площи от слоя, одобрен през 2025 г. не са изключени от приоритетните зони, дефинирани в ППЗ, обект на настоящите консултации – поне по отношение на предвидената приоритетна зона в Родопите, но не само.</p> <p>В този смисъл считаме за необходимо да се преразгледа слой с тревни местообитания, който се ползва за целите на ППЗ, да се избере слой, който отразява в най-пълна степен актуалното състояние на тревните местообитания, като в същото време се изключат действително тези местообитания от приоритетните зони.</p> <p>На пето място, зоните с ограничения по НПДЕВИ 2012 – 2020 г. Е добра отправна точка, ползвана при дефиниране на приоритетните зони, но тези ограничения следва да се разгледат в светлината на съвременните познания за срещаемостта на чувствителните видове и чувствителните за тях територии и там където е необходимо, да залегнат по-строги ограничения. Конкретно, считаме, че около всички защитени зони от Натура 2000 и всички защитени територии следва да се дефинират буферни зони с ограничение на разполагането на ветроенергийни съоръжения, които следва да са най-малко 5 км от границите на защитени зони за птици и най-малко 2 км от границите на защитени зони за местообитания и застрашени видове.</p> <p>На шесто място, по отношение на „Зони с индикатор на чувствителност“ (стр. 27 на проекта на ППЗ), считаме, че представения подход е грешно интерпретиран и ползван в разработването на ППЗ, поради което е необходимо цялостно да бъде преразгледан и коригиран. Предложеният в цитираното становище подход се основава на Научна публикация Горещи точки в мрежата: Чувствителност и уязвимост на птиците към риск от сблъсък от взаимодействията на енергийната инфраструктура в Европа и Северна Африка („Hotspots in the grid: Avian sensitivity and vulnerability to collision risk from energy infrastructure interactions in Europe and North Africa“, 2022 г.). Проучването е свързано с подпомагане на оценката на кумулативните въздействия от енергийната инфраструктура в процеса на преминаване към нулеви въглеродни емисии (стр. 2 на публикацията, т.1 от абстракта: „identification of high-vulnerability areas is urgently needed to assess potential cumulative impacts of EI while supporting the transition to zero carbon energy“), като целта е определяне на чувствителността към енергийната инфраструктура (и съответно горещите точки) на базата на съществуващи вятърни турбини и електропреносна инфраструктура (стр. 3 на публикацията, в част 1 „Увод“: „In this context sensitivity is a measure of potential collision risk identifying areas where the tracked birds could collide if wind turbines or powerlines are present (Thaxter et al., 2019)“). Към научната</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>публикация е приложен пакет от пространствени данни (фиг. 8), включващ пространствен слой с оценката на риска с по-подробни количествени данни, привързани към всяка клетка от пространствения слой, представени в атрибутивна таблица към слоя (фиг. 9). В допълнителния пакет с данни S2, раздел 2 са предоставени карти на чувствителност, специфични за отделните таксономични групи птици, като те могат да се използват за сравнение с предишни проучвания и за подчертаване на специфични за таксоните пропуски в данните за проследяване, налични в Movebank. Проучването обхваща данни, от сателитно проследяване на общо 1454 индивида от 27 вида птици от Европа, от които 19 вида птици от тези, обект на проучване, се срещат и в България: бухал, турилик, северен мишелов, белоопашат мишелов, бял щъркел, черен щъркел, орел змияр, тръстиков блатар, ливаден блатар, хибриден креслив орел (хибрид между голям креслив и малък креслив орел), поен лебед, сокол скитник, сив жерав, патица фиш, египетски лешояд, орел рибар, осояд, бяла лопатарка и забулена сова. От тези видове има телеметрични данни за България от сателитни проучвания за 7 вида птици – бял щъркел, черен щъркел, орел змияр, хибриден креслив орел (хибрид между голям креслив и малък креслив орел), египетски лешояд, орел рибар, осояд. Информацията, предоставена от България за целите на въпросната научна публикация, касаят само и единствено телеметрични данни за индивиди от вида египетски лешояд с произход българската гнездова популация на вида. Телеметричните данни от индивидите на останалите 6 вида птици, обитават различни места в Европа и регулярно прелитат по миграционния път Via Pontica. Ползвани са телеметрични данни от онлайн платформата Мувбанк. От изброените в резултатите видове, данни от сателитни предаватели през България има само за белия щъркел, като те са и най-многобройни за нашата страна в онлайн платформата Мувбанк. За останалите видове, които са преминали през България данните са много по-малко. Представените резултати за белия щъркел са валидни и за България, особено в Добруджа и Бургаския регион, където ежегодно се установяват стотици загинали птици от електропреносната мрежа. На фигура 1 (а) от публикацията е представено местоположението на първото GPS местоположение на всеки набор от данни, включен в анализа (за данните от България за египетския лешояд първоначалната точка е Източни Родопи, където е поставен предавателят на птицата) и маршрутите на отделни птици през всяка клетка от мрежата 5 × 5 km (не е контролирано за годината) за всички области, за които са получени данни от GPS проследяване. (б) Плътността на GPS местоположенията в полет на клетка от мрежата 5 × 5 km за всички получени данни от GPS проследяване, включени в проучването. Енергийната инфраструктура спрямо която се оценява риска включва електропреносна мрежа с височина над земята в зоната 10-60 m, както и вятърни турбини с параметри, съответстващи на най-широко разпространените турбинни към 2018 г. с рискова зона между 15 и 135 m над земята и витла на ротора с дължина 60 m. Тези параметри са илюстрирани на фигура 2 от публикацията. Общата рискова зона е</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>определена на височина 200 m от земята. Данните за електропреносната мрежа са извлечени от проект за инфраструктура - Garret, 2018; OpenStreetMap, 2018, а данните за съществуващите ветрогенератори са извлечени от платформата windpower.net24, в която са регистрирани близо 43000 вятърни електроцентрали от 132 страни в света, включително България. В платформата са регистрирани общо 51 опериращи вятърни електроцентрали, повечето - в Североизточна България). Тези резултати показват, че високата степен на уязвимост може да има различен характер и причини в различните географски области. В случая с Българската част на миграционния път Виа Понтика степента на уязвимост е определена основно на база съществуващата електропреносна мрежа и параметри на ветрогенератори с височина 135 метра, като за зоната, където има най-много ветрогенератори, няма телеметрични данни и там оценка не е правена, а в останалата част на миграционния път все още има много малък брой опериращи ветрогенератори. В съответствие с казаното по-горе формулировката на пространствен слой следва да се преформулира като „Зони с установен висок съществуващ риск за мигриращите птици“ и да се интерпретира по съответния начин, като за целите на ППЗ тези зони с висок риск следва да се изключат, поради вече създадения висок риск от сблъсък за мигриращите птици.</p> <p>iv. По отношение на методологията за картиране и в съответствие с нормативните изисквания и подходи отчитаме пропуските, посочени в становището ни по-горе и отправяме следните конструктивни предложения:</p> <p>На първо място да се определят буфери около границите на защитените зони от Натура 2000 и около защитени територии, които за територии с предмет на опазване „птици“ да са най-малко 5 км, а за останалите територии – 2 км.</p> <p>На второ място да се допълнят и да се вземат предвид чувствителните територии за видовете птици, които са уязвими към въздействието на ветрогенератори ,както сме посочили по-горе в нашето становище, както и чувствителните територии за прилепи.</p> <p>На трето място да се допълнят зони с нормативни ограничения според Рамковата директива за водите и относимото национално законодателство.</p> <p>На трето място, по отношение на територии те с положителни характеристики за развитие на ВЕИ ва се добави „трайно нарушени терени, които не подлежат на възстановяване и въздействието върху биоразнообразието е ниско“.</p> <p>На четвърто място е необходимо да се коригират посочените тематични слоеве за ветрови потенциал, защитени зони, защитени територии, постоянно затревени площи, „Зони с установен висок съществуващ риск за мигриращите птици“ (некоректно представени като „Зони с чувствителност“, чувствителни територии за биологичното разнообразие, съгласно направените от нас препоръки в този раздел и св следващия раздел.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>В действителност считаме, че отразяването на тези аспекти няма да се отрази драстично по отношение определянето на по-голямата част от приоритетните зони, но е съществено по отношение опазването и осигуряването на подходяща защита на 4. Относно Заданието за обхват и съдържание на ДЕО, освен включените в този и предходния раздел конкретни предложения, считаме също, че е необходимо:</p> <p>а. Като неразделна част от ДЕО да се изготви и Доклад за оценка на степента на въздействие с предмета и целите на защитените зони от Натура 2000 засегнати от коя да е от алтернативите на ППЗ, включително нулевата, като се разработи и задание по обхвата и съдържанието на ДОСВ.</p> <p>б. Да се интегрират в заданието липсващите елементи от правната и стратегическата рамка, както и пропуските, допуснати в методологичния подход, така че да бъде анализирано съответствието на ППЗ с всички относими норми и стратегически приоритети, включително за биоразнообразието, да бъдат определени в пълнота обхвата и съдържанието на оценките, като се включат коректно чувствителните територии, защитените зони и територии, тревните местообитания и да се гарантира, че най-уязвимите видове към въздействията на ветрогенератори са включени, а именно уязвимите видове птици, посочени изрично в становището ни по-горе, както и прилепите.</p> <p>с. При анализа на съществуващото състояние, уязвимостта и оценката въздействията да се изиска ползването на най-добрите научни познания и добри практики, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ръководство за опазване на дивите птици при разработването на ветроенергийните източници в България; • Насоките за планиране на развитието на добив на възобновяема енергия от вятър и слънце, одобрени на Срещата на постоянния комитет на Бернската конвенция през декември 2025 г. „Guidance tool for good practices in bird conservation in the development of renewable energies. T-PVS/Inf(2025)45rev“ • Насоки за оценяване на планове за изграждане на вятърни генератори²⁶ специално по отношение на ловния сокол; • Карта със зонироване на територията на България по отношение на възможностите за строителство на ветрогенератори. Карта на чувствителните зони за птици (Карта на зоните с риск за птиците от изграждане на ветрогенератори); • Характер на миграцията на 42 вида птици от българската орнитофауна според нивото на съвременните познания; • Migration of Soaring Birds over Bulgaria; • Сигурни зимовища за червеногушата гъска. Наръчник за добро планиране на развитието в районите на зимуване на червеногушата гъска. БДЗП, Природозащитна поредица, Книга 2930 и подходящите темплейти, представени в приложенията. 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<ul style="list-style-type: none"> Публични онлайн бази данни за съхранение на траектории от сателитни проследявания на птици: http://birdmap.5dvision.ee , http://www.satellitettracking.eu , http://milvus.ro/pomarina, https://www.movebank.org/cms/movebank-main и др. Информационната система SmartBirds: https://smartbirds.org/ Безопасна мрежа за птиците Large scale risk assessment of wind-farms on population viability of globally endangered long-lived raptor. (Carrete, M., J. A. Sánchez-Zapata, J. R. Benitez, M. Lobón, and J. Donázar. 2009. Biological Conservation 142:2954-2961.) – „Масщабна оценка на риска от вятърни паркове върху жизнеспособността на популациите на световно застрашена дългоживееща граблива птица.“ Публикацията е достъпна в интернет чрез следната връзка: DOI:10.1016/j.biocon.2009.07.027 и https://www.researchgate.net/publication/228466665_Large_scale_risk_assessment_of_wind-farms_on_population_viability_of_a_globally_endangered_raptor Въздействие на жизнения цикъл на развитието на вятърната енергия върху разнообразието на птиците в Норвегия Life-cycle impacts of wind energy development on bird diversity in Norway, 2021, достъпна в интернет чрез връзката: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0195925521000858#bb0170 Барieri пред движението: Въздействие на вятърните паркове върху мигриращите птици Barriers to movement: Impacts of wind farms on migrating birds, Masden et al. (2009 г.), достъпна в интернет чрез връзката: https://www.researchgate.net/publication/249284301_Barriers_to_movement_Impacts_of_wind_farms_on_migrating_birds Фактори, влияещи върху поведението на мигриращи реещи се птици при избягване на вятърни турбини. Factors influencing wind turbine avoidance behaviour of a migrating soaring bird. Scientific Reports. Santos et al. (2022) https://doi.org/10.1038/s41598-022-10295-9 Изместване на птици от вятърни турбини: оценка на текущите знания и препоръки за бъдещи изследвания. Разнообразие (MDPI) Bird displacement by wind turbines: assessing current knowledge and recommendations for future studies. Diversity (MDPI). Ansari et al. (2020) https://www.mdpi.com/1398542 Реакция на мигриращите грабливи птици към нарастващия брой вятърни паркове Response of migrating raptors to an increasing number of wind farms, 2016 https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1365-2664.12673 Световна уязвимост на видовете птици и прилепи към смъртност от сблъсък във вятърни паркове, разкрита чрез оценка, базирана на характеристики Bird and bat species' global vulnerability to collision mortality at wind farms revealed through a trait-based assessment. 2017 Научно проучване за оценка на уязвимостта на 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>видовете птици и прилепи в света към смъртност от ветрогенератори, публикувана през 2017 г. и достъпна в интернет чрез връзката: https://royalsocietypublishing.org/rspb/article/284/1862/20170829/84636/Birdand-bat-species-global-vulnerability-to; https://doi.org/10.1098/rspb.2017.0829</p> <ul style="list-style-type: none"> Има ли значение размерът? Изследване на влиянието на размера на вятърните турбини върху смъртността на птиците и прилепите Does size matter? Investigation of the effect of wind turbine size on bird and bat mortality 2024, научно проучване от САЩ, публикувано през 2024 г., достъпно в интернет чрез следната връзка: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0006320724000351 Оценки на смъртността от гръбначни във въздуха във вятърни паркове в коридор за миграция на птици и гореща точка на разнообразие от прилепи Estimates of aerial vertebrate mortality at wind farms in a bird migration corridor and bat diversity hotspot, 2020 - научно проучване от Мексико, публикувано през 2020 г. и достъпно в интернет на следната връзка: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2351989419303075 Картографиране на уязвимостта на съобществата от птици и прилепи за прогнозиране на въздействието на вятърната енергетика Mapping bird and bat assemblage vulnerability for predicting wind energy impact 202532 https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2025.124961 Научно проучване от Испания на смъртността на птици и прилепи от вятърни турбини на база на действително загинали от сблъсък птици, публикувано през 2025 г. <p>III. По същество относно видовете птици, уязвими към ветроенергийни съоръжения, и определените приоритетни зони в проекта на ППЗ</p> <p>Считаме, че на в проекта на ППЗ, обект на обществените консултации, сравнително успешно е успял да избегне чувствителните територии за уязвимите към ветроенергийни съоръжения видове птици, на базата на изходните данни, които са ползвани съгласно представения методологичен подход. Съществен важен елемент, който определено подкрепяме, е защитата на основните миграционни пътища на птиците, особено Via Pontica, където не се предвиждат приоритетни зони. Позицията си по отношение на защитата на миграционния път Via Pontica, проведена в МОСВ през март 2026 г. и при необходимост може да я предоставим в писмен вид със съответните научни аргументи.</p> <p>Отчитайки съвременните познания за разпространението и поведението на уязвимите видове птици направихме предварителен анализ по отношение на най-чувствителните видове гнездящи птици, а именно трите вида лешояди – египетски, белоглав и черен лешояд, кръстатия орел, скалния орел, малкия креслив орел, малкия орел, орелът змияр, осоядът, белоопашатият мишелов, бухалът и черния щъркел, за да удостоверим дали направените анализи през 2013 г за целите на Картата на зонирание, са актуални и днес и</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>дали съществуват природозащитни в определените приоритетни зони, като резултатът е представен на фигура 1.</p> <p>На картата са представени необходимите зони на спокойствие около известни гнезда на приоритетните видове. Видно от картата, че ППЗ в значителна степен избягва чувствителните зони за гнездящите застрашени видове птици. Видно от картата е също и припокриването на чувствителните за отделните видове територии, като териториите, значими за най-много видове са извън дефинираните в ППЗ приоритетни зони. Възникване на проблеми има в някои от дефинираните приоритетни зони, поради възникнали нови обстоятелства през последните 12 години. Основно тези нови обстоятелства са свързани с възстановяването на популациите на трита вида лешояди в България за които се полагат целенасочени усилия от повече от 15 години, разширяване на популацията на кръстатия орел, за възстановяване на популацията на който се полагат целенасочени усилия повече от 20 години, както и подобряване на познанията за разпространението на горско-гнездящите хищни птици, особено малкия креслив орел за който се полагат целенасочени усилия за опазване повече от 10 години.</p> <p>По долу посочваме най-съществените проблеми, които налагат предефиниране на границите или цялостно отпадане на приоритетни зони:</p> <p>1. Зона 23 с териториален обхват Област Смолян (общ. Мадан, общ. Баните, общ. Неделино, общ. Златоград), Област Кърджали (общ. Ардино, общ. Джебел, общ. Кирково, общ. Момчилград) – тази зона е най-проблематична тъй като в нея попадат действащи гнездови район на египетския лешояд и района на хранене на другите два вида лешояди – черен и белоглав; включва също гнезда на застрашени видове хищни птици и черен щъркел, включително такива, които са предмет на опазване в 33 Добростан и се намират на територията на защитената зона. Самата територия в тази част на Родопите се характеризира предимно с гори и тревни местообитания, като към момента посочените допустими територии са основно тревни местообитания и то включени в слоя от постоянно затревени площи. В допълнение територията е гъсто населена, което ще направи проблематично осигуряването на здравна защита на населението. По тази причина считаме, че тази приоритетна зона изцяло трябва да отпадне от ППЗ.</p> <p>2. Зона 22 с териториален обхват Област Хасково (общ. Минерални бани, общ. Хасково, общ. Димитровград), Област Кърджали (общ. Кърджали, общ. Черноочене), Зона 24 с териториален обхват Област Хасково (общ. Стамболово, общ. Харманли, общ. Хасково, общ. Симеоновград) и Зона 25 с териториален обхват Област Хасково (общ. Симеоновград, общ. Харманли), Област Стара Загора (общ. Гълъбово) – тези зони също са съществено проблематични, тъй като попадат в гнездовите райони на египетски лешояд, и няколко различни вида хищни птици, и черен щъркел, включително в района на разпространение на черния лешояд и кръстатия орел, поради което считаме, че тези приоритетни зони също следва да отпаднат изцяло.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>3. Зона 13 с териториален обхват Област Русе (общ. Две могили, общ. Бяла), Област Велико Търново (общ. Стражица), обл. Търговище (общ. Попово, общ. Опака, общ. Антоново, общ. Омуртаг, общ. Търговище), Област Разград (общ. Разград, общ. Лозница), Област Сливен (общ. Котел) – значителна част от тази зона включва 50-километровия буфер около установени действащи гнезда на черен лешояд, но също така включва известни гнезда на други видове хищни птици, засяга част от територията на 33 Котел и територията на 33 Овчарово, както и зоните на спокойствие дефинирани около гнезда на хищни видове птици, предмет на опазване в 33 Котел. Тази приоритетна зона следва да изключи териториите на двете цитирани защитени зони и да осигури буфер от 5 километра между тях и границите на приоритетната зона в южната ѝ част. В частта, където този буфер не е достатъчен, следва да се изключат и зоните за спокойствие около гнездата на хищни птици, предмет на опазване в защитената зона. Гнездата, на хищни птици, установени в северната част на приоритетната зона и във вътрешността ѝ следва да се изключат от възможността за изграждане на вятърни турбини, а в изискванията към проектите да се включат изисквания за задължителна защита на тези видове. За цялата територия на приоритетната зона следва да се включи изискване за защита на черния лешояд.</p> <p>4. Зона 12 с териториален обхват Област Русе (общ. Ценово, общ. Борово, общ. Иваново, общ. Две могили, общ. Бяла), Област Велико Търново (общ. Стражица), обл. Търговище (общ. Попово) - да се коригира северната и северозападната граница на зоната, така че да се осигури буфер от 5 км между нея и 33 Рибарници Мечка и 33 остров вардим, както и да се изключат зоните на спокойствие около установени гнезда на застрашени видове хищни птици; в североизточната част на зоната да се коригират границите така, че да гарантират зоните на спокойствие около гнезда на египетски лешояд, както действащи, така и стари, на които ще се разчита за възстановяване на вида; за установените на във вътрешността на приоритетната зона гнезда на застрашени видове птици, следва да се осигурят също зони на спокойствие, които да се изключат от зоната и което е по-важно – в изискванията към проектите да се включи задължителна защита за тези видове.</p> <p>5. Зона 21 с териториален обхват Област Велико Търново (общ. Велико Търново, общ. Сухиндол, общ. Павликени), Област Габрово (общ. Севлиево, общ. Дряново, общ. Габрово, общ. Трявна), Област Стара Загора (общ. Мъглиж, общ. Гурково) - от зоната да се изключат териториите на 33 Централен Балкан Буфер и да се осигури буфер от 5 км от границите на тази защитената зона; в допълнение, да се изключат приоритетната зона зоните на спокойствие около комплекс от известни гнезда на хищни птици, в западната част от проектираната защитена зона.</p> <p>6. Зона 11 с териториален обхват Област Ловеч (общ. Летница, общ. Ловеч), Област Велико Търново (общ. Павликени, общ. Сухиндол), Област Габрово (общ. Севлиево) - от зоната да се изключат териториите на 33 Деветашко плато и да се осигури</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>буфер от 5 км от границите на тази защитената зона, включително да се изключат зоните на спокойствие около гнездата на видове птици, обект на опазване в защитената зона.</p> <p>7. Зона 9 с териториален обхват Област Плевен (общ. Гулянци, общ. Никопол, общ. Долна Митрополия, общ. Плевен, общ. Пордим, общ. Левски) – от зоната да се изключат териториите на 33 Никополско плато и да се осигури буфер от 5 км от границите на тази защитената зона и защитена зона Обнова; да се изключат от зоната известните гнездови находища на застрашени видове и зоните на спокойствие около тях, като при невъзможност задължително следва да се включат изисквания за защита на тези видове птици.</p> <p>8. Зона 10 с териториален обхват Област Плевен (общ. Левски, общ. Никопол, общ. Белене), Област Велико Търново (общ. Свищов, общ. Павликени, общ. Полски Тръмбеш, общ. Велико Търново) – да се осигури буфер от 5 км от границите на защитена зона Обнова;</p> <p>9. Зони 1, 2, 3, 4, 5 и 6, всички разположени в Северозападна България – границите на приоритетните зони са твърде близо до границите на защитени зони за птици Западен Балкан „граничи със защитената зона, остров Голя, рибарници Орсоа и Златията и следва да бъде осигурен буфер между границите на приоритетните зони и границите на защитените зони. В района на установени гнездови находища на видове хищни птици, предмет на опазване в Защитена зона Западен Балкан, следва границите на приоритетна зона 3 следва да се съобразят и да изключат чувствителните за видовете територии. В допълнение 33 рибарници Орсоа е зона, която е с приоритет за възстановяване, затова е необходимо да бъде осигурен е необходимият буфер от 5 км.</p> <p>10. Зони 14, 15 и 18 попадат в 50-километровата зона на спокойствие около гнездо на черен лешояд, който е световно застрашен вид и силно уязвим към ветрогенератори. Следва това обстоятелство, както и специфични мерки за защита на вида да се вземат в предвид при изискванията за проекти в тези приоритетни зони със задължителни мерки за опазване на вида. В допълнение зони 14 и 18 следва да изключат от териториите си територии на защитени зони за птици, както и територии в буфер от 5 км около тях.</p> <p>11. За всички приоритетни зони е необходимо да се осигурят буфери от 2 км около границите на защитени зони за местообитания</p> <p>Изразяваме готовност в хода на продължаващото обсъждане на ППЗ, както и при изготвянето на ДЕО и ДОСВ да предоставим необходимите орнитологични данни и да участваме в дискусиите по посочените от нас проблеми, свързани с предложените приоритетни зони.</p> <p>В заключение считаме, че е предложението за обсъждане ППЗ е добра основа за изготвянето на финален план, и ще изпълни поставените си цели при условие, че бъде съобразен с аргументите и предложението ав нашето становище. Обръщаме внимание също, че</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			становището ни отразява най-съществените, но не и всички важни аспекти, поради което запазваме правото си да го допълваме в хода на процедурата. Разчитаме на конструктивно сътрудничество и на обективно отразяване на нашето становище в документите, предмет на настоящото обсъждане.		
22.	Чиста и свята природа – Община Костенец	08.04.2026г.	<p>Категорично възразяваме цялостно срещу Проекта на план за определяне на приоритетните зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия.</p> <p>1.В т.6 на Основни принципи на проекта се казва, че ще се даде „Оценка и минимизиране на екологичните въздействия - идентифициране и прилагане на мерки за опазване на биологичното разнообразие, защитените територии и културно-историческото наследство при реализиране на проекти.“!?</p> <p>Както и в Контекста на плана се казва:</p> <p>„Планът за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия е разработен от министъра на околната среда и водите, съвместно с министъра на енергетиката, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта и съобщенията и министъра на земеделието и храните, в съответствие с чл. 5 ал. 2 от ЗЕВИ.“</p> <p>Невъзможно е да се предвиди безопасността на проекта към хората, без да е поискана и съответно получена становище от Министерство на здравеопазването-МЗ! В основата на нашето възражение стоят многобройните научни и медицински проучвания за вредното въздействие върху човешкия организъм на ВЕИ чрез инфра звук и шум от вятърните турбини. В страните в които са изградени ВЕИ от преди десетилетия назад са публикувани доказателства на базата на научни изследвания, за вредите върху човешкия организъм от изграждането на тези съоръжения.</p> <p>ИНФРАЗВУКЪТ, КОЙТО РАЗБОЛЯВА И УБИВА е с честота 0,1 - 26 Hz излъчван от ветрогенераторите създава резонанс с различните органи в човешкото тяло. Човешките клетки и органи трептят с честоти в този диапазон. Резултатът от резонанса е безпокойство, безсъние, сърдечни инсулти, инфаркти, ракови образувания, понижена фертилност и други</p> <p>Инфразвук се генерира при протичане на природни явления (земетръси, вулканични изригвания, лавини, свлачища и др.) или явления в резултат на човешката дейност (работа на машини, свързана със звукови вълни, вибрации и др.), т. е. навсякъде където има премествания на маси, вибрации, звукови трептения и др. По време на експлоатацията на ВГ инфразвукът се излъчва НЕПРЕКЪСНАТО - 24 часа в денонощието, тъй като дори един от ВГ от даден ВЕП да работи, генерира инфразвук. Освен това излъчването е едновременно от цял комплекс ветрогенератори, при което се получава кумулиращ ефект, т.е. наслагване и усиляване на въздействието на отделните ВГ.</p> <p>В България в края на миналия век е извършено обширно научно изследване на вредното влияние на инфразвука обобщено в книгата „Инфразвук, ултразвук, шум и вибрации“, 1995</p>	Да	Становището е взето под внимание при изготвянето на ДЕО – докладът за екологична оценка не разглежда конкретни проекти, като е заложена мярка за извършване на моделиране на шумовите въздействия и натоварването на акустичната среда и в допълнение в хода на оценката е отчетено и нормативно изискуемото понастоящем отстояние от 500 м от границите на населени места.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>г., изд .Медицина и физкултура, под редакцията на проф. Димитър Цветков и д.м.т.н. ст.н.с. Мария Ангелова Това издание се използва като учебник в медицинските институти в страната. На стр.18 авторите посочват: „Като се има предвид и възможността на инфразвуковите вълни да проникват през бетонни, железни и други препятствия, може да се каже, че като оръжие той е много опасен.“</p> <p>Инвеститорите обаче заявяват, че те не са запознати нито с тази книга, нито с книгата „Цената на вятъра“(на Сиу Берже, преведена от френски). Всъщност с тези две книги трябва да много добре запознати всички от РИОСВ, МОСМ и МЗ, които дават разрешения за строеж на ВЕИ.</p> <p>Министърът на здравеопазването отменя Наредба № 7 от 1992 г. за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда, без да се създаде адекватен нормативен документ за здравна защита на селищната среда. ВЪПРЕКИ неоспоримият факт за вредното въздействие на инфразвука върху здравето на населението и решението на много държави да премахнат съществуващи ветроенергийни паркове, необяснимо защо държавните институции в Република България не актуализират неадекватната Наредба 14 от 15.06.2005 г, както и не възстановяват немотивирано отменената от Министъра на здравеопазването Наредба № 7 от 1992 г. за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда. Отказът от създаване на нормативен аналог за защита на здравето на населението в селищната среда е решение на изпълнителната власт срещу здравната защита на населението в полза на освобождаването от отговорност за опасни за здравето на хората индустриални влияния - например за инфразвука излъчван от ветрогенераторните паркове, от вентилаторите към антените на мобилните оператори и други.Свойството на инфразвука да преминава през бетонни, железни и други препятствия го прави изключително опасен.За разлика от обикновения акустичен звук, който бързо се разсейва в пространството и губи силата на малки разстояния, инфразвукът е в състояние да въздейство на много големи разстояния от източника.Инфразвукът излъчван от ветрогенераторите въздейства постоянно и непрекъснато върху населението. Населението навсякъде имат здравословни оплаквания. Съществува медицински термин, болест на вятърните турбини и достатъчно научни статии по този въпрос в целия свят.В целия свят се твърди, че вятърните турбини генерират инфразвук, който се предава дори на над 10 км разстояние. Твърди се още, че инфразвука излъчван от вятърните турбини предизвиква вреди на здравето при наблизо живеещото население. Някои учени го наричат общо синдром на вятърния генератор.</p> <p>Това означава, че всички Вие, които имат медицинско образование и разбирате какво е въздействието на ВЕИ и сте наясно за причинените вреди върху здравето на населението, дали с действията си или с бездействия сте съучастници в това морално, духовно и физическо престъпление и носите съответната правна отговорност!</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>- Представяме Ви резюме на доклад Effects of lowBfrequency noise from wind turbines on heart rate variability in healthy individuals ChunSHsiang Chiul, ShihHChun и съавтори</p> <p>Основна цел: Изследването оценява как нискочестотният шум (LFN, 20-200 Hz), генериран от вятърни турбини, влияе върху вариабилността на сърдечната честота (HRV) при здрави хора.</p> <p>Методология: Участват 30 души, живеещи в радиус до 500 m от вятърни турбини.</p> <p>Проведени са полеви измервания през юли и декември 2018 г.</p> <p>Измервани са: Нива на нискочестотен шум (LAeq) в жилищата HRV показатели:</p> <p>Използван е generalized additive mixed model за анализ на връзката между LFN и HRV.</p> <p>Основни резултати: HRV (SDNN - стандартно отклонение на ROR интервалите) намалява с 3.39% при увеличение на LFN с 7.86 dB, което се равнява на 0.43% намаление на HRV на всеки 1 dB.</p> <p>Измерените вътрешни нива на LFN в жилищата са 30.7-43.4 dB, при разстояние 124-330 m от турбините.</p> <p>В най-лошия случай над 89-99% от измерванията през деня, вечер и нощ надвишават стандартите на Тайванската агенция по околна среда.</p> <p>Жилища от бетон с плътни прозорци показват най-голяма разлика между външен и вътрешен шум (до 13.7 dB).</p> <p>Заклучения: Това е първото изследване в Азия, което оценява ефекта на LFN от турбини върху HRV.</p> <p>Резултатите показват, че дори умерени нива на нискочестотен шум могат значимо да намалят HRV, което е индикатор за повишен стрес върху сърдечносъдовата система.</p> <p>Авторите препоръчват регулации за минимални разстояния между вятърни турбини и жилищни райони за защита на здравето.</p> <p>Това е статия на Шведско проучване доказващо, че пулсиращият нискочестотен шум от вятърни турбини причинява лишаване от сън.</p> <p>https://stopthesethings.com/2017/05/21/swedish-study-proves-pulsing-low-frequency-wind-turbine-noise-causes-sleep-deprivation/</p> <p>„Следвайки същия път, прокаран от Института Макс Планк в Германия, който установи, че излагането на инфразвук е научната причина за стрес, нарушения на съня и много други - „Дъмбълдорът на жертвата на вятърния парк: Немско изследване разкрива, че излагането на инфразвук причинява стрес, нарушения на съня и други“ - шведска изследователска група работи върху доказването на очевидната връзка между шумовите емисии от вятърните турбини и проблемите със съня в лабораторията - проблеми, които са</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>повсеместни и се срещат от съседите на вятърните паркове по целия свят, включително фермери, които плащат стотици хиляди годишно, за да помещават турбини.</p> <p>STT съобщава, че шведската група наскоро се е срещнала с австралийски изследователи на съня/шума и че резултатите от по-нататъшна и по-подробна работа на шведите ще бъдат публикувани скоро. Ето доклад от конференцията от миналата година с техните предварителни резултати.</p> <p>Физиологични ефекти от шума от вятърни турбини върху съня</p> <p>Майкъл Смит, Микаел Йогрен, Понтус Торсон, Ея Педерсен и Керстин Персон Уей 22-ри Международен конгрес по акустика; Буенос Айрес 5-9 септември 2016 г.</p> <p>Резюме</p> <p>В съответствие с енергийната политика на ЕС, вятърните турбини стават все по-широко разпространени в цяла Европа и се очаква тази тенденция да продължи в световен мащаб. Следователно, в бъдеще все повече хора ще живеят близо до вятърни турбини и следователно може да бъдат изложени на шум от вятърни паркове. Особено обезпокоителен е потенциалът нощният шум да допринесе за нарушаване на съня на близките жители.</p> <p>За да проучим проблема, ние изпълняваме проект, озаглавен „Влияние на шума от вятърни турбини върху съня“ (WiTNES). В пилотно проучване, описано в тази статия, ние проведохме първоначално изследване на специфичните акустични характеристики на шума от вятърни турбини, които биха могли да нарушат съня. Шест млади, здрави индивида прекараха 5 нощи в нашата лаборатория за звуково излагане.</p> <p>През последните 3 нощи от проучването участниците бяха изложени на шум от вятърни турбини, който беше синтезиран въз основа на анализ на полеви измервания. Експозициите включваха периоди с различна сила на амплитудна модулация, наличие или отсъствие на биене, различни периоди на въртене на лопатките и външна $L_{Aeq,8h} = 45$ или 50 dB, като нивата на закрито се базираха на <i>напълно</i> затворени или леко отворени прозорци.</p> <p>Физиологичните измервания показват, че нощите с нискочестотна амплитудна модулация и $L_{Aeq,8h} = 45$ dB, леко отворен прозорец ($L_{Aeq,8h} = 33$ dB на закрито) са повлияли най-много на съня. Наличието на удари и силна амплитудна модулация са допринесли за нарушения на съня, отразени в повече електрофизиологични събуждания, повишена лека сънливост и бодърстване, както и намалена REM и дълбока фаза на сън. Въздействието върху съня от тези акустични характеристики в момента е във фокуса на интерес в текущи изследвания.</p> <p>Въведение</p> <p>Според Европейската асоциация за вятърна енергия, през 2015 г. в ЕС са били инсталирани почти 13 000 MW вятърна енергия. Това представлява увеличение с 6,3% спрямо предходната година. Раздразнението от шума от вятърните турбини е било оценявано преди това, предимно в напречни проучвания. Дългосрочните последици за здравето,</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>включително нарушенията на съня, обаче не са проучени и физиологичните ефекти не са известни.</p> <p>В настоящия дебат, от едната страна, се твърди, че „звукът от вятърните турбини не представлява риск от... никакъв неблагоприятен ефект върху здравето на хората“. От друга страна, има твърдения за симптоми, включително увреждане на психичното здраве. Такива изследвания са били подложени на критика, както по отношение на заключенията, направени от данните, така и на самия експериментален дизайн. Въпреки че много твърдения за неблагоприятни ефекти са анекдотични, нарушенията на съня са един от проблемите, най-често докладвани и подкрепяни от предишни напречни проучвания.</p> <p>Има достатъчно доказателства, показващи, че адекватният сън е необходим за поддържане на добро здраве. Нарушеният сън следователно може да има последствия за здравето в непосредствена и дългосрочна перспектива. Нощният шум има потенциал да повлияе неблагоприятно на съня, което е признато от Световната здравна организация и е отразено в публикуваните от тях ограничения за нощния шум.</p> <p>Директивата за шума в околната среда (2002/49/ЕО) признава, че шумът в общността е потенциално вреден и затова изисква всички държави членки на ЕС да картографират експозицията на шум на своето население.</p> <p>Въпреки това, вятърните турбини често се издигат в тихи селски райони, където нарушенията на съня, дължащи се на шума от вятърните турбини, се съобщават по-често. Съобщените ефекти на този шум върху съня обаче могат да бъдат повлияни от възприеманото раздразнение и затова очевидно са необходими обективни измервания на структурата на съня и други физиологични реакции, например сърдечно-съдови ефекти.</p> <p>Въпреки че са направени обективни измервания на човешкото въздействие на множество източници на околната среда, по-специално на шума от трафика, по-голямата част от проучванията върху ефектите от шума от вятърни паркове са използвали само субективни средства и само изчислени еквивалентни нива на звук в dBA на фасадата, базирани на опростени модели на излъчване и разпространение на звука.</p> <p>Едно забележително скорошно проучване обаче изследва шума от вятърни турбини, използвайки актография на китката. В сравнение с шума от трафика, където са проведени много изследвания, малко се знае за това как шумът от вятърните турбини обективно влияе върху съня. Следователно целта на настоящия проект е да се определи дали шумът от вятърните турбини може да повлияе на човешкия сън и как се проявяват тези въздействия.</p> <p>Дискусия</p> <p>В това проучване ефектите от шума от вятърните турбини върху съня са изследвани с помощта на физиологични измервания. Има някои доказателства, че в сравнение с контролните нощи без шум, сънят през нощите с WTN е имал намалено количество SWS, повече време, прекарано в будно състояние, увеличена латентност на съня и намаляване на продължителния SWS и N2 сън.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Количеството REM сън, SWS и WASO (фаза на бързо реагиране в съня) е било повлияно от звукови характеристики със силна амплитудна модулация. N1 („лек“) сън е бил разпространен по време на шум с бийтове. SWS е идентифициран като важен за декларативната памет при хората. Освен това, SWS се счита за важен за физическото възстановяване и съответно е с приоритет след лишаване от сън. Смята се, че REM сънят е важен за когнитивните функции. Въпреки наблюдаваните физиологични нарушения, в момента не е ясно дали размерът на тези ефекти на WTN върху SWS и REM би повлиял на свързани биологични процеси.</p> <p>По време на сън тялото реагира по-силно на рязка промяна в акустичната среда, отколкото на постепенна промяна. Например, вероятността за събуждане е свързана с времето на нарастване на шума. Поради това беше изказана хипотеза, че ако WTN има отрицателни ефекти върху съня, такива ефекти биха се проявили при високи скорости на въртене, силна амплитудна модулация и наличие на удари.</p> <p>Показанието, макар и незначително, че честотата на SSCs е била по-ниска по време на периоди с високи обороти в минута, по-ниска по време на периоди със силна амплитудна модулация и по-ниска по време на периоди с удари, следователно може да изглежда изненадващо. Въпреки това, по време на периоди със силна амплитудна модулация и периоди с удари изглежда има по-висока честота на събуждания, които не включват промени в стадия на бодърстване. С други думи, вместо участниците просто да променят стадия на сън, изглежда, че през тези периоди са настъпвали пълни събуждания.</p> <p>Въпреки че честотата на събужданията и промените в фазите на съня са били повлияни от силата на АМ, общият брой събуждания и промени в фазите на съня не се е различавал в нито една от експерименталните нощи, включително контролната. Това означава, че за да се случват тези реакции с по-висока честота през определени часове, те не се случват през други часове, когато може да са се появили спонтанно като част от естествения ритъм на съня. Тези събуждания и SSC се преразпределят през нощта, което може да има последици за определени невронни процеси, извършвани по време на сън, като например изчистването на отпадъчни продукти, които се натрупват по време на будност, което е доказано в проучвания върху животни.</p> <p>Този малък мащабен експеримент служи като пилотно проучване и следователно беше ограничен от редица фактори. Участниците не могат да се считат за представителни за популацията, която е изложена на WTN у дома. Заедно с малкия размер на извадката, направените заключения не трябва да се изваждат извън контекста на работата; за да се осигури принос за бъдеща работа с по-подходяща извадка, размер и дизайн на експозицията на изследването.</p> <p>Избраните нива на шум бяха по-високи от препоръчителните в Швеция, но не бяха нереалистично високи за други страни, за да се увеличи вероятността за предизвикване на физиологична реакция. Обосновката за това решение беше да се увеличи очакваният</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>размер на ефекта, за да се открие по-добре кои елементи от звуковия характер допринасят за реакцията в това малко пилотно проучване. Текущо проучване има за цел да изследва съня под въздействието на шум от вятърни турбини на по-често срещани нива.</p> <p>Заклучения</p> <p>Физиологичните измервания показват, че нощите с нискочестотна амплитудна модулация и $L_{Aeq,8h} = 45 \text{ dB}$, леко отворен прозорец ($L_{Aeq,8h} = 33 \text{ dB}$ на закрито) са повлияли най-много на съня. По-специално, амплитудната модулация и наличието на биеене са важни съставки на шума от вятърните турбини, допринасящи за нарушаването на съня.</p> <p>Изтеглете пълния текст на статията тук: Физиологични ефекти на шума от вятърните турбини върху съня ICA2016-0440</p> <p>Смит, Огрен, Торсън, Педерсен и Уей</p> <p>Въпреки че пресъздаването на шума от вятърни турбини в лабораторни условия има своите ограничения, ясно е, че пулсиращият елемент на нискочестотния шум (т.е. амплитудна модулация) причинява много напълно ненужни страдания.</p> <p>Отговорността за тези, които причиняват страдание, е неизбежна и с всяко ново парче от научния пъзел примката се затяга. За мнозина окачването на мъчителите им не може да дойде достатъчно скоро, но ще се случи."</p> <p>Ето Ви и още една в доказателство на тезата:</p> <p>- Жертвата на вятърния парк е категорична: Немско изследване разкрива, че излагането на инфразвук причинява стрес, нарушения на съня и други</p> <p>https://stopthesethings.com/2017/04/30/wind-farm-victims-smoking-gun-german-research-reveals-infrasound-exposure-causes-stress-sleep-disruption-more/</p> <p>„Има определени общи теми, които обхващат целия свят: съседите, принудени да живеят с непрестанен нискочестотен шум и инфразвук, генерирани от вятърни турбини, страдат; а вятърната индустрия отрича всякаква отговорност за каквото и да било, независимо дали е причинено в този или в следващия свят.</p> <p>Въпреки това, правдоподобното отричане от страна на вятърната енергетика е на път да се превърне в още по-оскъдна стока.</p> <p>Без съмнение, воден от хилядите германци, страдащи от излагане на шумови емисии от вятърни турбини, екип от висок клас от Института Макс Планк изучава ефектите на инфразвука върху хората от известно време, въпреки че изследваните са доброволни опитни зайчета, а не като онези нещастници в селските общности, където тези неща са били пробождени.</p> <p>Последната им публикация е резултат от сложно изследване от вида, който вятърната индустрия се стреми да предотврати повече от 20 години .</p> <p>Ще се обърнем към NoTricksZone за обзор на това, което ще се окаже гибелта на вятърната индустрия.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Ново немско изследване върху инфразвука показва неблагоприятно въздействие върху мозъчната активност!</p> <p>Зона без трикове</p> <p>Пиер Госелин</p> <p>26 април 2017 г. „Германският сайт за протести срещу вятърната енергия windwahn.com представя чисто нова публикация, показваща, че предизвиканите от инфразвук промени в мозъчната активност са видими и доказани.</p> <p>Следователно, откритията показват, че въздействието върху здравето от нискочестотните звукови вълни, генерирани от промишлени вятърни турбини, всъщност оказва неблагоприятно влияние върху човешкото здраве, твърдение, което често е било отричано от Big Wind.</p> <p>Някои лобисти и поддръжници дори продължиха да казват, че всичко е в главите на хората. Е, оказва се, че това е вярно, но е реално!</p> <p>Новаторската статия на Маркус Вайхенбергер и учени от Charite (Берлин), РТВ (Брауншвайг) и UKE (Хамбург) е изчерпателна и беше публикувана на 12 април 2017 г.</p> <p>Проучването използва усъвършенствано изобразяване на мозъка, за да сравни активността на инфразвука близо до прага на слуха.</p> <p>Резултати от карти на регионалната хомогенност (ReHo) на контраста на целия мозък, получени по време на състояние близо до прага спрямо състояние без тон.</p> <p>Заклучението на доклада не е това, което вятърната индустрия и поддръжниците на зелената енергия искат да чуят:</p> <p>Накрая, нашите резултати ни позволяват да направим някои предварителни заключения относно потенциалните дългосрочни ефекти върху здравето, свързани със (суб)лиминалната стимулация на ИС. В няколко проучвания е съобщено, че продължителното излагане на шум може да доведе до повишаване на нивата на катехоламини и кортизол. Освен това, промени в телесните функции, като кръвно налягане, честота на дишане, ЕЕГ модели и сърдечна честота, също са документирани в контекста на излагане на ИС под и близо до прага. Следователно предполагахме, че няколко от гореспоменатите автономни реакции всъщност биха могли да бъдат медирирани от активирането на мозъчни области като предния кортекс (ACC) и амигдалата. Докато повишената локална свързаност в ACC и гАтуд може да отразява само първоначална телесна стрес реакция към (суб) лиминалната ИС, ние предполагахме, че стимулацията за по-дълги периоди от време може да окаже дълбоко въздействие върху автономните функции и в крайна сметка да доведе до образуването на симптоми като нарушения на съня, панически атаки или депресия, особено когато са налице допълнителни рискови фактори, като повишена чувствителност към шум или силни очаквания за вредността на ИС. Също така, макар че в тази дискусия поставяме силен акцент върху физиологичните последици от продължителното излагане на ИС, би било интересно да се види дали нашата</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>rsfMRI парадигма може да се използва за свързване на предизвиканите от ИС промени в глобалните мозъчни състояния и промени в експерименталната област.</p> <p>Доколкото ни е известно, това проучване е първото, което документира промени в мозъчната активност в няколко региона в отговор на продължителна IS (искусствена стимулация) близо до прага на слуха, използвайки fMRI *. ReHo анализът разкри по-висока локална свързаност на rSTG, ACC и гАтуд само когато IS е приложен близо до прага на слуха, а ICA показва, че ефекти могат да бъдат открити и на междурегионално ниво. От една страна, тези резултати изглежда подкрепят хипотезата, че (суб)лиминалната IS може да оказва влияние върху организма чрез подсъзнателен път на обработка (който предполагаемо включва сигнална трансдукция, медирана от външните клетки на власите). От друга страна, макар и ясно чуваема, продължителната стимулация с IS над прага на слуха не доведе до промени в мозъчната активност, което би могло да показва, че сигналът, обработен по пътя на съзнателния слух, може да е бил отслабен по начин отгоре надолу чрез механизми на вниманието.</p> <p>Също така, тъй като реакцията на мозъка на продължителна близкопрагова експозиция включва активирането на мозъчни области, за които е известно, че играят ключова роля в емоционалния и автономния контрол, може да се установи потенциална връзка между предизвиканите от експозицията промени в мозъчната активност и появата на различни физиологични, както и психологически ефекти върху здравето . Преходното повишаване на регулацията на тези мозъчни области в отговор на под- или близо до прагова експозиция може по този начин да отразява първоначална стресова реакция на организма, като в крайна сметка насърчава образуването на симптоми, тъй като стимулацията се случва многократно и влизат в действие допълнителни рискови фактори . Въпреки това са необходими допълнителни изследвания, по-специално изследвания на надлъжната експозиция, за да се конкретизират тези открития и да се допринесе за по-добро разбиране на свързаните с експозицията ефекти върху здравето.</p> <p>Очаква се натискът да се увеличи за увеличаване на разстоянията между вятърните паркове и жилищните райони.“</p> <p>Подкрепяме Възражение до МС с Вх.№ ПР-472/02.04.2026и доМОСВ, Вх.№ 12-00-259-56/02.04.2026 на д-р Йорданка Николова Ивановаи се съгласяваме с “В заключение: натрупаната информация в научните сайтове за въздействието на вятърните турбини върху здравето на хората показва, че МОСВ трябва да бъде подкрепено в защита на природата от Министерство на здравеопазването.,,!</p> <p>Изискваме становище на Министерство на здравеопазването относно въздействието на ВЕИ върху човешкия организъм!</p> <p>Възразяваме, че не е предвидена оценка на въздействие върху хората!?</p> <p>Възразяваме, че в разработването на плана отсъства министъра на здравеопазването!</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Настояваме за изработване на оценка от МЗ за въздействието на ВЕИ върху човешкото здраве!</p> <p>2. В т.2 от Основните цели се казва: „Подпомагане на ускореното внедряване на възобновяеми енергийни източници"!?</p> <p>Защо?! Защо ускорено внедряване, след като европейските политици през изминалия месец, публично признаха, че зелената енергия е грешно решение за Европа. Нашето предимство е в търпението и изчакването за въвеждането на много и различни иновативни и актуални стъпки на така наречения напредничав свят е, че можем да се поучим от грешките му, а Урсула Федерални в публично изказване призна, че тази стъпка е грешна! „В световен мащаб се наблюдава ренесанс на ядрената енергия, каза още тя и добави, че ЕС иска да участва в този процес и че ЕК вече разработва нова стратегия за малки модулни ядрени реактори (SMR). Тази нова технология трябва да бъде разработена до началото на 2030-те години и да играе ключова роля в енергоснабдяването, наред с конвенционалните ядрени реактори.“</p> <p>https://www.dw.com/bq/ursula-fon-der-laien-otkazt-ot-atomna-energija-bese-greska/a-76291112</p> <p>В т.5 се казва: „Подобряване на енергийната сигурност и независимост на страната, чрез увеличаване на дела на местното производство от възобновяеми източници и намаляване на зависимостта от вносни енергоносители.“</p> <p>Възразяваме срещу липсата на логика в намеренията на този проект! Както по-горе цитирахме Европа смята това за грешка и върви към ядрената енергия!</p> <p>„В световен мащаб се наблюдава ренесанс на ядрената енергия...“ Ние защо вървим към тяхната грешка и то ускорено?!</p> <p>„Домакинът на конференцията - френският президент Еманюел Макрон, се застъпва за по-добри възможности за финансиране за нови реактори. Той настоява за повече инвестиции в разработването на малки модулни ядрени реактори (small modular reactors, SMR). "Нашите американски приятели, канадците и китайците са на челно място в тези иновации, европейците трябва да останат в надпреварата", каза още френският президент.“</p> <p>https://www.dw.com/bg/ursula-fon-der-laien-otkazt-ot-atomna-energija-bese-greska/a-76291112</p> <p>Изискваме цялостно преразглеждане и спиране на проекта и възобновяване и изграждане на ПАВЕЦ и АЕЦ!</p> <p>3. При изграждането на тези мега съоразения, изчисленията на специалисти инженери казват че хоризонталния фундамент не е достатъчно устойчив и се „набиват бетонни пилони" в почвата и за тях няма оценка по ОВОС!? При поставянето на тези „бетонни инжекции" на 20-30 метра дълбочина се създава риск от разкриване и замърсяване на водните тела.Трябва да се знае на каква дълбочина са водните тела и да се включи в ОВОС!</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Изискваме хидроложка оценка на въздействие на строежитена ВЕИи да бъде взета под внимание и приложена към ОВОС!</p> <p>4. Според мнение на представители на съюза на пчеларите, „Там където има ветрогенератори пчелите умират“!</p> <p>Изискваме статистика и становище от страна на специалисти и пчелари и да бъдат взети под внимание и приложени към ОВОС! Изискваме независим ОВОС!</p> <p>5. В проекта пише: „В рамките на дейността на МРГ бяха одобрени три принципа на работа, а именно: (3) навременно включване на заинтересованите страни в процеса на планиране. "</p> <p>Възразяваме, че в процеса на планиране на този проект не е информирано населението на България, за толкова важен и определящ бита на всеки един от тях, акт от страна на държавните СЛУЖИТЕЛИ в тази МРГ.</p> <p>Изискваме да се направи национален референдум и да се допитат до народа за това каква да бъде политиката на България по въпроса енергетика, тъйкото всички ние сме заинтересована страна! Изискваме да бъдем питани!</p> <p>6. Възразяваме срещу намеренията на проекта защото това не е „ОБЩО европейската климатична политика" !</p> <p>„В рамките на общоевропейската климатична политика целта за 2040 г. има пряко значение за енергийния сектор и по- специално за развитието на възобновяемите енергийни източници. Постигането на толкова високо ниво на намаление на емисиите предполага почти пълна декарбонизация на производството на електроенергия значително преди 2040 г., което от своя страна изисква ускорено и мащабно навлизане на ВЕИ, включително вятърната енергия. Макар конкретните количествени цели за дял на ВЕИ след 2030 г. да подлежат на допълнително законодателно развитие, стратегическата посока е ясно очертана: възобновяемите източници следва да се превърнат в доминиращия стълб на енергийната система на ЕС, подкрепени от модернизирана електропреносна и разпределителна инфраструктура и системи за съхранение."</p> <p>Изискваме българската енергийна политика да бъде съобразена с отчетените „ГРЕШКИ" на европейските политици цитирани по-горе!</p> <p>7. Възразяваме срещу намерението да се намалят административните бариери и да съкратят времето за реализация на проекти, както пише по долу в цитата!</p> <p>Изискваме много и старателно оглеждане на всички фактори определящи издаването на подобни разрешения.</p> <p>„Новата рамка за 2040 г. изпълнява и важна функция по отношение на инвестиционната сигурност. Чрез правно обвързваща дългосрочна цел ЕС изпраща ясен сигнал към публичните и частните инвеститори за необходимостта от ранно планиране и реализиране на проекти за възобновяема енергия, включително проекти с по-дълъг жизнен цикъл и значителни капиталови разходи, каквито са вятърните електроцентрали.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Това се допълва от политиките за опростяване и дигитализиране на разрешителните процедури, за пространствено планиране и за определяне на приоритетни зони за развитие на ВЕИ, които имат за цел да намалят административните бариери и да съкратят времето за реализация на проекти."</p> <p>Изискваме да се изпълняват и у нас европейските планове и намерения по въпроса за общата ни европейска енергетиката, а не да се съсипва цялата страна с инвестиционни проекти на чужди компании, които не се интересуват от това дали се съсипва нашата Родина! Изискваме цялостно преразглеждане и спиране на проекта! Подкрепяме Становището на ИК „Задруга за запазване на България“ до МОСВ с вх.№12-00-259-87/08.04.2026г.</p> <p>Подкрепяме Становището до Министър председателя на „Гласът на природата“ с Вход. №20.Й-2.от 03.04.2026; до МОСВ 12-00-259-61. от 03.04.2026; до МЗ 94-1158. От 03.04. 2026.и до омбудсмана 5161 от 03.04.26г!</p> <p>Подкрепяме Възражението на ВМРО с вхд.№12-00-259/07.04.2026Г към МОСВ</p> <p>Подкрепяме становището от Сдружение “Народна Палата Българска Мяра”, с входящ № от МОСВ: 12-00-259-56/ 02.04.2026; и с входящ № от МС: ПР-472/02.04.2026.</p> <p>Подкрепяме Становището от “Национална асоциация на зърнопроизводителите” (НАЗ),с входящ № от МОСВ: 15-00-31 от 07.04.2026г.и с входящ № от МЗХГ: 15-160 от 06.04.2026 г.</p> <p>Подкрепяме Становището от Сдружение “Гласът на Природата, с входящ № от МОСВ: 12-00-259-26.</p> <p>Подкрепяме гражданското становище на Д-р Йорданка Николова Иванова, с входящ № от МОСВ: 12-00-259-61. от 03.04.2026; с входящ № от Министър председателя: 20.Й-2.ОТ 03.04.2026; с входящ № от МЗ: 94-1158. от 03.04.2026 и с входящ № от Омбудсмана: 5161 от 03.04.26г.</p> <p>Подкрепяме становището на г-жа Теодора Янчева, с входящ № от МОСВ: 12-00-259-70; с входящ № от МК: 94-00-850; с входящ № от МЗ: 94-1200; с входящ № от МТ: Т-94-Т-11/07.04.2026г.; с входящ № от МЗХГ: 94-812; с входящ № от МРРБ: У8-871/07.04.2026и с входящ № от МЕ: Е-94-00-784</p>		
23.	СНЦ „ЖИВА ЗЕМЯ“ Сдружение в обществена полза	Изх. 27/08.04.2026 г.	<p>По Проект на План за определяне на приоритетни зони (ППЗ) за изграждане на вятърни електроцентрали и по Проект на Задание за екологична оценка (ЗЕО), публикувани за обществено обсъждане</p> <p>РЕЗЮМЕ</p> <p>Настоящото становище установява съществени правни, методологични и фактически пороци в Проекта на План за определяне на приоритетни зони и Заданието за екологична оценка към него, включително:</p>	Да в частите, касаещи процедурата по ЕО	

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<ul style="list-style-type: none"> • липси в обхвата на Задание за стратегическа и пълна екологична оценка, съответстваща на изискванията на Директива 2001/42/ЕО2; • липса на анализ на разумни алтернативи и технологична неутралност; • липса на оценка на кумулативните ефекти; • липса на хидрогеоложка оценка и риск за подземните водни тела; • липса на анализ на въздействието върху човешкото здраве; • ограничено и формално участие на обществеността. <p>Посочените пороци правят невъзможно постигането на целите на екологичната оценка и обуславят необходимостта от прекратяване на процедурата и изготвяне на нов, законосъобразен стратегически документ.</p> <p>I. ФАКТИЧЕСКА ОБСТАНОВКА</p> <p>Република България е сред държавите членки на Европейския съюз, които са постигнали значително намаление на емисиите на парникови газове спрямо нивата от 1990 г., като по данни на European Environment Agency емисиите в страната бележат устойчива низходяща тенденция в дългосрочен план. Съгласно анализи на европейско ниво, България е сред държавите с най-съществен спад на емисиите в ЕС от 1990 г. насам, което поставя страната в сравнително благоприятна позиция по отношение на изпълнение на общоевропейските климатични цели. Следва да се отчете, че целта за намаление с най-малко 55% до 2030 г. е формулирана като цел на Европейския съюз като цяло, а не като индивидуално задължение за всяка държава членка.</p> <p>Същевременно, в Министерството на околната среда и водите (МОСВ) е налична информация за инвестиционни намерения за изграждане на над 1000 броя ветрогенератори с голяма височина и мощност, концентрирани основно в районите на Добруджа и Лудогорието, което представлява съществен фактор, който не е адекватно отразен в процедирания проект на план като оценка на кумулативен ефект на въздействие. В този контекст необходимостта от ускорено и масирано определяне на приоритетни зони само за развитие на вятърна енергия не може да бъде обоснована с неизпълнение на европейски ангажименти от страна на Република България. Напротив, предвид вече постигнатия значителен напредък в намаляването на емисиите, изборът за приоритизиране на конкретен вид възобновяем енергиен източник представлява въпрос на национална политика и планиране, който следва да бъде:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) неутрален по отношение на технологиите за производство на енергия от възобновяеми източници; б) балансиран между различните видове ВЕИ; в) основан на обективни екологични, социални и икономически критерии; г) съобразен с принципите на правото на ЕС, включително недискриминация и устойчиво развитие. 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>II. НЕСЪОТВЕТСТВИЕ С ПРАВОТО НА ЕС</p> <p>Секторното планиране, ограничено единствено до развитие на вятърна енергия, е в противоречие с основни принципи на правото на Европейския съюз.</p> <p>На първо място, съгласно Директива (ЕС) 2023/2413, държавите членки следва да създават рамка за развитие на възобновяемите енергийни източници като цяло и да осигурят обективно и недискриминационно планиране. Ограничаването на приоритетните зони до една-единствена технология (вятърна), без надлежна техническа и екологична обосновка за изключването на останалите, противоречи на духа на Директивата за насърчаване на всички форми на енергия от възобновяеми източници.</p> <p>На второ място, подобен подход води до нарушаване на принципа на равно третиране и създава необосновано предимство за конкретен сектор. Макар практиката на Съда на ЕС, включително по дело C-379/98 PreussenElektra, да признава правото на държавите да подкрепят ВЕИ, тя не допуска това да става чрез произволна дискриминация, която нарушава правилата на вътрешния пазар и конкуренцията.</p> <p>На трето място, изготвянето на план, който разглежда единствено вятърна енергия, противоречи на изискванията на Директива 2001/42/ЕО (Директива за СЕО). Този подход не позволява анализ на „разумни алтернативи“, което е съществен процесуален пропуск, потвърден в практиката на Съда на ЕС по дело C-567/10 Inter-Environnement Bruxelles.</p> <p>Освен това, съгласно чл. 11 от Договора за функционирането на ЕС, екологичните съображения следва да бъдат интегрирани във всички политики, което изключва възможността за фрагментарно и едностранчиво планиране, обслужващо само един технологичен подсектор.</p> <p>На практика, подобен подход не отговаря и на принципа на пропорционалност, развит в практиката на Съда на ЕС, включително по дело C-331/88 Fedesa, тъй като не представлява най-балансираното средство за постигане на общите цели за енергийна независимост и декарбонизация.</p> <p>Считаме, че разпоредбата на чл. 5, ал. 2 от ЗЕВИ не транспонира правилно изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413. Вместо да създаде обективна рамка за ускорено развитие на възобновяемите източници, националната уредба поставя в системно привилегировано положение инвеститорите в сектора на вятърната енергия спрямо всички останали технологии.</p> <p>Съгласно Директивата, определянето на приоритетни (ускорени) зони трябва да бъде резултат от координирано и прозрачно планиране, обхващащо потенциала на всички видове възобновяема енергия. Изготвянето на План, който обхваща единствено вятърни електроцентрали, представлява:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Неправилно и непълно транспониране и прилагане на правото на ЕС: Директивата изисква картиране на ресурсите и околната среда, за да се идентифицират 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>най-подходящите зони. Ограничаването „по подразбиране“ само до вятърна енергия е в разрез с целта за интегриран и балансиран енергиен микс.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дискриминация и нарушаване на принципа на равно третиране: Липсата на техническа и екологична обосновка защо в тези зони се изключат други ВЕИ технологии (напр. фотоволтаични или хибридни системи), създава необосновано пазарно предимство. • Нарушение на процесуалните изисквания за СЕО: Съгласно Директива 2001/42/ЕО и практиката на СЕС по дело C-567/10, планът задължително трябва да включва анализ на „разумни алтернативи“. Фокусът върху една-единствена технология прави този анализ невъзможен. <p>Следва да се отчете, че по въпроса за неправилното транспониране на Директива (ЕС) 2023/2413 и фаворизирането на конкретен сектор вече е налице широк обществен и институционален дебат, включително наложено президентско вето през 2025 г. върху изменения в ЗЕВИ. Независимо от това, настоящият Проект на план продължава да възпроизвежда съответното несъответствие с правото на Съюза. При това положение, съгласно принципа на върховенство и директен ефект на правото на ЕС, МОСВ е длъжно да приложи директно разпоредбите на Директива (ЕС) 2023/2413. Административният орган следва да преразгледа обхвата на Плана, като интегрира в него и други технологии, отговарящи на екологичните критерии, или да представи подробна обосновка за тяхното изключване.</p> <p>III. ОТНОСНО СЪЩЕСТВЕНИ ПОРОЦИ В ЗАДАНИЕТО ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА</p> <p>Анализът на представеното Задание за обхват и съдържание на екологична оценка на План за определяне на приоритетни зони за развитие на вятърна енергия (март 2026 г.) показва наличието на съществени методологични, правни и концептуални пропуски, които поставят под съмнение възможността за изготвяне на обективна, пълна и законосъобразна екологична оценка.</p> <p>1. Несъстоятелно твърдение за „липса на данни“ при наличие на публични регистри Особено притеснително е твърдението, че при картографирането не са изключени териториите на населените места поради „липса на данни“?! Това твърдение е несъстоятелно, тъй като границите на населените места са налични в кадастрални и държавни ГИС регистри и тези данни са публично достъпни и широко използвани. Включването на населени места в „приоритетни зони“ създава сериозен риск от социални конфликти, правна несигурност, прехвърляне на проблема към по-късен етап, както и за обоснован риск за човешкото здраве.</p> <p>2. Липса на спазени отстояния и липса на гаранции за защита на населението</p>		<p>Териториите са изключени в ДЕО и оценката не ги разглежда, като допълнително е поставена мярка това да бъде направено и в окончателния вариант на плана.</p> <p>В ДЕО оценката е направена при изключване на 500 м нормативно определено разстояние от границите на населените места. Тъй като няма данни за конкретни проекти, брой и вид на вятърните генератори, то са заложили конкретни мерки за моделиране на акустичното натоварване на</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Особено съществен пропуск в представеното Задание представлява липсата на изисквания за определяне и анализ на минимални отстояния между предвидените приоритетни зони за изграждане на вятърни електроцентрали и:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. засегнатите населени места; 2. граница на урбанизираните територии; 3. обекти, подлежащи на здравна защита, съгласно ЗООС; 4. сгради и съоръжения, разположени извън регулационните граници на населените места, но също подлежащи на здравна защита по Закона за опазване на околната среда. <p>В Заданието за екологична оценка към плана не е предвидено изрично изискване в Доклада за екологична оценка да бъдат анализирани и обосновани тези отстояния, включително съобразно изискванията на действащата нормативна уредба, в частност Наредба № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия (Наредба № 14). Необходимо е и крайно належащо, там където липсва нормативно уреждане на защитата на здравето на населението да се прилагат утвърдени и доказани европейски добри практики.</p> <p>Рискове, които можем да идентифицираме на база изложеното в т. 2:</p> <p>2.1. Риск от заобикаляне на процедурите по ОВОС</p> <p>Предвид факта, че се касае за стратегически план, определящ „приоритетни зони“, съществува реална опасност след приемането му:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) конкретните инвестиционни предложения да се реализират при облекчен режим; б) да се приеме, че въздействията са вече оценени на стратегическо ниво; в) да се ограничи или изключи необходимостта от провеждане на пълна процедура по ОВОС за отделните проекти. <p>В този контекст липсата на ясно дефинирани отстояния на етапа на екологичната оценка води до прехвърляне на ключови въпроси към по-късен етап, когато възможностите за реално обществено участие за засегнатото население са значително ограничени.</p> <p>2. 2. Нарушаване на правото на информираност и участие на обществеността</p> <p>При отсъствие на ясни пространствени ограничения и отстояния:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) засегнатото население няма да може да установи дали и в каква степен ще бъде засегнато; б) общественото обсъждане на плана се обезсмисля; в) гражданите ще бъдат поставени пред свършен факт и ще разберат за инвестиционното намерение едва на етап учредяване на сервитути или започване на строителство, което е на финалния етап от процедурата по осъществяване на ИП. <p>Изложеното представлява сериозно ограничаване на правото на ефективно участие, гарантирано от националното и европейското право.</p>		<p>средата и др. Реализацията на всяко конкретно ИП е след нормативна процедура по ОВОС и положително постановено решение.</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>2.3. Риск за здравето и качеството на живот на засегнатото население Липсата на анализ на отстоянията не позволява да бъдат оценени адекватно: а) въздействията от шум; б) въздействия на нискочестотни шумове, вибрации и инфразвук; в) визуално въздействие и т.нар. „shadow flicker“; г) кумулативни ефекти при концентрация на съоръжения. Тук е моментът да се отбележи, че масово инвеститорите в проекти за вятърни електроцентрали системно пренебрегват въздействията описани в б. б) и в) под предтекст, че в България липсва нормативна уредба регулираща тези въздействия. Поселдното е крайно несериозно и безотговорно, като се има предвид, че в Европа точно поради тази причина вече се насърчава изграждане на ветрогенератори в морето именно поради вредите ефекти върху здравето на хората.</p> <p>2.4. Прехвърляне на стратегически решения на проектно ниво Определянето на минимални отстояния е стратегически въпрос, който следва да бъде решен на ниво План за приоритетни зони (ППЗ) и Доклад за екологична оценка (ДЕО) към плана, а не да е оставен на отделни инвеститори, да бъде решаван фрагментарно в рамките на отделни проекти и да е предмет на последващи административни преценки. Подобен подход води до неравномерна защита на населението, подценяване риска за здравето на настоящите и бъдещи поколения, липса на предвидимост и необосновано повишен риск от конфликти между инвеститори и засегнати общности.</p> <p>В заключение на т.2 от настоящото становище можем да обобщим, че липсата на изисквания за анализ и определяне на минимални отстояния в заданието представлява съществен пропуск, който компрометира възможността за реална оценка на въздействието върху засегнатото население, създава предпоставки за заобикаляне на процедурите по ОВОС, ограничава правото на информираност и участие на гражданите при вземане на решения и поставя под риск здравето и качеството на живот на засегнатите лица.</p> <p>Поради това считаме, че в обхвата на екологичната оценка следва изрично да бъде включено изискване за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Определяне на минимални отстояния, но при съобразяване с утвърдени методики и ограничения, работещи в развити държави като Дания, Германия (провинция Бавария), Нидерландия, които съобразяват въздействие на ветрогенераторите върху човешкото здраве не само по отношение на чуваемия шум, но така също и по отношение на нискочестотния такъв, инфразвук и въздействие на светлосенките; 2. Съобразяване с действащата нормативна уредба, включително Наредба № 14, с предложение за спешна актуализация на чл.141, ал.1, която към момента предвижда едва 500 м. разстояние на ветрогенераторите спрямо населените места и не е актуализирана повече от 20 години, когато турбините бяха в пъти по ниски и по-малко мощни. 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>3. Преди процедурите на ППЗ да се извърши промяна в Наредба № 14, като изрично се уточни, че границата на населеното място се определя по Закона за административно-териториалното устройство на Република България, предвид факта, че все още има множество общини са без приет и действащ ОУП. Последното предложение е продиктувано от факта, че масово инвеститорите прилагат определението за „населено място“ съгласно Закона за устройство на територията, което е с ограничен териториален обхват и по никакъв начин не се съобразяват, че има изведени части от населените места извън регулационните граници на населените места, които в минали години са били част от устройствените планове. По този начин жилищни сгради – подлежащи на здравна защита се оказват на разстояние много по-малко от 500 м. спрямо регламентирания. Всичко това ще урегулира в начален етап фундаментални определения и ще елиминира излишни конфликти между засегнатото население и инвеститорите.</p> <p>4. Прилагането на чл.141, ал.1 да се прилага в пряка обвързаност с чл.138, ал.1 от Наредба № 14, в смисъла, че ветрогенератори биха могли да се одобряват за инсталация ИЗВЪН УРБАНИЗИРАНИТЕ ТЕРИТОРИИ на засегнатите населени места.</p> <p>5. Предвид мълчанието на Министерство на здравеопазването относно инициатива за възстановяване на Наредбата за определяне на санитарно-защитни зони за населението спрямо промишлени източници на вредни въздействия и инфразвук, да се приложи минимум „Правилото 10х“ спрямо границите на урбанизираните територии на засегнатите населени места. „Правилото 10х“ изисква минималното разстояние между ветрогенераторите и урбанизираните територии да бъде най-малко десеткратната обща височина на ветрогенератора измерена от основата на кулата до върха на витлото в неговата най-висока позиция спрямо земната повърхност.</p> <p>3. Липса на данни, използвана като основание за липса на защита Заданието изрично признава липса на достатъчно данни за определени компоненти на околната среда, включително липса на база за чувствителност на прилепите и непълно отчитане на други екологични фактори. На база изложеното, вместо да се изиска събиране на необходимите данни, се приема подход, при който тези компоненти не се включват в оценката, а защитата се отлага за по-късен етап. Този подход е в пряко противоречие с принципа на предпазливостта и води до системно подценяване на риска за биоразнообразието.</p> <p>4. Конфликт между мащаба на плана и липсата на детайлност Планът обхваща общо 25 зони, засяга над 6 300 кв. км територия (огромна площ) и води до значителен потенциал за изграждане на нови мощности. В същото време, описанието на околната среда е общо и резюмирано, липсва конкретен анализ за отделните зони, като не се отчитат регионалните особености и специфичните рискове. Всичко това води до невъзможност за извършване на реална оценка на въздействието на териториално ниво.</p> <p>5. Липса на ефективна оценка на кумулативния ефект</p>		<p>В ДЕО е заложено изискване при конкретни ИП да се извършват конкретни полеви изследвания по отношение биоразнообразието и модели, вкл. по отношение на шум и ефект на засенчване и видимост на парковете, вкл. в кумулативен аспект. Разрешаването изграждането на конкретни вятърни паркове е след прилагането на процедура по ОВОС и постановяване на положително решение, в</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Въпреки че формално се споменава необходимостта от кумулативна оценка, липсват ясна методология, критерии за оценка на кумулативен ефект, липсват конкретни механизми за анализ. При наличието на значителен брой съществуващи и планирани проекти, този пропуск води до съществено подценяване на реалното въздействие върху околната среда на цялата територия на страната.</p> <p>Предвид огромния териториален обхват на настоящия проект, е императивно да се извърши цялостна кумулативна оценка. Тя трябва да включва не само планираните и вече изградени вятърни мощности, но и вече изградените и заявени промишлени фотоволтаични електроцентрали (с мощност над 1 MW). Само чрез подобен интегриран анализ може да се установи реалният капацитет на околната среда и да се предотврати необратимото унищожаване на ценни екосистеми и ландшафти под натиска на нецелесъобразно усвояване на европейски средства. Изложените пропуски и идентифицирани рискове са в пряко противоречие с основните принципи на превенция, информираност на обществеността и устойчиво развитие, заложиени в екологичното законодателство.</p> <p>Във връзка с това предлагаме:</p> <p>Извършване на цялостна инвентаризация на всички заявени инвестиционни намерения (ВЕИ) и изготвяне на подробен модел за кумулативно въздействие върху околната среда и човешкото здраве преди по-нататъшно придвижване на Плана за ПЗ.</p> <p>6. Липса на яснота относно статута, обхвата и приложимостта на използваните научни разработки на Павел Зехтинджиев</p> <p>Към заданието са използвани анализи и картографски материали, включително разработки с авторство на Павел Зехтинджиев, без да е предоставена информация относно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. основанието за тяхното включване като част от доказателствената база; 2. методологията, по която са изготвени; 3. тяхната пространствена и времева приложимост; 4. степента, в която са преминали независима научна верификация. <p>Липсата на такава информация създава невъзможност да се прецени дали тези материали са подходящи за използване на стратегическо ниво, дали отразяват актуалното състояние на околната среда, както и дали могат да служат като основание за изключване или подценяване на екологичен риск. Особено проблематично е, че тези материали се използват в контекст, който предполага:</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентифициране на „зони с нисък риск“; • изключване на орнитологично чувствителни територии; 		<p>хода на която оценката в кумулативен аспект на отделните ИП е задължителен елемент.</p> <p>В ДЕО се извършва оценка на вече определените в плана приоритетни зони, като същия залага мерки за ограничаване на зоните – напр. с отчитане на 500 м около населените места. Обект на ДЕО не е анализ на зоните и становище за</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<ul style="list-style-type: none"> • формиране на пространствени решения с дългосрочен ефект, включително в близост до Via Pontica. <p>При липса на яснота относно научна обоснованост на приложените материали и ограниченията по отношение на тяхното правилно прилагане, съществува риск:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се придаде непропорционална тежест на частични или ограничени данни; • да се формират изводи, които не отразяват реалното състояние на екосистемите; • да се създаде предпоставка за последващо пространствено разширяване на плана към чувствителни територии. <p>7. Липса на оценка на риска от пространствено разширяване на ППЗ: 7.1. към орнитологично чувствителни зони, включително Via Pontica</p> <p>В продължение на горното, в представеното Задание за екологична оценка липсва какъвто и да е анализ на риска от пространствено разширяване на плана към орнитологично чувствителни територии, включително такива, разположени по протежение на Via Pontica. Този пропуск е особено съществен, доколкото планът има стратегически характер и създава рамка за последващи инвестиционни инициативи. В Проекта за План за определяне на приоритетни зони (ППЗ) не са въведени ограничения, които да предотвратят разширяване или тълкуване на зоните в посока чувствителни територии, съответно липсва анализ на вторични и индиректни ефекти, включително пренасочване на инвестиционния интерес. Вместо да въведат ограничения и предпазни механизми, авторите на ППЗ са включили материали, които поставят под съмнение интензитета и значимостта на миграционните процеси в определени територии, без да е ясно:</p> <p>Но на какво основание тези материали са приети за релевантни?</p> <p>Подложени ли са тези материали на независима научна проверка, предвид факта, че името на Зехтинджиев е неведнъж свързано с работни ангажименти, възложени именно от фирми, свързани с интереси в изграждане на вятърни електроцентрали?</p> <p>Какви са ограниченията за приложимост на представените материали основно с автор Зехтинджиев?</p> <p>В този контекст липсата на изискване за оценка на риска спрямо Via Pontica, съчетана с използването на подобни материали, създава реална възможност да се формира подценена оценка на орнитологичния риск, да се легитимират бъдещи инвестиционни предложения в чувствителни територии и да се разшири обхватът на плана извън първоначално декларираните ограничения. Последното представлява съществено нарушение на принципа на предпазливостта и компрометира обективността на екологичната оценка още на етап задание. Наличието на вътрешни противоречия между липсата на анализ на орнитологичния риск, свързан с миграционния път Via Pontica и използването</p>		<p>тяхното разширяване, отчитайки определянето им при спазване на конкретните приложими европейски и национални нормативи.</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>на материали, които го релативизират, поставя под съмнение не само пълнотата, но и добросъвестността на изготвеното задание.</p> <p>Връзка с конкретни засегнати територии</p> <p>Горепосочените пропуски не са само теоретични, а имат пряко значение за конкретни територии, включително тази на Община Вълчи дол, област Варна. Към настоящия момент за територията на общината съществува инвестиционно намерение за изграждане на вятърна електроцентрала, която е предмет на административни съдебни производства. В тази връзка използването на непълно обосновани научни материали на стратегическо ниво създава риск същите да бъдат използвани като основание за последващи инвестиционни инициативи, да се легитимира разширяване на обхвата на плана към територии в Североизточна България и да се подцени орнитологичният риск в райони, попадащи в обхвата на Via Pontica.</p> <p>Относно общественото несъгласие</p> <p>Налице е ясно изразено и документирано обществено несъгласие на населението на Община Вълчи дол, област Варна срещу изграждането на промишлени вятърни електроцентрали на територията на община Вълчи дол, изразено чрез:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. подписки, организирани при условията на Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление; 2. множество писмени възражения и становища от жители и собственици на земеделски земи; 3. обществени прояви и протести, включително с участие на тежка земеделска техника. <p>Тези обстоятелства са от значение при стратегическото планиране, доколкото планът следва да отчита не само екологичните, но и социалните аспекти и степента на обществена приемливост.</p> <p>Извод</p> <p>С оглед на изложеното, считаме че:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ използваните научни материали основно с автор Павел Зехтинджиев не могат да бъдат възприети като достатъчна и надеждна основа за стратегическо планиране; ➤ липсата на яснота относно тяхната приложимост компрометира обективността на бъдещата екологична оценка; ➤ съществува реален риск от тяхното използването им като основание за разширяване на плана към орнитологично чувствителни територии, включително такива по протежение на Via Pontica. Към засягане на високопродуктивни плодородни земеделски земи 		<p>ДЕО оценява стратегически документ в лицето на зададения план и обект на същия не е конкретно ИП, предвид което са заложили съответните мерки, така че да се гарантира дори и ускореното реализиране на дадени проекти при спазване на действащи нормативи и защита на околната среда и човешкото здраве.</p> <p>Изискванията от т. 7.2 до т. 8.5 са отразени в нормативно допустима степен в т. 2 и т. 6 от ДЕО, като са заложили смекчаващи мерки по отделните компоненти и фактори на ОС в т. 7 от ДЕО.</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Поради това изрично възразяваме срещу използването на тези материали като основание за разширяване на обхвата на плана към територии в Североизточна България, включително Община Вълчи дол, област Варна.</p> <p>7.2. Към засягане на високопродуктивни плодородни земеделски земи</p> <p>Изложеното в 7.1. има пряка връзка с риск от разширение на ППЗ към територията на Житницата на Република България (Добруджа и Лудогорието). Последното би било крайно неуместно и незаконно дори, предвид факта, че тези географски области са свързани с осигуряване на продоволствената сигурност на страната. Земеделието е трайно установен поминък за населението на Североизточна България и изграждането на ветроенергийни съоръжения в плодородните земи не кореспондира с принципа на устойчивост, а напротив би навредило безвъзвратно на цялата засегната територия и биоразнообразие.</p> <p>8. Липса на хидрогеоложка оценка и риск за подземните води и геоложката стабилност на засегнатите територии</p> <p>Съществен пропуск в представеното Задание представлява пълната липса на изискване за извършване на хидрогеоложки и инженерно-геоложки анализ на териториите, попадащи в обхвата на предложените приоритетни зони.</p> <p>8.1. Липса на оценка на карстови и геоложки рискове</p> <p>Заданието не предвижда анализ на карстови терени³, зони с повишен риск от пропадане, геоложка нестабилност, както и специфични инженерно-геоложки условия.</p> <p>Този пропуск е особено съществен за райони като Родопите, Своге, където карстовите процеси са широко разпространени, а подземните кухни и водни системи създават повишен риск от пропадане при тежко строителство. Изграждането на ветрогенератори включва освен изграждане на масивни стоманобетонно фундаменти, така също и евентуално използване на пилоти. При липса на предварителна оценка това може да доведе до пропадания, структурна нестабилност и дългосрочни геоложки увреждания.</p> <p>8.2. Липса на оценка на въздействието върху подземните води</p> <p>Заданието не съдържа изисквания за анализ на водоносни хоризонти, подземни водни тела и връзката между повърхностни и подземни води. Това е критичен пропуск, тъй като при фундирането на съоръженията може да се нарушат водоносни пластове, възможно е замърсяване по време на строителство, а и може да се промени хидрогеоложкият режим на цели райони.</p> <p>8.3. Липса на съобразяване със санитарно-охранителни зони</p> <p>Не е предвидено изискване за идентифициране и оценка на въздействие върху учредените санитарно-охранителни зони (СОЗ), анализ на въздействието върху водоизточници (както за питейно-битови нужди, така и на източниците на минерални води). Необходимо е да се предвиди съобразяване с режимите по Наредба № 3 към Закона за водите. Особено притеснително е, че не се разглеждат и водоизточници без учредени СОЗ (които в страната не са никак малко). Последното създава риск от увреждане на питейни</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>водоизточници, дългосрочно замърсяване и застрашаване на водоснабдяването на засегнатото население.</p> <p>8.4. Нарушение на принципа на предпазливостта Липсата на хидрогеоложки анализ означава, че не се идентифицират потенциални рискове, не се предвиждат и прилагат превантивни мерки, а решенията се вземат при непълна информация. Това е в пряко противоречие с принципа на предпазливостта, който изисква при липса на достатъчно данни да се прилагат по-строги защитни мерки, а не обратното.</p> <p>8.5. Неправилно изместване на анализа към проектно ниво Хидрогеоложките рискове са териториално обусловени, свързани с избора на зона, но и стратегически по своя характер. Поради това, те следва да бъдат оценени точно тук - на ниво План ПЗ и ниво Доклад за екологична оценка, а не да се оставят на отделни инвеститори, на последващи процедури и на фрагментарни оценки.</p> <p>В заключение: Липсата на хидрогеоложки и инженерно-геоложки анализ в заданието представлява съществен пропуск, който създава риск за геоложката стабилност на засегнатите територии, застрашава подземните води и водоизточниците, поставя под риск здравето и живота на засегнатото население и компрометира възможността за устойчиво планиране. Определянето на „приоритетни зони“ следва да бъде допустимо единствено в територии, за които е доказано отсъствие на значими рискове за околната среда, водните ресурси, геоложката стабилност и не на последно място рискове за човешкото здраве. Предвид изложеното не може да се изключи вероятността от влошаване на състоянието на подземните водни тела, което прави недопустимо приемането на стратегическия документ без допълнителна оценка. Съгласно чл. 4 от Рамковата директива за водите (2000/60/ЕО), държавите членки са длъжни да предотвратят влошаване състоянието на всички водни тела. При липса на хидрогеоложка оценка това изискване не може да бъде гарантирано.</p> <p>9. Корелация между ППЗ и ДЕО (инициирана от МОСВ) и Процедурата по обществено обсъждане на Национална концепция за регионално и пространствено развитие 2026 г. -2040 г. (инициирана от МРРБ) В публичното пространство, включително в рамките на енергийни форуми, проведени през 2026 г., са направени изявления от представители на изпълнителната власт относно необходимостта от ускорено развитие на проекти за вятърна енергия, включително чрез използване на механизма за определяне на приоритетни зони. Подобни изявления, разглеждани в съчетание с констатираните в настоящото становище пропуски в Заданието за екологична оценка и Проекта на план за определяне на ПЗ, създават основателни съмнения, че се цели ускорено реализиране на инвестиционни проекти, че се създава риск от формализиране на процедурата по екологична оценка и се ограничава възможността за пълно и обективно разглеждане на екологичните и социалните последици.</p>		Изготвена е схема за провеждане на консултации, позоваваща се на нормативните изисквания и одобрена от КО, съгласно която се предполага прозрачност и участие на обществеността в процесите по одобряването на плана.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Недоумение буди и стартираната успоредно с настоящата и процедура по обществено обсъждане на Проект на Национална концепция за регионално и пространствено развитие 2026-2040 г.</p> <p>5 [Срок: 08.04.2026] Проект на Национална концепция за регионално и пространствено развитие 2026-2040 г. От въпросната Концепция от стр. 269 научаваме:</p> <p><i>„Във връзка с инвестиционен интерес за присъединяване на значителни генериращи нови мощности от ВЕИ паркови модули към електропреносната мрежа в югоизточна България се предвижда изграждане на нов пръстен 400kV: п/ст Марица изток – п/ст Узунджово– п/ст Любимец 2 (нова) – п/ст Асеново (нова), а в североизточна се планира изграждане на нов пръстен 400kV: п/ст Варна – п/ст Добрич– ВС Генерал Тошево 2 (нова) – ВС Свобода.</i></p> <p><i>До 2035 г. се планира разширяване на мрежовия капацитет в Североизточна България (Добрич, Варна, Шумен), където се концентрират новите вятърни и соларни мощности; изграждане на „умни“ подстанции и внедряване на системи за автоматизирано управление и балансиране на натоварванията; създаване на регионални енергийни хъбове около Пловдив, Варна и Русе – зони с висока концентрация на ВЕИ, батерийни системи и междусистемни връзки. Модернизация и цифровизация на подстанции на ЕСО, където е планира цялостна подмяна на оборудването в ключови подстанции – „Добруджа“, „Варна“, „София Запад“, „Бургас“ и „Марица Изток“. Ще се внедрят интелигентни системи за управление на натоварването и автоматично възстановяване на захранването, което ще позволи по-висока оперативна сигурност.“</i></p> <p>В този контекст следва да се подчертае, че стратегическото планиране в областта на възобновяемата енергия НЕ МОЖЕ да се осъществява единствено на ниво изпълнителна власт, без да се гарантира ефективно участие на засегнатите общности. Ускоряването на инвестиционните процеси не може да бъде за сметка на принципите на законосъобразност, прозрачност и информираност.</p> <p>Необходимо е да се осигури реално и пълноценно участие на обществеността в процеса на планиране, както и вземане на решения, основани на научна обосновааност и обективна оценка на въздействията, при спазване на баланса между обществен и частния интерес.</p> <p>С оглед на изложеното считаме, че в настоящия си вид Проектът на План и Заданието за екологична оценка не отговарят на изискванията за законосъобразност, обосновааност и прозрачност, включително на изискванията на Директива 2001/42/ЕО, и не създават предпоставки за изготвяне на обективна и пълна екологична оценка.</p> <p>Налице са съществени пороци, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ липса на разглеждане на разумни алтернативи; ➤ предварително предрешаване на резултатите; 		Виж становището по предходните коментари.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>➤ използване на непълна и методологично ограничена доказателствена база;</p> <p>➤ липса на оценка на кумулативните и индиректните въздействия;</p> <p>➤ липса на анализ на риска от разширение на териториалния обхват на плана към орнитологично чувствителни зони, включително по протежение на Via Pontica;</p> <p>➤ липса на гаранции за ефективно участие на обществеността;</p> <p>➤ липса на гаранции за опазване на човешкото здраве.</p> <p>Тези пороци създават реален риск от:</p> <p>➤ съществено подценяване на въздействието върху околната среда и биоразнообразието;</p> <p>➤ засягане на здравето и качеството на живот на населението;</p> <p>➤ вземане на стратегически решения при непълна и потенциално подвеждаща информация.</p> <p>В този смисъл процедурата в настоящия ѝ вид не може да постигне целите на екологичната оценка и е опорочена още на етап задание.</p> <p>10. Индикации за предварително формирана Концепция за пространствено развитие („енергийни пръстени“) и риск от предрешеност на плана</p> <p>В представените материали, съпътстващи документи и успоредно провеждана процедура (при това по време на подготовка за провеждане на избори за НС, т.е. при липса на ефективен парламентарен контрол) по концепции за развитие включваща изграждане на т.нар. „енергийни пръстени“, ведно в предвиждания за изграждане на мащабни комплекси от вятърни и фотоволтаични електроцентрали в определени региони на страната води до извода за строго дирижиран сценарий на комплексен план, който със сигурност ще доведе до трайни и необратими увреждания на природата на страната в невиджан до сега мащаб.</p> <p>В този контекст съществува реален риск:</p> <ul style="list-style-type: none"> • екологичната оценка да бъде използвана за легитимиране на предварително формирана концепция, а не за обективно изследване на въздействията; • да се допусне кумулятивно натоварване на цели региони, без адекватна оценка на последиците; • да се създадат предпоставки за концентрация на инвестиционен натиск в територии със значима екологична чувствителност; • да се озовем много в скоро в екологична катастрофа. <p>Връзка с конкретни територии</p> <p>Прилагането на подобен модел на „енергийни пръстени“ създава пряк риск за територии в Североизточна България, включително Община Вълчи дол, област Варна, където вече са налице инвестиционни намерения и изразено обществено несъгласие относно тези намерения. Тук е момента да се отбележи, че МОСВ не сметна за нужно да разгледа</p>		<p>Заданието задава рамката на изготвения ДЕО, където засегнатите теми са разгледани в детайли.</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>жалбите на природозащитните организации и физически лица подадени в хода на процедура по ОВОС и в следствие срещу Решение №ВА-2-2/2025 г. на директора на РИОСВ-Варна за одобряване на мащабна вятърна електроцентрала в землищата на шест села от Община Вълчи дол, област Варна. Всичко това, показва необективност в действията на административните органи, което обуславя и изготвянето на настоящото Становище-Възражение.</p> <p>В допълнение, концентрацията на вятърни и фотоволтаични мощности в такива региони, без пълна стратегическа оценка, би довела до:</p> <ul style="list-style-type: none"> • значително изменение на ландшафта; • повишено кумулативно въздействие върху биоразнообразието; • риск за миграционните маршрути на птиците, включително Via Pontica; • съществено засягане на качеството на живот на населението. <p>Извод</p> <p>Наличието на концепция за развитие на „енергийни пръстени“, разглеждана паралелно с изготвянето на настоящия план, поставя под съмнение:</p> <p>- дали процесът на планиране е действително отворен и обективен - или представлява формализиране на предварително избрани пространствени решения.</p> <p>11. Обобщено, Заданието за екологична оценка страда от фундаментални пороци, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> • липса на разглеждане на разумни алтернативи; • предварително предрешаване на резултатите; • използване на непълна и ограничена методология; • игнориране на ключови компоненти на биоразнообразието; • липса на достатъчна детайлност при значителен териториален обхват. <p>В този си вид заданието не създава предпоставки за изготвяне на обективна и законосъобразна екологична оценка и води до риск от системно подценяване на въздействието върху околната среда и биоразнообразието.</p> <p>В допълнение, липсата на анализ на риска от разширяване на плана към орнитологично чувствителни зони, включително такива по протежение на Via Pontica, в съчетание с използването на непълно обосновани научни материали (визираме приложенията с автор Павел Зехтинджиев), създава предпоставки за вземане на стратегически решения при непълна и потенциално подвеждаща информация.</p> <p>Това компрометира не само качеството на екологичната оценка, но и законосъобразността на целия план.</p> <p>С оглед на горното, считаме че:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проектът на План е изготвен в противоречие с правото на ЕС и следва да бъде преработен. 		<p>Изготвен и предоставен за консултации е ДЕО.</p> <p>Съгласно одобрена схема за консултации.</p> <p>Всички теми от т. 5 са разгледани в ДЕО.</p> <p>Направена е оценка на кумулативното въздействие, съобразена с детайлността на плана.</p> <p>Въз основа на Заданието, определящо рамката за изготвяне на ДЕО е разработен и предоставен за консултации детайлен доклад, разглеждащ съответните теми.</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>2. Необходимо е изготвяне на интегриран план обхващащ всички видове ВЕИ но само на подходящите за тях места, а не само за вятърна енергия.</p> <p>3. Да се извърши пълна и обективна екологична оценка, включително кумулативни ефекти.</p> <p>4. Да се гарантира реално участие на обществеността чрез предварителни обсъждания по общини, така че засегнатите общности да имат гарантирано участие в процеса по вземане на решение за включване или не на територията/част от територията на общината в приоритетна зона за развитие на конкретен вид ВЕИ.</p> <p>5. Да се включат задължителни анализи на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ води и водоизточници; ○ геология и хидрогеология; ○ въздействие върху населени места и здравето на хората; ○ въздействие върху птици и прилепи. <p>6. Да се отразят всички налични инвестиционни намерения, с оглед оценка на реалното въздействие.</p> <p>ИСКАНЕ ЗА ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА</p> <p>Изложеното е в противоречие с основните принципи на екологичната оценка, включително изискването за разглеждане на реални алтернативи и за вземане на решения въз основа на пълна и обективна информация. 17</p> <p>Поради това НАСТОЯВАМЕ:</p> <p>1. Да бъде прекратена настоящата процедура по изготвяне на План за определяне на приоритетни зони за развитие на вятърна енергия;</p> <p>2. Да бъде изготвено ново задание за екологична оценка, което да:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ включва реални и обосновани алтернативи; ○ съдържа пълна и научно обоснована методология; ○ отчита кумулативните и индиректните въздействия; ○ включва изричен анализ на орнитологичния риск, вкл. спрямо Via Pontica, а не фиктивен такъв, обоснован с недоказани материали на определено лице, при липса на данни за независима научна верификация и потенциален конфликт на интереси; ○ гарантира ефективно участие на засегнатото население; <p>3. Да не се допуска разширяване на обхвата на плана към територии в Североизточна България, включително Община Вълчи дол, въз основа на непълно обосновани или методологично ограничени научни материали;</p>		<p>Провеждат се съответните консултации по изготвената и одобрена схема за провеждане на консултации.</p> <p>Към ДЕО е приложен списък на експертите, изготвящи Доклада.</p> <p>Настоящата справка дава отговор на съответните забележки и коментари, касаещи процедурата по ЕО.</p> <p>Схемата за консултации е изготвена въз основа на действащите нормативни изисквания и е одобрена от КОЕ</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>4. Да бъде извършена реална и ефективна обществена консултация със засегнатите общини и население преди предприемане на последващи действия по стратегическо планиране.</p> <p>Настояваме за публикуване на списъка с лицата, участвали пряко или косвено в изготвянето и концептуалното оформяне на Проекта на Плана и Заданието за екологична оценка към него, както и за лицата, които задкулисно прокарват идеята Република България да бъде превърната в клъстер от няколко енергийни хъбове, игнорирайки развитието на всички останали обществени сектори.</p> <p>Настояваме да получим писмен и мотивиран отговор по всички повдигнати в настоящото становище въпроси, съгласно изискванията на административно-производствените прави.</p> <p>Приложение 1: Констатирани непълноти на предложената схема за консултации</p> <p>Представената схема за консултации не обхваща в пълен обем необходимите дейности за законосъобразно разработване на План за приоритетни зони и съпътстваща екологична оценка. Налице са съществени пропуски, които ограничават ефективното участие на обществеността, компрометират интегрирания характер на екологичната оценка и създават предпоставки за предварително предрешаване на резултатите.</p> <p>1. Незаконосъобразно ограничаване на общественото участие („праг“ за обсъждане)</p> <p>В схемата е въведено условие провеждането на среща за обществено обсъждане да зависи от наличието на „повече от две мотивирани негативни становища“. Това изискване (макар разписано в наредба) е дискриминационно, произволно и лишено от законово основание. То противоречи на принципите на Орхуската конвенция, които гарантират широко и ефективно участие на обществеността при изработването на планове с въздействие върху околната среда. Ограничаването на публичния дебат чрез субективна преценка кое становище е „мотивирано“ представлява недопустимо стесняване на правото на участие.</p> <p>Във връзка с изложеното правим следното предложение:</p> <p>Да се предвиди задължително провеждане на обществени обсъждания, независимо от броя на постъпилите становища, включително:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. регионални присъствени срещи (за всяка една засегната от плана община) с участие на засегнатото население и местната власт; 2. една централна среща, след приключване на регионалните. <p>2. Липса на активно информиране на засегнатите лица</p> <p>Схемата предвижда единствено пасивни форми на информиране (публикации на интернет страници на институции). Това е недостатъчно предвид широкия териториален обхват на плана. Практически това води до информационна недостъпност за пряко засегнатите лица. Ето защо предлагаме да се въведе задължение за:</p>		<p>Съгласно действащото в страната законодателство ЕО се извършва на проекта на плана и се залагат мерки, които да се отразят в окончателния вариант.</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>1. публикуване на обявления в сградите на всички засегнати общини и кметства и на интернет страницата на всяка засегната община;</p> <p>2. публикации в регионални медии;</p> <p>3. активно уведомяване на браншови организации, включително земеделски такива, туристически организации (по отношение на засегнатите планински туристически маршрути).</p> <p>3. Формално „съвместяване“ на плана и екологичната оценка От представената схема е видно, че първият работен проект на плана е изготвен преди фактическото започване на процедурата по екологична оценка. Този подход повтаря порочната практика от 2023 г. при изготвянето на Интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК) с хоризонт 2030 – 2050 г. (актуализиран през 2024 г.).</p> <p>Припомняме, че ИНПЕК премина през формално обществено обсъждане (декември 2023 г. – януари 2024 г.) при липса на ключови данни в проекта. Последва преработване и ново, незаконосъобразно съкратено 14-дневно обсъждане (юни 2024 г.), без мотиви от страна на Министерския съвет за съкращаване на сроковете. Критичното в случая е, че екологичната оценка на ИНПЕК стартира едва през юли 2024 г. – т.е. след като планът вече беше влязъл в действие. Обществото не бе запознато с Доклада за ЕО, нито бе проведено реално обсъждане, което да зачете общественото мнение.</p> <p>Настоящият проект на План за определяне на приоритетни зони за ускорено развитие на вятърни електроцентрали крие същия риск от процедурна симулация. Това означава, че екологичната оценка не е интегрирана в процеса на планиране, а се използва <i>post factum</i> за легитимиране на вече взети политически решения. Подобен подход директно противоречи на изискванията на Директива 2001/42/ЕО относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (Директивата за СЕО), съгласно която оценката трябва да бъде извършена по време на изготвянето на плана и преди неговото приемане. С оглед на гореизложеното, предлагаме:</p> <p>Да се въведе задължителен етап за ревизия на плана въз основа на резултатите от ЕО. Този етап трябва да предвижда изрична възможност за отпадане на цели зони от обхвата на плана при констатирано отрицателно въздействие, а не само предписване на „смекчаващи мерки“.</p> <p>4. Липса на задължителна трансгранична оценка Представената схема оставя преценката за наличие на трансгранично въздействие изцяло в дискрецията на административния орган, без да отчита реалните териториални и екологични характеристики на предложените зони. Макар към момента приоритетните зони да не включват изрично части от Добруджа и Лудогорието, изразяваме категорично възражение срещу евентуално бъдещо разширяване на обхвата на плана в тези региони въз</p>		<p>В ДЕО е обоснована липсата на значителни отрицателни въздействия, вкл. и в трансграничен контекст, върху физичните компоненти на околната среда и мигриращите видове птици.</p> <p>Всички получени становища, касаещи процедурата по ДЕО са отразени в настоящата справка, като са дадени обосновки в случай на неприемането на същите или е посочено конкретното място в ДЕО, където темите са обхванати.</p> <p>ДЕО е изготвен с участието на експерти в конкретните области.</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>основа на анализи (вкл. на П. Зехтинджиев), аргументиращи „ниска чувствителност“. Настояваме за прилагане на принципа на предпазливостта още на настоящия етап. Независимо от гореизложеното, трансграничен ефект е налице и при текущия обхват на проекта, по-конкретно в:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гранични зони с Румъния и Сърбия (област Видин); • Гранични зони с Гърция (област Смолян, вкл. община Неделино). <p>Тези територии са интегрална част от свързани екосистеми и международни миграционни коридори. Липсата на трансгранична процедура обуславя следните критични рискове:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Невъзможност за оценка на кумулативния ефект без участието на съседните държави, което компрометира качеството и законосъобразността на екологичната оценка. 2. Риск от неспазване на Конвенцията от Еспо, което създава предпоставки за международни правни спорове и блокиране на стратегически проекти. Във връзка с това правим следното предложение: Да се включи изискване за задължително уведомяване на потенциално засегнатите държави още на етап „Задание“ и провеждане на реални трансгранични консултации и международните ангажименти на страната. <p>5. Липса на проследимост и отчетност към обществеността В схемата не е предвиден механизъм за публичен отговор на постъпилите становища и проследяване на тяхното отразяване. Това води до формално участие без реално значение. Към настоящия момент забелязваме, че в информационната система за обществени обсъждания липсва публичност на подадените към настоящия момент становища. 6 https://strategy.bg/bg/public-consultations/12198 Настояваме, да се въведе задължение за публикуване на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. подробна таблица на съответствието; 2. мотиви за приемане или отхвърляне на всяко постъпило становище; 3. публикуване на становищата, постъпили в хода на процедурата. <p>6. Липса на интегрирана експертна оценка Предложената схема не предвижда участието на ключови експерти, чието становище е критично за законосъобразността и безопасността на плана. Липсва приносът на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Геолози и хидрогеолози – за оценка на стабилността на терена и риска за подпочвените води; 2. Еколози и орнитолози – за оценка на въздействието върху биоразнообразието и миграционните пътища; 3. Здравни експерти и специалисти по акустика – за анализ на въздействието от шум, вибрации и нискочестотен шум върху населението. <p>Тези дефицити повтарят вече установените пропуски в заданието за екологична оценка (ЕО) и поставят под въпрос обективността на планирането.</p>		<p>Буферната зона около населените места е отчетена в ДЕО и е постановено изискване за отразяване на същото в окончателния вариант на плана.</p> <p>Кумулативният ефект, при съобразяване на детайлността на плана, е отчетен в т. 6 от ДЕО.</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Особено критичен е въпросът с Наредба № 14, която регламентира отстоянията на ветрогенераторите от населените места. От 2024 г. насам редица институции (МРРБ, МЕ, МЗ и МОСВ) са многократно сезирани за факта, че тази наредба е морално остаряла и напълно неадекватна спрямо съвременните технологии. Към днешна дата липсва реално действие за нейната актуализация, въпреки официалните заявки за анализ. Считаме за недопустимо предлагането на мащабен стратегически план за зонироване, без да е осигурена съвременна защита на човешкото здраве. Текущите норми не отчитат вредното въздействие на новото поколение мощни ветрогенератори (с единична мощност 6–8 MW), които генерират значително по-големи нива на шум и инфразвук.</p> <p>Във връзка с това предлагаме:</p> <p>Предлагаме преустановяване на процедурата по приемане на плана до актуализиране на Наредба № 14 и включване на мултидисциплинарен екип от независими експерти, които да извършат детайлна оценка на здравния риск за всяка от предложените зони.</p> <p>7. Липса на механизъм за оценка на кумулативния ефект</p> <p>От представените материали не става ясно кога и как ще се оценява кумулативният ефект и как ще се отчитат съществуващи и планирани мощности. Системна практика напоследък е да се подценява кумулативния ефект на въздействие. Това води до системно подценяване на въздействието.</p> <p>В заключение,</p> <p>„Представената схема за консултации има формален характер и не гарантира:</p> <p>НИТО реално участие на обществеността;</p> <p>НИТО прозрачност на процеса;</p> <p>НИТО интегриране на екологичната оценка в планирането;</p> <p>НИТО законосъобразност на процедурата.</p> <p>В този си вид схемата не съответства на изискванията на европейското и националното право и създава предпоставки за приемане на план с предварително предрешени параметри и недостатъчно оценено въздействие.</p>		
24.	РИОСВ-гр. Плевен	Изх.№АО-1370-1/08.04.2026г.	<p>Във връзка с представените от Вас Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана, РИОСВ - Плевен изразява следното становище:</p> <p>Представеното Задание за определяне на обхвата и съдържанието на ДЕО по структура и съдържание отговаря на изискванията на чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС, обн. ДВ, бр. 91/ 2002 г. с изм. и доп.).</p> <p>След запознаване с постъпилата в РИОСВ - Плевен информация, Ви информираме, че <i>приемаме</i> така изготвените Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклада</p>	-	Становището не съдържа бележки и предложения

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			за екологична оценка (ДЕО) на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и приложената схема за провеждане на консултации <i>без забележки</i> .		
25.	WWF	Изх.№68-08.04.2026г.	<p>Обръщаме се към Вас в контекста на процедурата по предоставяне на предварителен достъп до информация относно проекта на План за определяне на приоритетни зони за развитие на електрическа енергия от вятърна енергия (ППЗ), заедно с доклада за екологична оценка към него, за да изразим позицията си и да споделим насоки за подобряване на документа и на резултатите от самото картографиране.</p> <p>Основни препоръки относно пространствените анализи и резултатите от тях:</p> <p>Както е описано в проекта на Плана: „за площите от ПЗ са въведени кратки срокове за административни разрешения за изграждане, реконструкция и въвеждане в експлоатация на енергийни обекти, а така също и за извършването на оценка на въздействието върху околната среда.“ Предвид кратките срокове (една година), които ще бъдат приложими за приоритетните зони, е изключително важно пространственият анализ за идентифицирането им е да възможно най-точен и прецизен. Текущите резултати, представени в документа и чрез пространствените данни, предоставени допълнително, имат нужда от допълнително прецизиране и изчистване. В този контекст препоръчваме пространственият анализ за Плана да бъде подобрен, като се включи:</p> <p>1. Обособяване на буферни зони около зони Натура 2000 и защитени територии</p> <p>Има нужда да бъдат обособени буферни зони около защитените зони от мрежата Натура 2000 (ЗЗ) и около защитените територии (ЗТ), обявени по силата на Закона за защитени територии, тъй като на много места предложените приоритетни зони за ускорено развитие (ПЗ) граничат директно с тях. Предвид съкратените процедури и недостатъчното време за извършване на пълни и качествени процедури по ОВОС и Оценка за съвместимост в приоритетните зони, е препоръчително да се приложи по-широка буферна зона около екологично чувствителни територии, спазвайки принципа на предпазливостта (например минимум 5км). Конкретното отстояние трябва да бъде прецизирано допълнително за всяка отделна зона и спрямо отделните защитени зони и територии и видовете, обект на защита. Този допълнителен анализ е задължително да бъде направен по време на екологичната оценка на Плана.</p> <p>Необходимо е и да се изключи територията на природна забележителност „Водопад Бобука“ (с. Бела), която е включена в Регистъра на защитените територии на ИАОС (достъпен м. март 2026 г.). Екипът ни забеляза само този пропуск в слоя за изключване на защитените територии, но препоръчваме задължително при прецизиране и финализиране на плана да бъдат взети под внимание вече обявените ЗТ, както и такива обекти, които в момента са в процедура на одобрение.</p> <p>2. Прецизиране на изключващия слой за горските територии</p>	Да	Относителните коментари към процедурата по ЕО са взети под внимание при изготвянето на т. 2, т. 6 и т. 7 от ДЕО, отчитайки ролята и детайлността на оценявания план.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>При справка с базата данни за горите на WWF България се забелязват пропуски – има горски територии, включени в приоритетните зони за ускорено развитие (в обособените в лилаво територии на ПЗ), макар и в проекта на Плана да е описано, че горските територии са изключващ критерий. Горски територии са идентифицирани в обхвата на Зони 13, 14, 20, 21 и други. Изключително важно е бъдещите инвестиции във вятърна енергия, които ще се случват по ускорена процедура според Закона за възобновяемата енергия, да се осъществяват извън горски територии. Съответно, този пространствен слой трябва да бъде актуализиран с актуална и изчерпателна информация за горите.</p> <p>Необходимо е да се обособят буферни зони около горските територии, вкл. около горите във фаза на старост и горите с висока консервационна стойност (например минимум 5км). В някои от зоните (например Зони 1, 2, 13, 21) те се намират непосредствено до обособените в лилаво територии на ПЗ. А в приоритетна Зона 21 е идентифицирана гора във фаза на старост, включена в самата територия на ПЗ. Задължително е тя да бъде изключена от обхвата на зоната.</p> <p>3. Вземане предвид на коридори на мечката в Северозападна България</p> <p>Екологичните коридори за едри хищници в Западна Стара планина (Натура 2000 зоните „Искърски пролом – Ржана“ BG0001042, „Западна Стара планина и Предбалкан“ BG0001040) имат решаващо значение за дългосрочното оцеляване на кафявата мечка, както и на всички видове, които са част от нейната трофична верига. Този район, попадащ в границите на една от ПЗ и директно граничещ с идентифицираната територия за ПЗ, осигурява ключовата връзка между популациите на едрите хищници в Централен Балкан, Западна Стара планина и по-нататък – с карпатските популации на едрите хищници.</p> <p>Запазването и подобряването на състоянието на тези екологични коридори е от съществено значение за поддържане на необходимия генетичен обмен на метапопулационно ниво. Това ще предотврати изолацията на отделните субпопулации на едрите хищници и ще гарантира устойчивостта на популациите в целия Балканско-Карпатски ареал.</p> <p>До момента в България не е извършвана системна и последователна работа за определяне на екологичните коридори и особено на т.нар. критични сектори на свързаност – онези тесни участъци, чието запазване е жизненоважно за свободното движение на мечките и други видове. Именно тези зони са най-уязвими и същевременно най-важни за поддържането на функционална свързаност между популациите.</p> <p>Днес те са под нарастващ натиск от климатичните промени, които променят структурата, качеството и пригодността на местообитанията. Допълнителен натиск оказва и развитието на нова транспортна инфраструктура, включително скоростния път Ботевград-Враца, който фрагментира ландшафта и създава бариери за движение. Тесни участъци като Искърското дефиле са особено чувствителни – всяка допълнителна намеса там може да прекъсне ключови връзки между популациите.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Приоритетните зони за развитие на вятърна енергия също предполагат изграждане на нови пътища и обслужваща инфраструктура, което допълнително увеличава риска от фрагментация. Затова опазването на екологичните коридори и критичните участъци на свързаност трябва ясно и недвусмислено да бъде отразено в Плана, като стратегически елемент за гарантиране на дългосрочната свързаност и устойчивост на популациите на едри хищници в България и региона.</p> <p>Последните 3 години WWF България чрез фотокапани, обходи на трансекти за следи, прилагане на least cost path модел събра данни и в момента работи за геореферирането на няколко критични участъци от екологичния коридор в Натура 2000 зоните „Искърски пролом – Ржана“ BG0001042, „Западна Стара планина и Предбалкан“ BG0001040. Данните от анализа ще бъдат предоставени допълнително, до края на месец май.</p> <p>4. Допълнително прецизиране на отстоянията за населени места и водни обекти (реки, езера, язовири)</p> <p>В текущия проект на Плана в много от определените ПЗ не са изключени по-малки населени места. Това е проблем, тъй като според българското законодателство (чл. 141 от Наредба № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия) задължителното отстояние от населени места за ветроенергийни паркове е 500 м, а предвид напредващите технологии и по-високите турбини, това отстояние трябва да бъде увеличено. Отстояние в диапазона 0,7-1,2 км се използва в редица европейски държави, като конкретната стойност често се определя в зависимост от височината на вятърните турбини и приложимите изисквания за допустими нива на шум.</p> <p>Забелязват се и технически грешки при определянето на ПЗ: застъпване на ПЗ със съществуващо застрояване (например в Зона 21, общ. Габрово, кв. Нова Махала), както и с езера, язовири и реки. Препоръчваме за всяка зона да се направи допълнително прецизиране, за да бъдат изключени тези територии, като се приложи и буфер около тях. Необходимо е предложените ПЗ да бъдат засечени с актуални кадастрални данни, като за всяка зона да се направи справка и валидация на кадастралната информация с конкретните обхванати общини.</p> <p>5. Добавяне на изключващ слой за прилепи</p> <p>В анализа не е взет основен фактор за определяне на екологичната чувствителност на дадена територия спрямо ветроенергийни обекти – местообитанията на прилепи. Част от териториите, граничещи с ПЗ, като защитена зона "Западна Стара планина и Предбалкан", са важни за прилепите места, включително на застрашени видове, част от Световния Червен списък на застрашените животни (IUCN Red List). Например само около Белоградчишките скали в 25 пещери са установени няколко световно застрашени видове</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>прилепи. Като цяло, на територията на Западен Балкан, Предбалкана, Понор има множество пещери, част от които са извън Натура 2000.</p> <p>Необходимо е да се интегрира изключващ пространствен слой, свързан с чувствителността на прилепите към вятърните турбини, тъй като при отсъствие на такава информация не би могло да се гарантира минимално отрицателно въздействие върху околната среда от реализирането на плана.</p> <p>6. Да се опише подробно методиката, по която се стига до финалния резултат за идентифицираните ПЗ</p> <p>В проекта на Плана са описани използваните входни данни и изключващите критерии за определянето на приоритетните зони, но не и подробната техническа методика, по която дадени критерии са приоритизирани. Резултатът показва пространственото припокриване между допустимите територии след изключванията и наличния мрежов капацитет, но не става ясно каква е последователността на извършените действия в ГИС среда и как са насложени всички фактори, за да се стигне до финалния резултат. Препоръчваме всички стъпки да бъдат описани подробно във финалния документ, а към пространствените данни да бъдат предоставени и всички използвани слоеве, не само финалният слой на ПЗ.</p> <p>7. Допълване на критериите за потенциал на вятъра</p> <p>Препоръчваме използване и на допълнителен параметър за потенциала на вятъра, а именно – плътност на мощността на вятъра. Според документа в анализа в момента е използван само критерий скорост на вятъра, а същевременно плътността на мощността на вятъра е ключов показател за оценка на ресурса и следва да се използва заедно със скоростта.</p> <p>В изследването на WWF България “Базов анализ на потенциал за инсталиране на ВЕИ в нарушени и урбанизирани терени” за оценка на потенциала на вятъра са използвани следните критерии, съгласувани с представители на ВЕИ бранша: средна скорост на вятъра $\geq 6 \text{ m/s}$ и плътност на мощността на вятъра $\geq 300 \text{ W/m}^2$, на височина 150 m.</p> <p>Препоръки за Заданието за обхват и съдържание на доклад за екологична оценка (ЕО) на Плана:</p> <p>8. Приоритетните зони да бъдат прегледани и обсъдени с общините, попадащи в обхвата на всяка зона</p> <p>Основно изискване за процеса по картографиране на потенциала за ВЕИ и на определянето на ПЗ според обновената Директива RED III е това да се случи по координиран начин, като в процеса вземат участие всички релевантни национални, регионални и местни институции и органи, включително мрежовите оператори и електроразпределителни дружества, както и граждани, граждански организации и местни общности.</p> <p>Тъй като при създаването на проекта за ППЗ не е правена широка консултация със заинтересовани страни, препоръчваме обществените консултации по процедурата на Стратегическа екологична оценка на Плана да се проведат както на национално ниво с представители от академичния, НПО и бизнес сектора, така и на местно ниво, в общините,</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>в които има идентифицирани потенциални ПЗ. Общините са особено важен партньор в процеса по идентифициране и финално определяне на ПЗ и е необходимо те да бъдат включени активно по време на екологичната оценка на Плана, но и в последствие, при бъдещата актуализация на ПЗ.</p> <p>Препоръчително е финалните ПЗ да бъдат интегрирани в общите устройствени планове на общините, както и в стратегическите планове и програми на местно и областно ниво.</p> <p>9. Задълбочено изследване на всяка една от зоните в рамките на процедурата по екологична оценка на плана</p> <p>Тъй като в едногодишния срок за издаване на всички разрешителни за проекти в ПЗ се включва и срокът за извършване на оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения съгласно чл. 92 от Закона за опазване на околната среда и оценка за съвместимост по чл. 31, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие, е задължително в доклада за ЕО на Плана да бъде направена качествена и детайлна оценка на биоразнообразието и рисковете за него във всяка една отделна приоритетна зона.</p> <p>Както е споменато и в предходните точки, оценка на необходимите буферни разстояния от защитени зони и защитени територии трябва да бъде извършена индивидуално за всяка зона спрямо местообитанията и видовете, които попадат в границите на зоната и/или граничат директно с предложените територии на приоритетни зони. Сухоzemните екологични коридори за мечката, както и местообитанията на прилепи трябва да бъдат взети предвид при определянето на екологичната чувствителност на всяка зона.</p> <p>В допълнение, при прецизирането на ПЗ, поради значителен риск за биоразнообразието, трябва да се валидира, че са изключени и:</p> <ul style="list-style-type: none"> - всички важни места за размножаване, отглеждане на малките, зимуване и миграция на видове, подлежащи на строга защита по Директива 2009/147/ЕО и Директива 92/43/ЕИО, както и на мигриращи незастрашени видове птици, уязвими от изграждането и функционирането на ветрогенератори; - крайречни зони и влажни зони с буферни зони около тях; - други зони, не включени в горните три категории, които влизат в списъка с територии, чрез които България ще изпълни целта си за 10% строга защита, произтичаща от Европейската Стратегия за биологичното разнообразие до 2030. <p>Препоръчваме да се подходи чрез градиране/степенуване на идентифицираните територии във всяка приоритетна зона според степента на екологична чувствителност, като в границите на финалните ПЗ останат само терените с наистина нисък риск. Както в академичната сфера, така и в практиката се използват мултикриериални анализи, като например аналитичния йерархичен процес, който препоръчваме за надграждане на текущите резултати.</p> <p>Необходимо е и да се анализира рискът и от ландшафтно замърсяване около ключови обекти на културния туризъм като Трявна, Боженци и Плачковци, Белоградчик и др.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Както при прецизирането на ПЗ сега, така и при бъдещо преразглеждане и актуализиране, е необходимо да се използват актуални и надеждни данни – пространствени такива и данни за биоразнообразието. Важно е за избраните зони да има наличен пълният набор от данни за изключващите критерии и критериите, показващи екологична чувствителност (напр. актуален начин на ползване, наличие на застрашени растителни видове, постоянно или сезонно пребиваване на защитени животински видове и др.). Зони, за които липсва такава информация или тя е непълна или не е актуална, трябва да бъдат адекватно оценени за пригодност в рамките на процедурата по екологична оценка на Плана, вкл. чрез събиране на допълнителни данни.</p> <p>10. Детайлна оценка на кумулативния ефект по време на екологичната оценка на Плана</p> <p>По време на екологичната оценка на Плана трябва задължително да се отчете кумулативния ефект върху околната среда от развитието на нови мощности в рамките на ПЗ в контекста на всички вече съществуващи и планирани антропогенни дейности, вкл. на всички ВЕИ мощности. Задължително е ЕО да включва картиране на точните местоположения и мощност на всички инсталирани ФЕЦ и ВяЕЦ и всички ФЕЦ и ВяЕЦ с валидни екологични разрешителни. При събирането на тази информация е важно да се заложи механизъм за нейното периодично актуализиране в бъдеще.</p> <p>Надяваме се, че препоръките ни ще бъдат взети предвид и оставаме на разположение при необходимост от допълнителни разяснения по някои от тях или предоставяне на данни (за горските територии, коридорите на мечката, нарушените терени и техния потенциал).</p>		
26.	РИОСВ-гр. Монтана	Изх.№04-00-200-1/09.04.2026г.	<p>Във връзка с постъпило писмо с вх. № 04-00-200/11.03.2026 г. на РИОСВ - Монтана относно Задание за обхват и съдържание на ДЕО на проект на <i>План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия</i>, изразявам следното:</p> <p>I. По отношение на представеното Задание за обхват и съдържание на ДЕО:</p> <p>Заданието за определяне на обхвата и съдържанието на ДЕО е изготвено при съобразяване изискванията на чл. 86, ал. 3 от <i>Закона за опазване на околната среда</i> и чл. 17. ал. 1 на <i>Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми</i>. РИОСВ - Монтана няма забележки, предложения и препоръки за изменение и/или допълнение на заданието.</p> <p>II. По отношение на ДЕО и информацията, която следва да съдържа:</p> <p>1. В ДЕО да се направи обстоен преглед, анализ и оценка на въздействието върху херпетофауната, предвид 6 бр. обособени зони (Зона 1 - Зона 6) за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятър (попадащи в териториалния обхват на РИОСВ - Монтана) и близостта им до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пещера „Венеца“, пещера „Башовишки печ“, пещера „Магурата“ пещера „Козарника“ и др., както и няколко неблагоустроени карстови пещери и убежища край с. Орешец, 	Да	Препоръките са съобразени в т. 2.7, т. 6.7 и т. 7 от ДЕО.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>общ. Белоградчик, с важни подземни местообитания на прилепи. Част от посочените пещери са защитени територии, съгласно <i>Закона за защитените територии</i> - Природна забележителност (ПЗ) „Пещера Башовишки печ“, ПЗ „Пещерата Венец в местност Чу кара“, ПЗ „Пещера Магурата“;</p> <p>- Пещера „Въркан“ (защитена зона (ЗЗ) от екологичната мрежа Натура 2000 - ЗЗ BG0000587 „Варкан“, ЗЗ BG0000500 „Бойница“, ЗЗ BG0000521 „Макреш“, ЗЗ BG0000339 „Раброво“, ЗЗ BG0000340 „Цар Петрово“, ЗЗ BG0000522 „Видински парк“ по Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, с видове прилепи предмет на опазване в цитираните ЗЗ. съгласно заповедите им за обявяване на зоните и Стандартния формуляр на ЗЗ от 2021 година.</p> <p>2. В ДЕО да се направи обстоен преглед, анализ и оценка на въздействието върху птиците (Най-близко разположените ЗЗ по Директивата за опазване на дивите птици: BG0002002 „Западен Балкан“. BG0002009 „Златията“. BG0002067 „Остров Голя“, BG0002104 „Цибърско блато“, BG0002006 „Рибарници Орсоа“, BG0002006 „Рибарници Орсоа“) и проведени проучвания в наблюдателната точка Подгоре. за мигриращи, зимуващи и гнездящи птици в района.</p> <p>Да се направи анализ и оценка на кумулативния ефект, при отчитане на общото натоварване на околната среда от одобрени или в процес на одобряване и/или разработване проекти за ветроенергийни съоръжения в съчетание с предвидените такива.</p>		
27.	“Алфатар Уинд Проджект“ ЕООД	09.04.2026г.	<p>Становище с искане за включване на територията на инвестиционно намерение „Ветроенергиен парк Алфатар“ в Плана за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия</p> <p>„Алфатар Уинд Проджект“ ЕООД („Дружеството“) от 2023 г. насам последователно и добросъвестно развива проект за изграждане на ветроенергиен парк с планирана инсталирана мощност до 90 MW в землището на гр. Алфатар, община Алфатар, област Силистра и с. Бабук, общ. Силистра, обл. Силистра (по-долу „ВЕП Алфатар“). Към настоящия момент проектът е достигнал напреднала фаза на реализация, както следва:</p> <p>☐ земята за проекта е осигурена чрез договори за вещни права с десетки местни физически лица;</p> <p>☐ в района на ВЕП Алфатар са проведени специализирани теренни проучвания и мониторинги на птици и прилепи, изготвени от квалифицирани експерти и научни специалисти;</p> <p>☐ за първата фаза от проекта (единична турбина Vestas V163-4.5MW), сключен е договор за предварително присъединяване към електроразпределителната мрежа (ПД-ПВИ-82/11.11.2025 г. с „ЕРП Север“ ЕАД) и е осигурено финансиране;</p>	-	Становището не касае процедурата по ЕО. Доколкото се отнася до т. 2 от конкретните искания, то обект на ДЕО са предложените приоритетни зони, както и тяхното въздействие върху околната среда.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>☐ за втория етап от проекта с планирана инсталирана мощност от 45 MW е получено положително становище от ЕСО ЕАД относно наличния капацитет за присъединяване към електропреносната мрежа към подстанция „Алфатар“ 20/110kV;</p> <p>☐ налице са множество проведени съгласувателни процедури и издадени документи, които сочат на липса на съществени пречки и рискове за реализацията на проекта, както и на съвместимостта му с приложимите специални и ограничителни режими, включително по отношение на гражданското въздухоплаване, археологическото наследство, затревените площи, санитарно-охранителните зони и др.;</p> <p>Още на 18.07.2024 г., със заявление с вх. № АО-00-1119 Дружеството поиска територията на ВЕП „Алфатар“ да бъде включена в бъдещия План за определяне на приоритетни зони за вятърна енергия по чл. 5, ал. 2 от ЗЕВИ, като е представило и пространствени данни за проектните площадки и турбини. При публикувания проект на ППЗ не е видно това искане и представените данни да са били индивидуално разгледани и обсъдени.</p> <p>С публикуването на Проекта на ППЗ за обществено обсъждане на 11.03.2026 г. стана ясно, че територията на ВЕП Алфатар не е включена в нито една от определените 25 приоритетни зони.</p> <p>Изключването е резултат от механичното пренасяне на ограниченията от Становище по екологична оценка № 1-2/2012 г. на МОСВ, издадено в рамките на изтеклия Национален план за действие за енергия от възобновяеми източници (НПДЕВИ) 2012–2020 г., съгласно което община Алфатар попада в географска област „Добруджа“ – територия с бланкетна забрана за провеждане на нови съгласувателни процедури за ветрогенератори.</p> <p>За територията на ВЕП „Алфатар“ са налице актуални полеви данни от завършен годишен цикъл на мониторинг на птици и прилепи, които следва да бъдат отчетени при преценката по проекта на Плана и в рамките на екологичната оценка.</p> <p>Настоящото становище има за цел да обоснове искането на Дружеството за преразглеждане на изключването и включване на територията на ВЕП Алфатар в ППЗ. Настоящото искане не цели дерогиране на приложимите изисквания за опазване на околната среда и биоразнообразието, а настоява те да бъдат приложени въз основа на актуални, конкретни и относимо събрани данни за проектната територия</p> <p>I. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРОЕКТНАТА ТЕРИТОРИЯ</p> <p>1. Физикогеографска и екологична характеристика</p> <p>Проектните площадки на ВЕП Алфатар са разположени в равнинен до нискохълмист терен с надморска височина от около 135 до 300 м, попадащ условно в западната част на Лудогорското плато. Преобладаващото земеползване е интензивно селскостопанско – обработваеми земи, частна собственост, засяти с пшеница, царевица, слънчоглед и рапица. Индексът на биологично разнообразие в тези агроценози е нисък, видовете птици, обитаващи подобни територии, са малко поради ограничените хранителни ресурси, свързани с липсата на естествена растителност.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>От съществено значение за настоящото становище е, че територията на ВЕП Алфатар се намира изцяло (100%) извън защитени зони от мрежата Натура 2000 и извън защитени територии по Закона за защитените територии. В проектната територия и непосредствена близост до нея отсъстват торфища, влажни зони, пещери и други подземни убежища на прилепи, както и критични местообитания на защитени видове. Равнинният релеф на терена не създава орографски предпоставки за концентриране на мигриращи птици в стеснени участъци.</p> <p>2. Причина за изключването от ППЗ</p> <p>Проектът на ППЗ прилага като самостоятелен изключващ пространствен слой ограниченията, въведени със Становище по ЕО № 1-2/2012 г. на МОСВ, постановено в рамките на процедурата по екологична оценка на НПДВИ 2012–2020 г. Съгласно това становище е въведена забрана за провеждане на нови съгласувателни процедури за ветрогенератори в „зеделска и горска територия, извън границите на защитените зони от мрежата Натура 2000“ в географска област „Добруджа“, включваща „всички общини от област Добрич, общини Аксаково, Алфатар, Силистра и Кайнарджа“. Самият проект на ППЗ изрично признава, че тези ограничения са „въведени за периода на действие на НПДВИ 2012–2020 г.“ (стр. 32 от ППЗ) и че „при наличие на резултати от оценката за съвместимост на ИНПЕК, тази информация може да бъде актуализирана“ (стр. 33 от ППЗ). Въпреки тези признания, ограниченията са преприложени в непроменен вид, без да бъде извършена каквато и да е индивидуална оценка на конкретните територии, попадащи в обхвата на генералната забрана.</p> <p>II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПЪЛЕН ГОДИШЕН МОНИТОРИНГОВ ЦИКЪЛ НА ПТИЦИТЕ И ПРИЛЕПИТЕ</p> <p>За разлика от мнозинството територии, за които ППЗ прилага бланкетни изключения без актуални данни, територията на ВЕП Алфатар е обект на систематизирано научно проучване от август 2023 г. насам, покриващо пълен годишен цикъл.</p> <p>Проучванията са проведени от четири самостоятелни експертни екипа, ръководени от утвърдени български специалисти, по утвърдените от МОСВ методически указания (Мичев, Профиров, 2010; Bibby et al., 1992; методика на EUROBATS и НПНМ-БАН, 2008). Наличните за ВЕП „Алфатар“ специализирани проучвания не установяват проектната територия като зона с висока чувствителност, която да обосновава автоматичното ѝ изключване от разглеждане в рамките на ППЗ. Напротив, данните сочат необходимост от конкретна, териториално обвързана преценка, а не от механично прилагане на общи ограничения върху цялата географска област.</p> <p>1. Есенна миграция на птиците (05.08–31.10.2023 г.)</p> <p>Проучването е проведено от проф. д-р Павел Зехтинджиев (Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН) с полеви екип, включващ докторант Николай Йорданов (ИБЕИ-БАН) и д-р Виктор Василев (ШУ „Еп. Константин Преславски“).</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Наблюденията обхващат 87 последователни дни от стационарен наблюдателен пункт, западно от гр. Алфатар, с обработка на над 300 наблюдения. През есенния миграционен период над територията на ВЕП Алфатар са регистрирани общо 5 426 мигриращи птици от 23 вида, разпределени в четири разряда (Ястребоподобни – 15 вида, Соколоподобни – 3 вида, Щъркелоподобни – 3 вида, Пеликаноподобни – 2 вида). Абсолютно доминиращ по численост е белият щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>) с 4 311 екземпляра (79,5% от всички регистрации), преминал основно в последната десетдневка на август. Грабливите птици са общо 990 екземпляра, като сред тях многоброен е малкият креслив орел (<i>Clanga pomarina</i>) с 625 екземпляра, наблюдаван от 5 август до 3 октомври с пик на 20 септември. Всички останали грабливи видове са с ниски числености.</p> <p>Ключовото наблюдение по отношение на риска от сблъсък е височината на прелитане: над 80% от всички мигриращи птици са преминали на височина над 300 метра. Големите ята бели щъркели летят на височина от 300 до 800 м. Ятата от малки кресливи орли преминават на 400–500 м. Средната височина на полета при всички наблюдения е около 200 м, но тази средна стойност е повлияна от единични обикновени мишелови (<i>Buteo buteo</i>), летящи на средна височина 150 м – вид, който по принцип не е сред най-чувствителните към сблъсък с ВГ.</p> <p>За контекст: роторната зона на съвременна турбина Vestas V163 при височина на кулата 119 м обхваща приблизително 37–200 м над земята, т.е. абсолютното мнозинство от мигрантите прелитат значително над зоната на потенциален риск.</p> <p>Направлението на миграцията е преобладаващо север–юг (90% от птиците). Динамиката показва ясно изразен пик в средата на август (ята бели щъркели) и по-слаб пик в края на септември (малки кресливи орли), като извън тези кратки периоди миграцията е с много ниски стойности. Денонощната активност е концентрирана в сутрешните и обедните часове (82% от птиците между 9 и 13 часа). Изводите на автора на проучването са формулирани категорично: „Територията на ИН ВЕП Алфатар не представлява тесен фронт на миграция. Не са установени участъци с тесен фронт на миграция, а равнинният релеф на терена не налага групиране на птиците в определено и стеснено пространство. Миграцията протича на широк фронт.“</p> <p>2. Зимен мониторинг на птиците (10.12.2023–29.02.2024 г.)</p> <p>Зимното проучване, също проведено от проф. д-р П. Зехтинджиев, обхваща 81 дни наблюдения от 7 стационарни точки, покриващи цялата проектна площадка и околните селскостопански площи. За целия тримесечен период са направени едва 80 записа при установени 9 вида птици. Доминиращ по численост е обикновеният мишелов (<i>Buteo buteo</i>) с 62 екземпляра, следван от полски блатар (<i>Circus cyaneus</i>) – 4 екз. и северен мишелов (<i>Buteo lagopus</i>) – 4 екз. Нито един от установените видове не е уязвим по класификацията на IUCN. Шест от деветте вида присъстват в Червената книга на Република България, но</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>всички те са широко разпространени на територията на страната. Болшинството от наблюдаваните птици са установени кацнали или в нисък полет до 100 м – около селскостопански площи по време на хранене. Само два екземпляра обикновен мишелов са регистрирани на височина между 200 и 300 м. Зимувачи гъски не са установени на територията, въпреки целенасоченото им търсене. Изводът на проучването е еднозначен: „Не са установени чувствителни към ветрогенераторите видове зимувачи на тази територия птици.“</p> <p>3. Пролетна миграция, гнездови период и проучване на прилепите (04– 10.2024 г.) Най-обемното от трите проучвания е проведено от „ЧУХЪЛ“ ЕООД (авторски екип: сп. биолог Николай Караиванов – орнитолог и доц. Иван Пандурски – хироптеролог) и обхваща три компонента: пролетна миграция (01.04–15.05.2024 г.), гнездови период (май–юни 2024 г.) и четирисезонно проучване на прилепите (април–октомври 2024 г.).</p> <p>А. Пролетна миграция За 45-дневния период на наблюдение са регистрирани 1 839 мигриращи птици от 23 вида (5 разреда). Белият щъркел е най-многоброен – 1 190 екз. (категория „обикновен мигриращ вид“). За сравнение: по Западночерноморския миграционен път Via Pontica ежегодно прелитат около 470 000 бели щъркела – числеността в Алфатар е 400 пъти по-ниска. Малкият креслив орел (106 екз.) и осоядът (105 екз.) са в категорията „малоброен мигриращ вид“, а всички останали грабливи видове са „рядък“ или „твърде рядък мигриращ вид“ (под 20 екз.).</p> <p>Височинният профил потвърждава есенните данни: най-много птици са установени на височина над 300 м. В рисковия диапазон между 100 и 300 м са наблюдавани едва 11,5% от птиците. Черните щъркели и розовите пеликани прелитат на средна височина 465 и 388 м, малките кресливи орли – на около 360 м. Преобладаващото направление е юг–север (53,3%), северозапад (25%) и североизток (11,2%). Миграцията е силно концентрирана в началото на април – 72,9% от всички птици преминават през април, с пик между 4 и 8 април.</p> <p>Изводът на авторите: „Ниската численост на мигрантите, височината на прелета, ориентацията на парка спрямо направлението на миграция и концентрираните срокове (между 4 и 8 април) са факторите, които определят ниската степен на чувствителност на територията по отношение изграждането на ветроенергийни турбини. Спрямо тях рискът от конфликт на птиците със съоръженията би имал минимални стойности. Територията не е от значение за мигриращите видове птици.“</p> <p>Б. Гнездови период В проучваната територия са установени общо 25 гнездящи вида. В обработваемите площи, където ще се разполагат ветрогенераторите, гнездят само 5 вида – полска чучулига (<i>Alauda arvensis</i>, доминиращ вид с плътност 3,8 дв/10 ха), качулата чучулига, жълта стърчиопашка, сива овесарка и градинска овесарка. Това са типични обитатели на агроценози с нисък</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>индекс на биоразнообразие, нито един от които не е сред конфликтните видове по отношение на ВГ. Четири вида от гнездящите присъстват в Приложение I на Директива 2009/147 (червеногърба сврачка, градинска овесарка, ястребогушо коприварче и синявица), но всички те са свързани с храстово-дървесните местообитания (полезащитни пояси, овощни градини), а не с откритите обработваеми площи, на които ще бъдат разположени ВГ. Изводът на авторите е, че „инвестиционното намерение няма да окаже негативно влияние върху местните популации на гнездящите видове птици.“</p> <p>В. Прилепи</p> <p>Проучването на прилепите е първото хироптерологично изследване на тази територия, проведено по методиката на EUROBATS и одобрената от МОСВ „Методика –Прилепи“ (НПНМ-БАН, 2008), с използване на ултразвуков микрофон M500-384 USB и детектор Pettersson D240 по 30,4 км автомобилни трансекти и 15 стационарни пункта за запис. Установени са 11 вида прилепи от семейството на Гладконосите прилепи (Vespertilionidae). Доминиращи са мигриращите видове от родовете Nyctalus и Pipistrellus. Пещеролюбивият пещерен дългокрил (Miniopterus schreibersii) – вид от Приложение II на Директива 92/43 – е регистриран предимно в пунктове с крайпътна дървесна растителност, като присъствието му е свързано с денонощни ловни миграции от далечни убежища в долината на Хърсовска река. В проектната територия и прилежащите терени напълно отсъстват естествени подземни убежища на прилепи. Районът е на десетки километри от известните важни пещерни местообитания. Моделът на Роров (2018) определя територията като район с относително ниско видово богатство, ниска степен на рядкост и ниска до средна степен на съществуващи количествени данни по отношение на прилепите.</p> <p>Относителната летателна активност на прилепите е много ниска през по-голямата част от годината. Изключение прави месец октомври (есенна миграция), когато ръждивият вечерник (Nyctalus noctula) доминира с 65,44% от общата активност. Не са установени ясно обособени миграционни коридори, нито ландшафтни елементи от значение за прилепите в проектната територия.</p> <p>Крайната оценка на авторите е формулирана недвусмислено: „Можем да определим територията предвидена за изграждане на ветроенергийния парк като такава с ниска степен на пригодност за регистрираните видове прилепи. Тяхното присъствие тук се дължи на случайни прелети на единични прилепи или малобройни групи без техният полет да бъде обвързан с определени ландшафтни елементи.“</p> <p>III. НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ НА ИЗКЛЮЧВАНЕТО ОТ ППЗ</p> <p>1. Референция към планове с изтекъл срок на действие</p> <p>Становището по ЕО № 1-2/2012 г. е постановено като неразделна част от процедурата по екологична оценка на НПДВИ 2012–2020 г. и е обвързано с неговия предмет и времеви обхват. Становищата по ЕО имат акцесорен характер спрямо плана, за който са издадени – след прекратяване на действието на плана, наложените със становището мерки и</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>ограничения не могат да бъдат прилагани самостоятелно, тъй като липсва правният акт, от който те черпят юридическата си валидност. В случая НПДЕВИ 2012–2020 г. е план с изтекъл период на действие, което означава, че ограниченията и изводите, възприети при изготвянето на предходния стратегически документ, не могат да бъдат използвани като самостоятелен и достатъчен критерий за изключване на конкретни територии от проекта на Плана, без актуална, индивидуална и основана на наличните научни данни преценка за съответната територия.</p> <p>Българската ветроенергийна асоциация заема идентична позиция в становище изх. № 007/25.02.2026 г. (стр. 12–14): „Това е неактуален документ, изготвен преди 15 години, който е с изтекъл действие [...] БГВЕА категорично се обявява против използвания подход в Проекта за изключване на зони, произтичащи от нормативен документ с изтекъл срок на действие и остаряла екологична оценка.“ БГВЕА настоява за пълно отпадане на НПДЕВИ като критерий за изключване. Самият ППЗ подхожда вътрешно противоречиво: от една страна признава, че ограниченията са за конкретен период на действие, а от друга ги прилага „базирайки се на т.нар. принцип на предпазливостта“. Принципет на предпазливост обаче не е <i>carte blanche</i> за прилагане на произволни ограничения. Съгласно практиката на Съда на ЕС (C-157/96, National Farmers' Union; C-236/01, Monsanto) принципът изисква пропорционалност и не освобождава компетентния орган от задължението да извърши обективна оценка на наличните научни данни. Когато такива данни са налични – както е в случая с ВЕП Алфатар – позоваването на принципа на предпазливост за игнориране на конкретни мониторингови резултати е правно необосновано.</p> <p>2. Забраната за „Добруджа“ е колективна и непропорционална</p> <p>Географска област „Добруджа“ по НПДЕВИ обхваща стотици хиляди хектари с коренно различна орнитологична характеристика – от крайдунавски влажни зони и Натура 2000 обекти до равнинни обработваеми площи далеч от всякакви защитени зони. Бланкетното третиране на цялата тази територия като еднакво „неподходяща“ за вятърна енергия противоречи на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Чл. 15в, т. 1 от Директива (ЕС) 2023/2413 (RED III), който изисква картирането да отчита характеристиките на конкретната зона, а не да прилага наследени генерални забрани. Директивата предвижда зоните за ускорено внедряване да се определят на основата на тяхната пригодност – положителен критерий, а не чрез механично изключване; ☐ Чл. 5, ал. 3, т. 5 от ЗЕВИ, изискващ при разработването на ППЗ да се отчита „екологичната чувствителност на съответната зона, включително и въздействието ѝ върху съседни защитени зони и територии“ – нормата изисква <i>sitespecific</i> оценка, а не наследена географска забрана; ☐ Принципа на пропорционалност по чл. 5 от ДЕС и в практиката на Съда на ЕС, който изисква мерките да не надхвърлят необходимото за постигане на легитимната цел. 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>3. Становището на ИБЕИ-БАН потвърждава порочността на метода Институтът по биоразнообразие и екосистемни изследвания към БАН (ИБЕИ-БАН), чиято експертиза е цитирана и в самия ППЗ, е изразил становище (цитирано от БГВЕА, стр. 19–20), в което категорично оспорва методологичната пригодност на използваните в ППЗ карти на миграционните „пътища“: „Опростеното и схематично изображение на миграционните „пътища“ е неприложимо към стратегическото планиране на райони за развитие на ВЕП поради грубото и неточно провеждане на граници от прави линии, разделящи практически еднакви по своята фаунистична и екологична значимост региони на България. Прилагането на опростени схеми от тези прави линии, проведени по необосновани критерии през разнообразни екологични условия на средата, води до дълбоки противоречия с натрупаните в тази насока знания и е в конфликт с целите на устойчивото развитие на възобновяемата енергия в България.“ ИБЕИ-БАН посочва, че в България са определени 225 вида птици като „чувствителни“ към ВЕП, при рекордните 90% от територията на страната с оценка за „висок риск“. За сравнение: в аналогични оценки за други държави от същия зоогеографски район са определени между 12 и 38 вида, а процентът „високорискова“ територия е 5–15%. Подобно несъответствие от порядъци не може да бъде обяснено с обективни екологични различия – то е резултат от методологичен дефицит.</p> <p>4. Авторът на мониторинга на ВЕП Алфатар е същият експерт, цитиран от ППЗ Обстоятелство от решаващо значение за настоящото становище е, че проф. д-р Павел Зехтинджиев – автор на есенния и зимния мониторинг на ВЕП Алфатар – е същият учен, чието становище е използвано от ППЗ като основен експертен източник: „Становище по предоставени от МОСВ карти на миграционните „пътища“ на птиците и зони за приоритетно развитие на ветрогенераторни паркове в България“ (проф. д-р П. Зехтинджиев, март 2024 г.) е включено като Приложение III към самия ППЗ. Нещо повече – неговият специален доклад „Резултати от изследвания на ветроенергийни паркове и приложими мерки за намаляване на потенциалните въздействия върху птиците“ е в основата на формулираните в ППЗ мерки за смекчаване. Логиката е неумолима: ако МОСВ приема експертизата на проф. Зехтинджиев на стратегическо ниво – като основа за целия ППЗ – невъзможно е същият орган да я игнорира на проектно ниво за конкретна територия от същия географски район, за която авторът е провел полево проучване и е достигнал до категоричен извод за нисък риск. Подобна селективна рецепция на една и съща научна експертиза – приемане при формулиране на общи правила и отхвърляне при прилагането им към конкретен случай – е несъвместима с принципите на обективност, научна обосновааност и добро управление.</p> <p>5. Насоките на Европейската комисия и Директива (ЕС) 2023/2413</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Ръководството на Европейската комисия за определяне на зоните за ускорено внедряване (SWD(2024) 333) изрично подчертава: „Особено важно е да се подчертае, че зоните за ускорено развитие представляват само част от териториите, в които могат да се реализират проекти за възобновяема енергия. Тяхното определяне не възпрепятства настоящото и бъдещото изграждане на проекти и не следва да води до създаването на „забранени зони“ във всички останали зони.“</p> <p>Проектът на ППЗ в настоящия си вид де факто създава „забранена зона“ за цялата Североизточна България – районът, определен в REPowerEU (Приложение 2 – карти) като зоната с най-висок потенциал за развитие на вятърна енергия в България. Както БГВЕА посочва (стр. 3): „С три изключения, всички останали, определени като приоритетни зони, са зони с много нисък/никакъв ветрови потенциал или с турбулентни и поривисти ветрове, неподходящи за изграждане на вятърни електроцентрали.“ Крайният резултат е абсурден: планът, чиято цел е да ускори развитието на вятърната енергия, всъщност изключва зоните, в които тя е технически възможна.</p> <p>6. Земеделските земи са напълно съвместими с ветрогенератори</p> <p>Проектните площадки на ВЕП Алфатар са в обработваеми земеделски земи. Съгласно данните на Европейската комисия, около 97–98% от площта, заема на типична вятърна централа, може да се използва едновременно и за земеделие. В Закона за опазване на земеделските земи (чл. 246 ЗОЗЗ) няма въведени ограничения за ветрогенератори (за разлика от фотоволтаичните системи по чл. 24, ал. 3 ЗОЗЗ). Общата заета площ от всички ~320 ВЯЕЦ в България (фундаменти и обслужващи площадки) е приблизително 0,004% от площите със селскостопанско предназначение. Необходимата площ за една турбина от 5–8 MW е около 2-3 декара. Изключването на земеделски земи в „Добруджа“ от ППЗ чрез позоваване на НПДЕВИ създава изкуствен конфликт между енергийния и земеделския сектор, който не произтича от действащото законодателство.</p> <p>7. Гъвкав мрежови капацитет и перспектива</p> <p>ППЗ отчита единствено наличния капацитет на мрежата за присъединяване, което БГВЕА определя като „некоректен и неизчерпателен подход“ (стр. 17). Съгласно чл. 116, ал. 15 от Закона за енергетиката, ЕСО може да присъедини два или повече обекта, чийто общ капацитет надвишава преносната способност на мрежата („гъвкав капацитет“). Планът за развитие на преносната електрическа мрежа на България за периода 2025–2034 г. предвижда реконструкции в района на Силистра.</p> <p>В контекста на ВЕП Алфатар, наличието на Становище за присъединяване, издадено от „ЕСО“ ЕАД изрично оборва подхода, възприет от ППЗ, за който също така липсват конкретни данни (становище от „ЕСО“ ЕАД). При определянето на приоритетните зони следва да се отчита не само моментното, но и предвидимото развитие на мрежата.</p> <p>8. Чл. 5, ал. 10 ЗЕВИ не компенсира изключването</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Проектът на ППЗ неколкратно цитира чл. 5, ал. 10 ЗЕВИ („разработването и приемането на настоящия План не изключват възможността за развитие [...] извън териториите, включени в приоритетните зони“). Тази разпоредба обаче не е функционален еквивалент на включването. Изключването от ППЗ конкретно лишава проекта от: облекчените разрешителни режими по чл. 5, ал. 8 ЗЕВИ (максимален срок от една година за всички административни разрешения, включително ОВОС и оценка за съвместимост); презумпцията за екологично съответствие по проектирания нов чл. 5, ал. 6 ЗЕВИ; приоритетно третиране при развитие на мрежовата инфраструктура. Това е конкретно, измеримо конкурентно увреждане на проект с влязло в сила РС, който е изпълнил всички законови изисквания.</p> <p>ИСКАНЕ</p> <p>Въз основа на изложеното, молим:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да включи територията на инвестиционно намерение „ВЕП Алфатар“ (гр. Алфатар, община Алфатар, област Силистра) в Плана за определяне на приоритетни зони за вятърна енергия като самостоятелна приоритетна зона или като разширение на прилежаща зона, въз основа на представените мониторингови данни за нисък екологичен риск и доказаната перспектива за присъединяване към електропреносната мрежа. 2. При провеждане на задължителната процедура по екологична оценка на ППЗ по чл. 5, ал. 7 ЗЕВИ (досие МОСВ-ЕО-1-2026), да се включат приложените мониторингови доклади в доказателствената база на ЕО и да осигури тяхното разглеждане от експертния екип с оглед индивидуална преценка на територията на ВЕП Алфатар. 3. Да се преразгледа методологията за автоматично пренасяне на ограниченията от НПДЕВИ 2012–2020 г. като изключващ пространствен слой, като за територии, за които са налични актуални мониторингови данни, осигури индивидуална оценка в съответствие с чл. 15в от Директива (ЕС) 2023/2413, Насоките на ЕК (SWD(2024) 333), становището на ИБЕИ-БАН и чл. 5, ал. 3, т. 5 от ЗЕВИ. 4. Да се включи „Алфатар Уинд Проджект“ ЕООД като заинтересована страна при провеждането на консултации за изготвяне на Задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклада за ЕО на ППЗ, съгласно т. III от указанията за извършване на процедурата по ЕО. <p>ПРИЛОЖЕНИЯ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заявление до МОСВ с вх. № АО-00-1119/18.07.2024 г. с приложен KML-файл; 2. Предварителен договор за присъединяване № ПД-ПВИ-82/11.11.2025 г. (извадка); 3. Становище № ЦУ-ЕСО-947#1/24.03.2026 г. (извлечение); 4. Доклад „Мониторингово проучване на птиците в територията на ИН ВЕП Алфатар през периода на есенна миграция“ – проф. д-р П. Зехтинджиев, EcoPraxis, декември 2023 г.; 5. Доклад „Зимен мониторинг на птиците в територията на ИП ВЕП Алфатар“ – проф. д-р П. Зехтинджиев, EcoPraxis, март 2024 г.; 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			6. Доклад „Орнитологично проучване през пролетната миграция и гнездовия период, както и проучване на прилепите в района на гр. Алфатар, област Силистра през 2024 г.“ – „ЧУХЪЛ“ ЕООД, ноември 2024 г.		
28.	„Кайнарджа Уинд“ ЕООД	09.04.2026г.	<p>СТАНОВИЩЕ с искане за включване на територията на община Кайнарджа, област Силистра, в Плана за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия „Кайнарджа Уинд“ ЕООД (по-долу „Дружеството“) подготвя проект за изграждане на ветроенергиен парк на територията на община Кайнарджа, област Силистра. Проектът е в начален етап на развитие – осигурени са права върху земя, извършена е предварителна оценка на ветровия ресурс и са проведени първоначални съгласувателни процедури. Дружеството е свързано лице с „Алфатар Уинд Проджект“ ЕООД, което развива аналогичен проект за ветроенергиен парк с планирана мощност до 90 MW в съседната община Алфатар, на разстояние под 15 км. Двата проекта се развиват в рамките на обща стратегия за реализация на вятърната енергия в района на област Силистра. С публикуването на Проекта на ППЗ за обществено обсъждане на 11.03.2026 г. стана ясно, че територията на община Кайнарджа не е включена в нито една от определените 25 приоритетни зони. Изключването е резултат от същия механизъм, по който е изключена и съседната община Алфатар: механично пренасяне на ограниченията от Становище по ЕО № 1-2/2012 г. на МОСВ за НПДЕВИ 2012–2020 г., съгласно което община Кайнарджа попада в географска област „Добруджа. С настоящото становище Дружеството обосновава искането си за преразглеждане на изключването и включване на територията на община Кайнарджа в ППЗ.</p> <p>1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРОЕКТНАТА ТЕРИТОРИЯ</p> <p>1. Физикогеографска и екологична характеристика</p> <p>Община Кайнарджа е разположена в Североизточна България, в южната част на област Силистра, на около 10–15 км от р. Дунав. Релефът е равнинен до нискохълмист, характерен за западната част на Лудогорското плато. Доминиращото земеползване е интензивно селскостопанско – обработваеми площи с монокултури (пшеница, царевица, слънчоглед). Индексът на биологично разнообразие в тези агроценози е нисък, видовете птици, обитаващи подобни открити равнинни територии, са ограничени. Проектната територия на Дружеството в община Кайнарджа е извън защитени зони от мрежата Натура 2000 и извън защитени територии по Закона за защитените територии. В района отсъстват торфища, влажни зони, пещери и други подземни убежища на прилепи. Равнинният релеф не създава орографски предпоставки за концентриране на мигриращи птици в стеснени участъци. Ландшафтната характеристика на територията е практически идентична с тази на съседната община Алфатар, за която са налични подробни мониторингови данни (вж. Раздел III)</p> <p>2. Причина за изключването от ППЗ</p>	-	Становището не касае процедурата по ЕО. Доколкото се отнася до т. 2 от конкретните искания, то обект на ДЕО са предложените приоритетни зони, както и тяхното въздействие върху околната среда.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Община Кайнарджа е изрично посочена в Становище по ЕО № 1-2/2012 г. на МОСВ – наред с община Алфатар, община Силистра, община Аксаково и всички общини от област Добрич – като част от географска област „Добруджа“, за която е въведена забрана за нови съгласувателни процедури за ветрогенератори. Самият проект на ППЗ признава, че тези ограничения са „въведени за периода на действие на НПДВИ 2012–2020 г.“ (стр. 32 от ППЗ), т.е. за план с изтекъл срок на действие. Въпреки това ограниченията са преприложени в непроменен вид, без индивидуална оценка на конкретните територии, попадащи в обхвата на генералната забрана.</p> <p>Съществен е фактът, че забраната третира цялата „Добруджа“ като хомогенна единица – от крайдунавски влажни зони и Натура 2000 обекти до равнинни обработваеми площи, напълно лишени от защитен статус. Община Кайнарджа попада именно във втората категория – земеделски район без установена висока екологична чувствителност, но бланкетно изключен наравно с територии, за които забраната може да е обоснована.</p> <p>II. МОНИТОРИНГОВИ ДАННИ ОТ СЪСЕДНАТА ОБЩИНА АЛФАТАР КАТО РЕГИОНАЛНО ДОКАЗАТЕЛСТВО</p> <p>Макар Дружеството да не разполага с собствени мониторингови данни за територията на община Кайнарджа (проектът е в начален етап), считаме за необходимо да представим на вниманието на МОСВ резултатите от пълен годишен мониторингов цикъл (август 2023 – октомври 2024 г.), проведен от свързаното дружество „Алфатар Уинд Проджект“ ЕООД на територията на ВЕП Алфатар – на разстояние под 15 км от проектната територия в Кайнарджа.</p> <p>Релевантността на тези данни за територията на Кайнарджа се основава на следните обстоятелства. Двете общини граничат една с друга и попадат в един и същи ландшафтен тип – равнинни обработваеми земи от западната част на Лудогорското плато, с идентичен релеф, почвена покривка, селскостопански култури и климатични условия. И двете територии са извън Натура 2000, без влажни зони, торфища или подземни убежища за прилепи. Мониторингът на есенната миграция установява, че в района „миграцията протича на широк фронт“ (проф. д-р Павел Зехтинджиев, ИБЕИ-БАН), без концентрация в стеснени участъци – обстоятелство, което по дефиниция означава, че орнитологичната характеристика не се променя рязко в рамките на няколко километра. Не на последно място, самият ППЗ третира цялата „Добруджа“ като хомогенна единица за целите на изключването – ако общините са еднакви в очите на плана при налагането на забраната, логиката на еднаквото третиране следва да важи и при отчитане на положителни данни. Ключовите резултати от мониторинговите проучвания в община Алфатар могат да бъдат обобщени, както следва:</p> <p>Есенна миграция (05.08–31.10.2023 г., проф. д-р П. Зехтинджиев, ИБЕИ-БАН): Наблюдавани 5 426 мигриращи птици от 23 вида за 87 дни. Доминиращ е белият щъркел</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>(4 311 екз.), преминал на височина 300–800 м – значително над роторната зона на съвременните ВГ. Над 80% от всички мигранти прелитат на височина над 300 м. Територията не представлява тесен фронт на миграция.</p> <p>Зимен мониторинг (10.12.2023–29.02.2024 г., проф. д-р П. Зехтинджиев): Установени едва 9 вида зимуващи птици с обща численост 80 екземпляра за 81 дни. Няма уязвими видове по IUCN. Не са установени зимуващи гъски. Изводът е еднозначен: не са установени чувствителни към ветрогенераторите видове.</p> <p>Пролетна миграция, гнездови период и прилепи (04–10.2024 г., „ЧУХЪЛ“ ЕООД): Регистрирани 1 839 мигриращи птици от 23 вида. Едва 11,5% от птиците в рисковия височинен диапазон 100–300 м. Миграцията е концентрирана в кратък период (4–8 април). Установени 11 вида прилепи с ниска летателна активност, без подземни убежища и без обособени миграционни коридори. Крайната оценка: „Територията не е от значение за мигриращите видове птици“ и е „с ниска степен на пригодност за регистрираните видове прилепи.“</p> <p>Тези данни, макар и събрани на територията на съседната община, дават обективна индикация за екологичната характеристика на целия район. Те показват, че генералната забрана за „Добруджа“ не отразява реалната екологична обстановка в равнинните земеделски територии, отдалечени от Натура 2000 зони и от основните миграционни маршрути.</p> <p>III. ПРАВНИ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ АРГУМЕНТИ</p> <p>1. НПДЕВИ 2012–2020 г. е с изтекъл срок – ограниченията нямат правна сила</p> <p>Становището по ЕО № 1-2/2012 г. е постановено като неразделна част от процедурата по екологична оценка на НПДЕВИ 2012–2020 г. и е обвързано с неговия предмет и времеви обхват. С изтичането на плана наложените мерки и ограничения отпадат ipso facto, тъй като липсва правният акт, от който те черпят юридическата си валидност. Механичното пренасяне на тези ограничения в нов стратегически документ, без провеждане на нова екологична оценка, основана на актуални данни, е в нарушение на чл. 5, ал. 3, т. 5 ЗЕВИ, който изисква отчитане на „екологичната чувствителност на съответната зона“ – а не на историческа генерална забрана от друг план.</p> <p>Тази позиция се споделя категорично от Българската ветроенергийна асоциация (становище изх. № 007/25.02.2026 г., стр. 12–14): „БГВЕА категорично се обявява против използвания подход в Проекта за изключване на зони, произтичащи от нормативен документ с изтекъл срок на действие и остаряла екологична оценка [...] Това е неактуален документ, изготвен преди 15 години, който е с изтекло действие.“ БГВЕА настоява за пълно отпадане на НПДЕВИ като критерий за изключване.</p> <p>2. Забраната е колективна и непропорционална</p> <p>Географска област „Добруджа“ по НПДЕВИ обхваща стотици хиляди хектари с коренно различна орнитологична характеристика. Бланкетното третиране на цялата тази територия</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>като еднакво „неподходяща“ за вятърна енергия противоречи на: Чл. 15в, т. 1 от Директива (ЕС) 2023/2413 (RED III), който изисква картирането да отчита характеристиките на конкретната зона, а не да прилага наследени генерални забрани.; Чл. 5, ал. 3, т. 5 от ЗЕВИ, изискващ sitespecific оценка на екологичната чувствителност; и на принципа на пропорционалност по чл. 5 от ДЕС.</p> <p>Мониторинговите данни от съседната община Алфатар илюстрират конкретно тази непропорционалност: равнинна земеделска територия, лишена от защитен статус, с доказано нисък миграционен интензитет и ниска пригодност за прилепи, е изключена наравно с крайдунавски влажни зони и области с доказано висок орнитологичен интерес, единствено поради попадането и в една и съща административна група</p> <p>3. Становището на ИБЕИ-БАН: картите на миграция са неприложими</p> <p>Институтът по биоразнообразие и екосистемни изследвания към БАН – водещата научна институция в страната по въпросите на биоразнообразието – е изразил становище (цитирано в позицията на БГВЕА, стр. 19–20), в което категорично оспорва методологичната пригодност на използваните в ППЗ карти:“:</p> <p><i>„Опростеното и схематично изображение на миграционните „пътища“ е неприложимо към стратегическото планиране на райони за развитие на ВЕП поради грубото и неточно провеждане на граници от прави линии, разделящи практически еднакви по своята фаунистична и екологична значимост региони на България. Прилагането на опростени схеми от тези прави линии, проведени по необосновани критерии през разнообразни екологични условия на средата, води до дълбоки противоречия с натрупаните в тази насока знания и е в конфликт с целите на устойчивото развитие на възобновяемата енергия в България.“</i></p> <p>ИБЕИ-БАН посочва, че в българската оценка са определени 225 вида птици като „чувствителни“ при рекордни 90% от територията с оценка за „висок риск“, докато в аналогични оценки за други държави от същия зоогеографски район са определени между 12 и 38 вида при 5–15% „високорискова“ територия. Подобно разминаване от порядъци е индикатор за методологичен дефицит, а не за обективно по-висока екологична чувствителност на цялата българска територия.</p> <p>4. BirdLife International не потвърждава картата на МО</p> <p>Официалният доклад на BirdLife International от 2026 г. за Средиземноморско-Черноморския миграционен път – изготвен от най-авторитетната международна природозащитна организация в областта на птиците – не посочва концентрации на реещи се птици на територията на Североизточна България от критичен порядък. В целия доклад не се споменават „Виа Понтика“ или „Виа Аристотелис“ като критични точки за вятърна енергия в границите, залегнали в картата на МОСВ. Следователно ключовият орнитологичен аргумент, в основата на изключването на „Добруджа“ от ППЗ, не е потвърден от международната научна общност. Това обстоятелство е пряко относимо към</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>територията на община Кайнарджа, която е изключена именно поради предполагаем орнитологичен риск..</p> <p>5. Насоките на Европейската комисия и Директива (ЕС) 2023/2413 Ръководството на Европейската комисия за определяне на зоните за ускорено внедряване (SWD(2024) 333) изрично подчертава: „Особено важно е да се подчертае, че зоните за ускорено развитие представляват само част от териториите, в които могат да се реализират проекти за възобновяема енергия. Тяхното определяне не възпрепятства настоящото и бъдещото изграждане на проекти и не следва да води до създаването на „забранени зони“ във всички останали зони.“</p> <p>ППЗ в настоящия си вид де факто създава „забранена зона“ за цялата Североизточна България – районът, определен в REPowerEU (Приложение 2 – карти) като зоната с най-висок потенциал за развитие на вятърна енергия в България. Както БГВЕА посочва (стр. 3): „С три изключения, всички останали, определени като приоритетни зони, са зони с много нисък/никакъв ветрови потенциал или с турбулентни и поривисти ветрове, неподходящи за изграждане на вятърни електроцентрали.“ Крайният резултат е абсурден: планът, чиято цел е да ускори развитието на вятърната енергия, всъщност изключва зоните, в които тя е технически възможна.</p> <p>6. Методът на „изключване“ е концептуално несъвместим с RED III БГВЕА идентифицира системен порок в цялостния методологичен подход на ППЗ (стр. 10–11): „Методът на изключване е приложен като доминиращ инструмент, без паралелно прилагане на позитивни критерии за оценка на потенциала [...] Това противоречи на целта на Директива (ЕС) 2023/2413, която изисква определяне на зони за ускорено внедряване именно въз основа на тяхната пригодност, а не чрез механично изключване на територии.“ Крайният резултат от този подход е изключване на 90% от територията на страната от приоритетните зони. Вместо да идентифицира територии с нисък екологичен риск и висок технически потенциал, Проектът създава рестриктивна рамка, която де факто насочва развитието към зони с ограничена приложимост.</p> <p>7. Земеделските земи са напълно съвместими с ветрогенератори Съгласно Насоките на ЕК, около 97–98% от площта, заемана от типична вятърна централа, може да се използва едновременно и за земеделие. В Закона за опазване на земеделските земи (чл. 246 ЗОЗЗ) не са въведени ограничения за ветрогенератори – за разлика от фотоволтаичните системи (чл. 24, ал. 3 ЗОЗЗ). Общата заета площ от всички ~320 ВяЕЦ в България е приблизително 0,004% от селскостопанските площи. Необходимата площ за една турбина от 5–8 MW е около 1–2 декара. Проектната територия в община Кайнарджа е именно в обработваеми земеделски земи, като изключването и създава изкуствен конфликт между енергийния и земеделския сектор, който не произтича от действащото законодателство</p> <p>8. Grid перспектива, гъвкав капацитет и „дълбок подход“ на ЕСО</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>ППЗ отчита единствено наличния капацитет на мрежата за присъединяване, което БГВЕА определя като „некоректен и неизчерпателен подход“ (стр. 17). Съгласно чл. 116, ал. 15 от Закона за енергетиката, ЕСО може да присъедини обекти, чийто общ капацитет надвишава преносната способност („гъвкав капацитет). Планът за развитие на преносната електрическа мрежа на България за периода 2025–2034 г. предвижда реконструкции в района на Силистра, които ще увеличат присъединителния капацитет.</p> <p>9. Чл. 5, ал. 10 ЗЕВИ не компенсира изключването</p> <p>Проектът на ППЗ неколкратно цитира чл. 5, ал. 10 ЗЕВИ („разработването и приемането на настоящия План не изключват възможността за развитие [...] извън териториите, включени в приоритетните зони“). Тази разпоредба обаче не е функционален еквивалент на включването. Изключването от ППЗ конкретно лишава проекта от: облекчените разрешителни режими по чл. 5, ал. 8 ЗЕВИ (максимален срок от една година за всички административни разрешения, включително ОВОС и оценка за съвместимост); презумпцията за екологично съответствие по проектирания нов чл. 5, ал. 6 ЗЕВИ; и приоритетно третиране при развитие на мрежовата инфраструктура. За проект в начален етап, какъвто е проектът на Дружеството, включването в приоритетна зона е от решаващо значение за неговата инвестиционна атрактивност и за способността му да привлече финансиране. я.</p> <p>IV. КОНКРЕТНО ИСКАНЕ</p> <p>Въз основа на изложеното, молим:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да включи територията на община Кайнарджа, област Силистра в Плана за определяне на приоритетни зони за вятърна енергия като приоритетна зона или като част от такава, въз основа на екологичната характеристика на територията (извън Натура 2000, равнинен земеделски ландшафт без установена висока чувствителност), високия ветрови потенциал на района съгласно REPowerEU и наличните регионални мониторингови данни от съседната община Алфатар. 2. Алтернативно – при провеждане на задължителната процедура по екологична оценка на ППЗ по чл. 5, ал. 7 ЗЕВИ (досие МОСВ-ЕО-1-2026), да осигури индивидуална преценка на територията на община Кайнарджа, като отчете мониторинговите данни от ВЕП Алфатар като регионално доказателство за ниска екологична чувствителност на равнинните земеделски територии в района 3. Да се преразгледа методологията за автоматично пренасяне на ограниченията от НПДЕВИ 2012–2020 г. като изключващ пространствен слой, като за територии, за които са налични актуални мониторингови данни, осигури индивидуална оценка в съответствие с чл. 15в от Директива (ЕС) 2023/2413, Насоките на ЕК (SWD(2024) 333), становището на ИБЕИ-БАН и чл. 5, ал. 3, т. 5 от ЗЕВИ. 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			4. Да се включи „Кайнарджа Уинд“ ЕООД като заинтересована страна при провеждането на консултации за изготвяне на Задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклада за ЕО на ППЗ, съгласно т. III от указанията за извършване на процедурата по ЕО.		
29.	РИОСВ-гр. Монтана	Изх.№04-00-200-1/09.04.2026г.	<p>Във връзка с постъпило писмо с вх. № 04-00-200/11.03.2026 г. на РИОСВ – Монтана относно Задание за обхват и съдържание на ДЕО на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, изразявам следното:</p> <p>I. По отношение на представеното Задание за обхват и съдържание на ДЕО: Заданието за определяне на обхвата и съдържанието на ДЕО е изготвено при съобразяване изискванията на чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и чл. 17, ал. 1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. РИОСВ – Монтана няма забележки, предложения и препоръки за изменение и/или допълнение на заданието.</p> <p>II. По отношение на ДЕО и информацията, която следва да съдържа:</p> <p>1. В ДЕО да се направи обстоен преглед, анализ и оценка на въздействието върху херпетофауната, предвид 6 бр. обособени зони (Зона 1 – Зона 6) за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятър (попадащи в териториалния обхват на РИОСВ – Монтана) и близостта им до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пещера „Венеца“, пещера „Башовишки печ“, пещера „Магурата“ пещера „Козарника“ и др., както и няколко неблагоприятно оборудовани карстови пещери и убежища край с. Орешец, общ. Белградчик, с важни подземни местообитания на прилепи. Част от посочените пещери са защитени територии, съгласно Закона за защитените територии – Природна забележителност (ПЗ) „Пещера Башовишки печ“, ПЗ „Пещерата Венец в местност Чукара“, ПЗ „Пещера Магурата“; - Пещера „Въркан“ (защитена зона (ЗЗ) от екологичната мрежа Натура 2000 – ЗЗ BG0000587 „Варкан“), ЗЗ BG0000500 „Войница“, ЗЗ BG0000521 „Макреш“, ЗЗ BG0000339 „Раброво“, ЗЗ BG0000340 „Цар Петрово“, ЗЗ BG0000522 „Видински парк“ по Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, с видове прилепи, предмет на опазване в цитираните ЗЗ, съгласно заповедите им за обявяване на зоните и Стандартния формуляр на ЗЗ от 2021 година. <p>2. В ДЕО да се направи обстоен преглед, анализ и оценка на въздействието върху птиците (Най-близко разположените ЗЗ по Директивата за опазване на дивите птици: BG0002002 „Западен Балкан“, BG0002009 „Златията“, BG0002067 „Остров Голя“, BG0002104 „Цибърско блато“, BG0002006 „Рибарници Орсоа, BG0002006 „Рибарници Орсоа“) и проведени проучвания в наблюдателната точка Подгоре, за мигриращи, зимуващи и гнездящи птици в района.</p>	Да	Препоръката е съобразена в изготвянето на ДЕО – виж т. 2.7, т. 6.7 и т. 7.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Да се направи анализ и оценка на кумулативния ефект, при отчитане на общото натоварване на околната среда от одобрени или в процес на одобряване и/или разработване проекти за ветроенергийни съоръжения в съчетание с предвидените такива.</p> <p>Настоящото писмо Ви се предоставя по автоматичен обмен и на посочените в писмо Рег. № 12-00-259/11.03.2026 г. на МОСВ електронни адреси.</p>		
30.	РИОСВ-гр. Русе	Изх.№И-1740/09.04.2026г.	<p>За проекта на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия е указано, че подлежи на задължителна ЕО. В тази връзка са и настоящите консултации по изготвеното задание за обхват и съдържание на доклада за ЕО и схема за провеждане на консултации. След запознаване с приложената документация, към този етап на процедурата по ЕО, изразявам следното становище:</p> <p>I. По отношение на заданието за обхват и съдържание на ЕО:</p> <p>Съобразени са минималните изисквания за обхвата на екологичната оценка, изискващи се и определени в чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/. Ясно са структурирани целите на Плана.</p> <p>Обособените приоритетни зони са 25, които заемат обща площ от 6 383.91 кв. км. В териториалния обхват на РИОСВ-Русе се идентифицират Зона 12 (Област Русе: общ. Ценово, общ. Борово, общ. Иваново, общ. Две могили, общ. Бяла) и Зона 13 (Област Русе: общ. Две могили, общ. Бяла; Област Разград: общ. Разград, общ. Лозница).</p> <p>Съгласно чл. 5, ал. 10 от Закона за енергията от възобновяеми източници разработването и приемането на Плана не изключват възможността за развитие и реализиране на проекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия извън териториите, включени в приоритетните зони, при условие, че се спазват всички изисквания на приложимото национално и европейско законодателство.</p> <p>По представената в заданието информация имаме следните мнения и бележки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Точните граници на приоритетните зони да се уточнят, като се направи регистър на включените имоти или да се онагледят чрез географски координати; 2. Да се разгледа нуждата за въвеждане на критерий за отстояние, т. н. „Правило 10 х (или да се определи др. число)“, което изисква отстояние между ветрогенераторите и обекти подлежащи на здравна защита, с цел защита на жителите на населените места от шума, ефекта на трептене на сенките (shadow flicker), визуалното въздействие и потенциални рискове за сигурността; 3. Предвид получените в РИОСВ-Русе множество възражения срещу изграждане на ветроенергийни обекти и позоваване на отрицателното въздействие, което предизвиква т.н. инфразвук, считаме за целесъобразно, независимите експерти по екологична оценка, изготвящи доклада за ЕО, да се фокусират внимателно върху влиянието на генерирания от вятърните турбини звук, както в чуваемия (20 Hz – 20 kHz) така и в инфразвуковия (< 20 Hz) диапазон и влиянието им върху хората, флората и фауната. 	Да	Препоръката е съобразена в изготвянето на ДЕО – виж т. 2, т. 6 и т. 7

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Считаме за полезно да се направи литературен обзор за опита на държави, които от много години използват вятърни турбини за генериране на електричество.</p> <p>4. Авторите на заданието заявяват, че териториите включени в приоритетните зони не попадат в границите на защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие /ЗБР/ и в защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии. Според тях това е необходимо и достатъчно условие, че Планът няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата „Натура 2000“. Това твърдение следва да бъде направено въз основа на задълбочена и аргументирана оценка. Постоянното генериране на звук с различни честоти може да има потенциал за кумулативен и дълготраен ефект, което следва да бъде анализирано.</p> <p>5. Нужна е по-задълбочена оценка на влиянието на работата на ветрогенераторите върху почвата в близост до площадките на съоръженията.</p> <p>6. От така предложеното задание не става ясно откъде са взети и по какъв начин са получени данните за генериране на Фигура 1: „Територии в България със средна годишна скорост на вятъра над 5.5 m/s на 150 m височина“. Със съвременните технологични възможности е напълно възможно да се съберат точни и актуални данни за вятъра, които красноречиво биха показали дали е икономически изгодно да се реализира ветропарк в дадена приоритетна зона.</p> <p>II. По отношение на схемата за провеждане на консултации: Нямаме допълнителни предложения към така предложената схема за провеждане на консултации.</p>		
31.	РИОСВ-Велико Търново	Изх.№948-1/09.04.2026г.	<p>Във връзка с Ваше писмо с изх. №12-00-259/11.03.2026 г. предлагам следните изисквания да се вземат предвид и да се включат в заданието за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия:</p> <ul style="list-style-type: none"> По отношение на обхвата и предвижданията на плана - в описанието на териториалният обхват на плана, освен към момента посочените области и общини, да се изброят и всички землища на населени места в които попадат подробно очертаните полигони на приоритетните зони (ПЗ). По отношение на биологичното разнообразие: - При оценяването на въздействията, алтернативите и предложенията за смекчаващи мерки да се вземе предвид информацията в ръководството „Насоки за извършване на преценка на вероятната степен на въздействие на инвестиционни предложения (ип) за изграждане на вятърни генератори (вг) върху конкретните местообитания и/или видове, предмет на опазване в защитените зони“ (интернет страница на МОСВ) по отношение на чувствителността и въздействията върху видовете птици и другите животински видове, както и подходящите буферни зони и отстояния. 	Да	Препоръката е съобразена в изготвянето на ДЕО – виж т. 2, т. 6 и т. 7

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Независимо че, компетентният орган е преценил да не се извършва оценка за съвместимостта и самите защитени зони са изключени от предложените ПЗ, информацията в това ръководство е релевантна и напълно приложима за екологичната оценка, предвид, това, че целевите видове в защитените зони са и строго защитени видове по Приложение №3 към чл. 37 на Закона за биологичното разнообразие, а от своя страна, определените в ръководството буферни зони и други отстояния за конкретни видове могат да излизат извън границите на самите защитени зони и да се припокриват с ПЗ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Да се опишат всички известни гнездовища на чувствителните видове птици, съгласно горното ръководство, като се ползва изчерпателно наличната литература и други релевантни източници - всички видове научни публикации и съобщения, всички интернет бази за данни и приложения за регистриране на наблюдения (smartbirds.org, ebird.org, inaturalist.org и др.), Червена книга на Република България (2015), Атлас на гнездящите птици, Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие (НСМСБР). - Да се опишат изчерпателно и вземат предвид вътрешните (в страната) прелетни пътища между гнездови колонии и гнездовища на видовете лешояди, предвид особено високата чувствителност на тези видове. За изпълнението на това изискване е налична натрупана актуална геопространствена информация. - Да се опишат всички известни убежища на прилепи, попадащи в границите на предложените приоритетни зони, като се ползва изчерпателно наличната литература и други релевантни източници, включително посочените по-горе. - Да се опишат изчерпателно всички известни находища извън ЗТ и ЗЗ на защитените растителни видове от Приложение №3 на Закона за биологичното разнообразие, като се ползва изчерпателно наличната литература и други релевантни източници, включително посочените по-горе. - Да се опишат и вземат предвид биокоридорни и ландшафтни връзки (елементи на ландшафта по смисъла на чл. 30 от Закона за биологичното разнообразие) между защитените зони, попадащи в подробно очертаните полигони на ПЗ. • Към методиките за оценка да се добавят и приложат ключовите (т. нар. „насочващи“ в заданието) въпроси за идентифициране на значими проблеми с биоразнообразието и ключови въпроси за идентифициране на проблеми със смекчаването на и адаптацията към изменението на климата от „Ръководство за интегриране на климатичните изменения и биоразнообразието в стратегическата екологична оценка“ (2013, английски) на Европейската комисия. • Освен разглеждане на обявените недвижими културни ценности („недвижими паметници на културата“ по задание), да се идентифицират и разгледат 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>всички други исторически, културни и природни обекти и забележителности с регионално/местно значение и утвърдени туристически маршрути и обекти (като хижи), попадащи в очертаните предложения за ПЗ, като се оценят въздействията върху ландшафния изглед върху туризма, вкл. местни събития (събори и фестивали).</p> <ul style="list-style-type: none"> Да се оценят въздействията върху екосистемните услуги с екологична и културна стойност произтичащи от определените територии на ПЗ и обектите в тях. <p>По отношение на алтернативите - да се разгледа алтернатива по отношение на прецизиране и оптимизиране на териториалния обхват на подробно очертаните полигони от ПЗ, съобразена с допълнително идентифицирани чувствителни места свързани със забележителни ландшафти и биоразнообразие (извън ЗТ и ЗЗ), исторически, културни и туристически обекти, както и със задължителното минимално разстояние от населените места съгласно <i>Наредба №14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия.</i></p>		
32.	РИОВ - Шумен	Изх.№ДО-104-1/09.04.2026г.	Уведомяваме Ви, че РИОСВ гр. Шумен няма забележки и предложения към заданието за определяне на обхват и съдържание на Доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схемата за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана	-	Становището не съдържа бележки и предложения.
33.	Национален институт по метеорология и хидрология	Изх.№РД-24-18-1/09.04.2026г.	<p>Във връзка с Ваше писмо с изх.№04-00-668/11.03.2026г. (наш вх.№РД-24-18/11.03.2026г.) относно изразяване на становище по заданието за определяне на обхват и съдържание на Доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и схемата за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана, Ви уведомяваме, че разглежданата тематика е извън компетенциите на НИМХ.</p> <p>В тази връзка НИМХ съгласува проекта на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия и съпътстващата документация без забележки.</p>	-	Становището не съдържа бележки и предложения.
34.	Заместник-министър на земеделието и храните	Изх.№0403-41/15.04.2026 г.	В Министерство на земеделието и храните постъпи писмо с рег. индекс №0403-41/11.03.2026 г. от Министерство на околната среда и водите (МОСВ), относно определяне на представител за участие в процеса по разглеждане и съгласуване на постъпилите становища в рамките на общественото обсъждане във връзка с Плана за определяне на приоритетни зони за развитие на електрическа енергия от вятърна енергия.	-	Становището не съдържа бележки и предложения.
			В тази връзка, определяме титуляр и заместник:		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>- д-р инж. Любка Върбева, главен експерт в отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“ в дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“ към МЗХ, електронна поща: LVarbeva@mzh.government.bg и тел. 02/985 11 525 (титуляр);</p> <p>- инж. Деян Стойнев – главен експерт в отдел „Държавни горски предприятия“, дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“, МЗХ, електронна поща: DStoyne@mzh.government.bg, тел: 02/985 11 562 (заместник).</p>		
35.	Министерство на транспорта и съобщенията	Изх.№04-11-10/17.04.2026 г.	<p>В отговор на горесцитираното Ваше писмо, бих искал да Ви уведомя, че Министерството на транспорта и съобщенията има следните бележки по Заданието за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия:</p> <p>I. По отношение на Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка на проект на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия:</p> <p>1. Предлагаме в заданието да се предвиди Докладът за екологична оценка да включва анализ и оценка на потенциалните въздействия върху безопасността на корабоплаването и навигацията, които би имало изграждането и експлоатацията на ветрогенераторни паркове в райони, граничещи непосредствено с река Дунав.</p> <p>Мотиви: В българския участък на река Дунав и в разположените на него пристанища и специализирани пристанищни обекти се предоставят речни информационни услуги. Изградени са система за проследяване и определяне на мястото на корабите, система за докладване, система за управление на трафика и информационно обслужване на корабоплаването. Комуникацията между „кораб – бряг“ се осъществява чрез радио (VHF), AIS, VTS системи и електронни платформи, които са взаимосвързани за безопасната навигация, контрола на трафика и обмена на информация между корабите и брега, което обуславя необходимостта от анализ и оценка на въздействието на передвиженията на Плана върху комуникационните канали.</p> <p>2. Предлагаме допълване обхвата и съдържанието на Доклада за екологична оценка със стратегически ориентиран анализ, отчитащ взаимовръзките между енергийния сектор, транспортната система, индустриалните процеси и развитието на инфраструктурата за алтернативни горива.</p> <p>Мотиви: В резултат на прилагането на подход, основан на пространствено изключване на територии с висока степен на екологична чувствителност, включително защитени територии и зони от мрежата „Натура 2000“, значителна част от Черноморското крайбрежие остава извън обхвата на приоритетните зони. В тази връзка възниква необходимост от извършване на допълнителен анализ на последиците от пространственото отделяне между зоните за производство на възобновяема енергия и основните центрове на потребление и енергийна трансформация, включително морските пристанища. В този</p>	Да	Препоръката е съобразена в изготвянето на ДЕО – виж т. 2, т. 6 и т. 7

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>контекст следва да се отчете очакваното нарастване на търсенето на възобновяема енергия в крайбрежните и пристанищните зони, което обуславя необходимостта от осигуряване на възможности за производство в относителна близост до тези потребители.</p> <p>В обхвата на екологичната оценка е целесъобразно да бъдат разработени и анализирани алтернативни сценарии, включително такива, предвиждащи ограничено, но контролирано развитие на крайбрежни зони, развитие на офшорна вятърна енергия и формиране на интегрирани енергийни хъбове в близост до пристанища, като същите бъдат оценени по отношение на екологичните въздействия, икономическата ефективност, приноса към декарбонизацията и съвместимостта с европейските политики.</p> <p>3. Препоръчваме прецизиране, допълване и отстраняване на технически грешки в текста, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предлагаме да се промени съкращението „МТ“ за Министерство на транспорта и съобщенията на „МТС“ на стр. 5 в Списък на използваните съкращения • Предлагаме да се използва единна терминология и наименования в проекта на План и в заданието, например в проекта на План е посочен „ПВУ – План за възстановяване и устойчивост“, а в заданието „НПВУ – Национален план за възстановяване и устойчивост“ • Предлагаме на стр. 6 да се посочи пълното наименование на използваното съкращение на „Наредба ОС“ (Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони) • Предлагаме в последния абзац на стр. 6 текстът „..... засегнати от реализирането на програмата“ да се промени по следния начин: „..... засегнати от реализирането на плана“ • Предлагаме да се обмисли нова редакция на текста от стр. 9-10 „Освен тази държавите членки следва да се стремят колективно да постигнат общата целта на ЕС за 45% енергия от възобновяеми източници в съответствие със Зелената сделка и плана REPowerEU.“, например с: „Освен това държавите членки следва да се стремят колективно да постигнат общата цел на ЕС за 45% енергия от възобновяеми източници в съответствие със Зелената сделка и плана REPowerEU.“ • Предлагаме да се промени текстът на стр. 29 в последното изречение на Мярка А.2.) „... нощни и мигриращи птици видове птици“ на „... нощни и мигриращи видове птици“ • Предлагаме в т. 2. „Връзка на плана с други планове, програми и стратегии“ на стр. 31 към булет „Национална програма за развитие „България 2030“ да се 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>добави следният текст „Ос на развитие 3. Свързана и интегрирана България, П7. Транспортна свързаност“</p> <ul style="list-style-type: none"> Предлагаме текстът „релсов транспорт“ да се промени на „железопътен транспорт“ в последния абзац в т. 3.1.2. „Вредни физични фактори“ на стр. 52-53 Предлагаме да се обмисли възможността Мярка А.4. на стр. 29 използваният израз „за да отстранят прилепите“ да се промени на „с цел отклоняване на прилепите“. <p>II. По отношение на проекта на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия:</p> <p>1. В проекта на План на стр. 18 е отбелязано, че при планирането с приоритет ще се разглеждат, наред с други, и „изкуствените застроени площи, като площи със съществуваща транспортна инфраструктура“, както и че в приоритетните зони ще се въведат кратки срокове за административни разрешения за изграждане, реконструкция и въвеждане в експлоатация на енергийни обекти, а така също за извършването на оценка на въздействието върху околната среда. В тази връзка и с оглед географския обхват на проекта на План и предложените зони, считаме за необходимо в Доклада за екологична оценка да бъде направен анализ на съответствието и избягване на противоречия на Плана с предвижданията и проектите за модернизация на железопътната инфраструктура в страната.</p> <p>2. Препоръчваме прецизиране, допълване и отстраняване на технически грешки в текста, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> Обръщаме внимание, че в редакцията на плана от м. февруари 2026 г., в раздел „Използвани съкращения“ е отпаднало съкращението „ВтеЦ – Вятърна турбинна електроцентрала“, което обаче продължава да се използва в текста на документа на стр. 14 и в таблицата на стр. 41 Предлагаме четвъртият абзац на стр. 12 да започва с думите „ЗЕВИ изисква в Плана да се определят зоните“, вместо „В Плана се определят зоните“ <p>Мотиви: Текстът се намира в раздел 2 „Контекст на плана“, т. 2.1. „Нормативен контекст“, в подразделението относно националното законодателство и възпроизвежда изискванията на чл. 5, ал. 5 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), включително по отношение на морските територии, които са изключени от териториалния обхват на Плана. Ето защо считаме, че предлаганата от нас редакция е по-точна, съобразена е със систематичното място на коментирания текст и би съдействала за правилното разбиране как е определен обхвата на проекта на План.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<ul style="list-style-type: none"> Предлагаме в т. 2.3. „Обхват на Плана“, в първия абзац на стр. 15 думите „акваторията на Черно море“ да бъдат заменени с „морските пространства“, а след думите „вътрешни водни обекти“ да се добави „на страната“. <p>Мотиви: Използваният израз „акваторията на Черно море“ е неточен. В чл. 5 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България тази част е обозначена с общия термин „морски пространства на Република България в Черно море“. В българската нормативна уредба често се среща изразът „прилежащата акватория на Черно море“, но само в смисъл на ограничена водна площ, разположена непосредствено пред конкретен плаж.</p> <p>В случай че се възприеме направеното предложение, същото следва да се съобрази и в т. 1.3. „Обхват и предвиждания на Плана“ на стр. 14 от Задание за определяне на обхвата и съдържанието на Доклада за екологична оценка на проекта на План.</p> <ul style="list-style-type: none"> Предлагаме да бъде заменена думата „пасища“ с думата „насипища“ в т. 3.2. „Планирано развитие на вятърната енергия в България“, в шестия абзац на стр. 18 в съответствие с разпоредбите на чл. 5, ал. 4 от ЗЕВИ Предлагаме в колона 5 на таблицата на стр. 20 думата „Аkvатория“ да бъде заменена с „Морски пространства“ <p>Мотиви: Предложението кореспондира с подхода, приложен в таблица 55 „Брой и площ на защитените зони от мрежата „Натура 2000“ в България“ на стр. 136 от том 4 „Биологично разнообразие“ на Морския пространствен план на Република България 2021 – 2035 г., одобрен с Решение № 386 на Министерския съвет от 2023 г. (обн., ДВ, бр. 46 от 2023 г.), достъпен на адрес: https://www.mrrb.bg/bg/morski-prostranstven-plan-na-republika-bulgariya-2021-2035-g/, както и с предложената по-горе редакция.</p> <ul style="list-style-type: none"> Предлагаме навсякъде в текста да се прилага единен начин на означаване на единицата „хектар“ – „ha“ <p>Мотиви: Предложението е съгласно чл. 23, ал. 2 на Наредбата за единиците за измерване, разрешени за използване в Република България, приета с Постановление № 275 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 115 от 2002 г., изм., бр. 40 от 2006 г. и бр. 8 от 2010 г., изм. и доп., бр. 46 от 2020 г.), където единицата „хектар“ се означава с „ha“.</p> <ul style="list-style-type: none"> Предлагаме навсякъде в проекта на План изразът „планове за действие на видовете“, разработени по смисъла на чл. 52 от Закона за биологичното разнообразие, да бъде заменен с „планове за действие за растителни и животински видове“. <p>Мотиви: Предложението съответства на пълното наименование, използвано в чл. 52 от Закона за биологичното разнообразие и внася яснота относно обхвата на плановете.</p> <ul style="list-style-type: none"> Предлагаме да се обмисли възможността в т. 5.3. „Мерки на смекчаване“, в частта относно мерките по време на планиране и изграждане, т. 4 на стр. 39 използваният 		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			израз „за да отстранят прилепите“ да се замени с израза „с цел отклоняване на прилепите“ Считаме, че изречение първо на т. 5.4. „Планирано развитие на електропреносната мрежа и съоръженията за съхранение на енергията“ на стр. 40 е недовършено и предлагаме да бъде преработено.		
36.	„Ловно рибарско дружество София - юг“	Изх.№17/15.04.2026г.	Управителният съвет на ЛРД „София - Юг“, представляван от председателя на сдружението и председателите на ловни дружини, чиито ловни полета попадат в зона за вятърна енергия №19-OMV, изразяват в настоящето становище своите резерви и възражения срещу атакуваното задание. Доводите и съображенията ни за това са следните: 1. С договор за предоставяне на стопанисването и ползването на дивеча в ловно стопанските райони на Ловните дружини по чл. 30 от Закона за лова и опазване на дивеча №ПО-01-64/05.08.2024 Югозападното Държавно предприятие чрез Държавно горско стопанство Самоков е предоставило на Ловно -рибарско сдружение „София - Юг“ да осъществява дейности по стопанисване и ползване на дивеча в Ловно - стопански райони на ловни дружинки, които съвпадат и се припокриват изцяло, или отчасти със зоната визирана в атакувания План за развитие. Евентуалната реализация на дейностите в този план биха се намирали в абсолютна колизия и противоречие с възможността на ловните дружини да упражняват правата и задълженията си по този договор, като се има предвид, че той е подписан с 15 (петнадесет) годишен срок. Освен невъзможността да стопанисват и се грижат за дивечовите запаси, ловците в района не биха могли пълноценно да упражняват правото си на лов. 2. Евентуалната реализация на мероприятията по плана за развитие биха засегнали в сериозна степен възможността на жителите на населените места(и многобройните махали) на територията на Плана планина да упражняват правата си на собственици и да водят нормален бит в целия район. Считаме, че при техническата реализация на такъв амбициозен в своя обем проект, неминуемо ще бъдат нанесени дълбоки и непоправими щети на цялата природа във визирувания район и преди всичко на вековните горски масиви, находящи се в него. Непоправимо ще бъдат увредени горските пътища и множеството туристически пътеки и маршрути, ползвани и от столичния град. Зелената система на София е тази, която осигурява връзки за постигане на по-добро качество на средата, а от друга страна е важно да се запазят екологичните връзки между защитените зони. Освен , че част от Плана планина попада в "Натура 2000", също така е включена в „защитени природни територии“, което осигурява опазването на уникалната й флора и фауна. Планината играе важна роля в поддържането на водния баланс в района, като служи за източник на питейна вода и подпомага екологичното равновесие. 3. Предполагаемите строително - монтажни работи, транспортирането на огромни по обем материали, апаратура и сериозния поток от изпълнители биха променили изцяло в негативен план екосистемата и биха повлияли негативно богатството и разнообразието	Да	ДЕО разглежда предложените обособени зони и не се позовава на конкретни мерки по дадени проекти. Заложени в т. 7 са съответните мерки за съгласуване на конкретни ИП.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>на естествената флора и фауна. Такива щети вероятно не биха могли да бъдат възстановени и компенсирани в рамките на десетилетия. Не бива да пропускаме значимия факт, че Плана планина е в обща екосистема с Витоша, Рила и Верила. В този смисъл негативния ефект, описан по-горе „с ефекта на доминото“ би се стоварил и върху тях.</p> <p>При изготвяне на екооценката следва да се съобрази, че визираните в Плана ветрогенератори, освен, че безвъзвратно ще повлияят на движението и местообитанията на наличния и богат по своя състав животински свят, при своята работа и нужда от регулярно обслужване ще представляват опасен източник на вредни за природата емисии, както и сериозна опасност от нужда по противопожарна охрана, аварии и бедствия.</p> <p>Като съобразите наведените по-горе доводи и съображения, които далеч не изчерпват възможните и валидни основания за противопоставяне, Ви предлагаме да възприемете негативно отношение към Плана в цялост и в частност към визираната зона №19 ОМВ.</p>		
37.	Александър Дунчев арх. Веселин Веселинов, Ваня Милчева, Георги Миленов, Георги Панталеев, Венко Славчев, Жители на с. Плана и в.з. Ярема Красимир Миленов Любомир Василев Мартин Иванов Николай Папалигов, Мона	22.03.2026г. 23.03.2026г. 24.03.2026г 28.03.2026г 30.03.2026г.	<p>Бих искал да предоставя следните възражения срещу зоната за вятърна енергия номер 19-0MW, обхващаща предимно борови и букови гори по билата на Плана планина между в.з. Ярема, с. Плана и с. Алино, според картата към плана (https://www.strategy.bg/bg/public-consultations/12198):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Въпреки, че изцяло подкрепям преминаването на енергопроизводството от фосилни горива към възобновяема енергия (ВЕИ), считам, че не следва да се допуска ново унищожаване на природа, преди да са взети всички други възможни мерки - ВЕИ в урбанизирани и увредени територии, увеличаване на енергоефективността и izolацията на сградите и предприятията, както и промяна целта на икономиката от самоцелен растеж в благополучие на обществото и екосистемите. 2. По-конкретно, възражявам срещу очакваното унищожение на и постоянно вмешателство в боровите и буковите гори с цел изграждане на ветрогенератори, защото тези гори са последното местообитание на вълци в Плана, миграционната връзка между Плана и Витоша за кафявата мечка и вълците, и последните ловни територии на ловците от района, и последните диви горски територии на юг от София извън парк Витоша. 3. Възражявам и срещу очакваното унищожение на най-ценната природна характеристика, привлякла всички жители на с. Плана и в.з. Ярема, а именно величествения ландшафт и гледка към Национален парк Рила, която ще бъде напълно съсипана от перките. Ако самите гори днес са високи средно 15-25 м, то това означава, че перките ще трябва да стърчат още поне 100 м над гората - общо над 120 м. Зловеща грозотия. 4. Около 20% от зоната попада в радиус от 1-2 км около къщите и махалите в района, което е напълно недопустимо според европейските стандарти за близост на перките до жилищата на хората <p>Налагането от горе на такива “зелени” решения - къде да се строят ВЕИ - пренебрегвайки се интересите на хората и унищожавайки се нова природа, настройва хората срещу зеления преход и води до увеличаване на подкрепата за популистки политики. Ето защо, моля още</p>	Неотнoсимо към заданието.	Забележката следва да се разгледа от Възложителя във връзка с проекта на Плана

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
	Пейковска, Савина Агелова, Виолета Мартинова, Мария Харизанова Добринка Петкова Виткор Трифонов Илияна Стоянова Илиян Стоянов, Милена Ченакчиева Ларита Вутова	01.04.2026г. 03.04.2026г. 05.04.2026г. 06.04.2026г. 07.04.2026г. 16.04.2026г.	на етап задание да отмените тази зона 19-0MW и да преразгледате целия план, като насочите усилията как да бъдат включени самите хора в развитието на ВЕИ, а не да се строят до къщите им и да се унищожава ценна природа и ландшафт.		
38.	Асен Спасов, Мария Цанова, Мариела Василева, Силвия Пейчева, Таня Хандел Ирина Сотирова Юлия Иванова	23.03.2026г. 24.03.2026г. 28.04.2026г.	С настоящото изразявам своята категорична позиция ПРОТИВ реализацията на предложеното инвестиционно намерение. Считам, че проектът е несъвместим с целите на опазване на защитената зона и представлява грубо посегателство върху една от най-съхранените природни територии в непосредствена близост до столицата. Моите аргументи са следните: 1. Пряко унищожаване на приоритетни местообитания („Лилави зони“) Представените карти ясно показват, че инфраструктурата на вятърния парк навлиза директно в територии с най-висока консервационна стойност (т.нар. „лилави зони“). Това са приоритетни местообитания като планински сенокосни ливади (6520) и алувиални гори (91E0)*. Изграждането на фундаменти, прокарването на нови пътища за тежка механизация и подземни комуникации ще доведат до необратимо унищожаване и фрагментация на тези хабитати, което е в пряко нарушение на Закона за биологичното разнообразие и европейската Директива 92/43/ЕИО. 2. Застрашаване на защитени видове от фауната	Неотнoсимо към заданието	Забележката следва да се разгледа от Възложителя във връзка с проекта на Плана

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>Плана планина е ключов биокоридор за едри бозайници и редки видове, защитени от закона. Реализацията на проекта ще компрометира жизнената среда на:</p> <p>Едри бозайници: Кафява мечка (<i>Ursus arctos</i>) и Вълк (<i>Canis lupus</i>). Шумът и индустриалното присъствие ще прекъснат миграционните пътища на тези видове.</p> <p>Защитени насекоми: Алпийска сечко (<i>Rosalia alpina</i>), Бръмбар рогащ (<i>Lucanus cervus</i>) и Меча пеперуда (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>), чиито местообитания са в старите гори, засегнати от плана.</p> <p>Земноводни: Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>) и Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>), обитаващи малките водни басейни в района.</p> <p>3. Липса на кумулативен анализ и алтернативи</p> <p>Заданието не предлага реален анализ на „нулевата алтернатива“ (вариантът, при който проектът не се реализира). Подчертавам, че според практиката на Съда на ЕС, ако съществува риск от влошаване на състоянието на защитена зона от Натура 2000, проектът не може да бъде одобрен. Наличието на по-подходящи терени извън екологичната мрежа прави настоящото предложение необосновано и вредно.</p> <p>4. Социален и ландшафтен вандализъм</p> <p>Плана е „белите дробове“ на София и зона с огромен потенциал за екотуризм. Индустриализацията на този девствен планински ландшафт с десетки метри бетон и стомана ще унищожи визуалната цялост на региона и ще лиши гражданите от достъп до качествена природна среда.</p> <p>ЗАКЛЮЧЕНИЕ: На основание гореизложеното, настоявам МОСВ да прекрати процедурата и да издаде ОТРИЦАТЕЛНО СТАНОВИЩЕ по Екологичната оценка. Допускането на тежка индустрия в сърцето на защитена зона „Плана“ е акт на екологичен вандализъм, който ще бъде оспорен пред всички национални и европейски институции</p>		
39.	Министерство на околната среда и водите	Изх.№ ЕО - 43 – 34/24.04.2026 г.	<p>В отговор на Ваше писмо с № ЕО-43-26/12.03.2026 г. на Министерство на околна среда и водите (МОСВ) с приложено задание за обхват и съдържание на доклада за екологична оценка (ЕО) на проект на План за приоритетни зони за развитие на обекти за производство електрическа енергия от вятърна енергия и схема за провеждане на консултации обществеността, заинтересованите органи и трети лица, изразяваме следното становище:</p> <p>I. По отношение на заданието за обхват и съдържание на доклад за екологична оценка:</p> <p>Заданието е изготвено при съобразяване изискванията към съдържанието и обхвата на доклада за ЕО, съгласно разпоредбата на чл. 86, ал. 3 на Закона за опазване на околна среда. По представената в заданието информация имаме следните бележки и препоръки:</p> <p>1. В т. 2. „Връзка на Плана с други планове, програми и стратегии“ да се разгледат и следните стратегически и планови документи:</p> <ul style="list-style-type: none"> Национален план за управление на отпадъците за периода 2021-2028 г.; 	Да	Отразено в т. 1.2 и т. 5 от ДЕО

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>разнообразие. В части „Флора“ и „Фауна“ да се включи описание в табличен вид на растителните и животински защитени видове (от Приложение 3 към ЗБР) с популации на територията на определените приоритетни зони, както и на пътищата на преминаване на техниката в различните етапи от изпълнение на плана. Да се посочат съответни смекчаващи мерки за наличните защитени видове с цел избягване и намаляване на въздействието на опазване на видовете.</p> <p>4. На стр. 56, Таблица 2. към доклада за ЕО, текстът на булет 3 да се замени с следният текст: „Местообитания и популации на конкретно изброени защитени консервационно значими видове растения и животни, с цел тяхното опазване на територията на определените приоритетни зони в плана.“, а текстът на булет 5 да се заличи.</p> <p>5. На стр. 64, в част „Нормативни документи“ от доклада за ЕО да бъде допълнен и булет „Закон за лечебните растения“.</p> <p>6. В доклада за ЕО е необходимо да бъде включено изискване при извършване на строително-монтажни дейности, във връзка с реализацията на инвестиционните предложения в съответните зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия, да се спазват конкретно приложимите разпоредби на чл. 70 от Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.</p> <p>7. Предлагаме в доклада за ЕО по отношение на „Опасни химични вещества и риск от големи аварии“ да се включи следното:</p> <p>7.1. Карта на разпределението на предприятията/съоръженията с нисък и висок рисков потенциал на територията на Р България спрямо 25-те обособени приоритетни зони</p> <p>7.2. Описание на характеристиките на очакваните неблагоприятни въздействия от проекта, произтичащи от увеличаване на опасностите и последствията от възникване на голяма авария в и от предприятията/съоръженията, попадащи в териториалния обхват на приоритетните зони от Плана.</p> <p>7.3. Съобразяване на изискванията на чл. 104 от ЗООС за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда. То включва поддържане на безопасни разстояния при планирането на нови строежи чрез отчитане на наличието на предприятия/съоръжения с рисков потенциал, и при необходимо предлагане на допълнителни мерки за безопасност.</p> <p>II. По схемата за провеждане на консултации:</p> <p>Схемата за консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица по принцип е изготвена в съответствие с разпоредбата на чл. 19, ал. 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО). В схемата имаме следните коментари, които следва да се вземат предвид:</p> <p>1. В т. 3 „Обхват на консултациите“, в „Консултации по обхвата и съдържанието на ЕО“ е необходимо да се включи Българска ветроенергийна асоциация, предвид заявката</p>		<p>Отразено в Таблица 2 към Заданието и Таблица 74 в т. 8 от ДЕО.</p> <p>Отразено, вкл. и в т. 8 от ДЕО.</p> <p>Отразено в Таблица 72 на ДЕО.</p> <p>Отразено в ДЕО – виж т. 2.11 и т. 6.11.</p> <p>Коментарите са отразени в предоставената схема за консултации.</p>

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>искане с вх. № ЕО-43-24/26.02.2026 г. на МОСВ (копие от което Ви предоставихме) в хода на процедурата по ЕО.</p> <p>2. На стр. 5/6 от схемата в „Консултации по обхвата и съдържанието на ЕО компетентните органи по околна среда и други специализирани ведомства“, в последен булет „Обществеността - чрез публикуване на интернет страницата на МЗХГ с цел обществено участие и възможност за изразяване на становища с указан срок и начин за изразяване“ да коригира „МЗХГ“ с МОСВ.</p> <p>3. На стр. 6 в „Консултации по изготвения доклад за ЕО“, в булет „Публикуване на съобщение за провеждане на консултации, което съдържа“:</p> <p>3.1. текста „чл. 8, ал. 1 от Наредбата за ЕО“ да се коригира с „чл. 8а, ал. 1 от Наредбата за ЕО“;</p> <p>3.2. в булет 4 думата „алтернативен“ да отпадне;</p> <p>3.3. По отношение на текста „Възложителят провежда консултации по доклада за ЕО с МОСВ и МЗ, като им предоставя документацията за становище в рамките на 30 дни от дата на получаване.“, следва да се коригира, предвид изискването в чл. 20, ал. 3 от Наредбата за ЕО, съгласно което компетентният орган или оправомощено от него длъжностно лице изисква становище по документацията от компетентния орган по чл. 13, ал. 1 от Наредбата за ЕО. Абривиатурата „МЗ“ следва да отпадне и от текста „Съобщението се предоставя на МЗ и на МЗХГ“.</p> <p>4. На стр. 7, в т. „Провеждане на обществено обсъждане на доклада за ЕО“:</p> <p>4.1. текста „Допустимо е провеждане на среща за обществено обсъждане по искане на компетентните органи и/или по желание от страна на Възложителя – дирекция „Политика по изменение на климата“ към Министерство на околната среда и водите“ необходимо да отпадне, т.к. в цитирана по-горе разпоредба на чл. 21, ал. 1 от Наредбата за ЕО е записано в кои случаи задължително се изисква провеждане на среща за обществено обсъждане на доклада за ЕО.</p> <p>4.2. думата „програмата“ да се замени с „плана“.</p> <p>5. На стр. 8 в „Отразяване на резултатите от консултациите в доклада за ЕО“ следва да съобразите изискването, че справката е необходимо да съдържа <u>мотиви</u> за приема на становище или не на получените мнения и предложения.</p> <p>6. В т. 4. „Съвместяване на процеса на планиране на ППЗ с основните процедури на ЕО“:</p> <p>6.1. на стр. 10, в етап 2, колона „Стъпки за изработване на ЕО на проекта на План за действие и Консултации по ЕО“ като подточка да се добави „Компетентния орган по чл. 4 от Наредбата за ЕО или оправомощено от него длъжностно лице съгласува писмено с органа по прилагане на плана мерки за наблюдение и контрол при прилагане на плана по отношение на околната среда и човешкото здраве“.</p>		

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>6.2. В т. 4. „Съвместяване на процеса на планиране на ППЗ с основните процедури етапи на ЕО“, в таблица 1, на стр. 11, етап 3, колона „Стъпки за изработване на ЕО проекта на Плана и Консултации по ЕО“:</p> <p>6.2.1. в т. 2 текста „Подготвяне на информация за издаване на становището на ЕО от КО. Съгласуване от възложителя на мерки по наблюдение и контрол и въздействието на ППЗ върху околната среда“ да се замени с „провеждане на заседание Междуведомствена комисия – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет към МОСВ за разглеждане на документацията по ЕО“;</p> <p>6.2.2. в „Резултат“ текста „Предаден и прие окончателен доклад за ЕО, включени мерки за наблюдение и контрол, както и предложение за тяхното изпълнение“ се редактира по следния начин „Предаден доклад за ЕО с приложенията към него“.</p> <p>7. В т. 5 „Описание на етапите на провеждане на консултациите, начина им на провеждане и отразяване на резултатите от тях в екологичната оценка“, в таблица 2, стр. 14, т. 2 в колона „Начин на провеждане на консултациите и отразяване на резултатите“:</p> <p>7.1. в т. 1 „информация по чл. 8, ал. 1 от Наредбата за ЕО“ да се редактира „информация по чл. 8а, ал. 1 от Наредбата за ЕО“;</p> <p>7.2. в т. 4 „За провеждане на консултации с компетентния орган по околна среда Министерство на здравеопазването (на основание чл. 20, ал. 3 от Наредбата за ЕО), МОСВ и на МЗ ще бъде предоставена официално:“ да се прецизира, предвид, че в чл. 20, ал. 3 от Наредбата за ЕО задължението е на компетентния орган по околна среда и не е оправомощено от него длъжностно лице да изисква становище от Министерство на здравеопазването;</p> <p>7.3. в т. 5 текста „Провеждане на обществено обсъждане – това е само опция в случай на получаване на повече от две мотивирани негативни становища или предложени за алтернативи, както и по желание на Възложителя или компетентните органи“ да се отпадне, поради несъответствие с изискванията на чл. 21, ал. 1, т. 2 от Наредбата за ЕО.</p> <p>III. Указания за последващите действия, които да се предприемат по процедурата по ЕО:</p> <p>Следващите действия, които е необходимо да извършите по процедурата по ЕО проекта на План за приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия включват провеждане на консултации по доклада за ЕО, в т.ч. приложенията към него и по проекта на плана по смисъла на чл. 20 от Наредбата за ЕО. целта следва да се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изготви и публикува съобщение за провеждане на консултации, съдържащо информацията по чл. 20, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО; - Изпрати съобщението за провеждане на консултации до всички посочени в схемата за консултации ведомства и организации, както и да го оповестите на интернет страницата на ЕО; 		Взети са под внимание при последващите етапи за изпълнение.

№	ВЕДОМСТВО	ДАТА НА ПОЛУЧАВАНЕ ИЗХ. №	ОПИСАНИЕ НА СТАНОВИЩЕТО	ПРИЕТА ЛИ Е ЗАБЕЛЕЖКАТА	НАЧИН НА ОТРАЗЯВАНЕ / МОТИВИ ЗА НЕПРИЕТИ ЗАБЕЛЕЖКИ
			<p>страницата си и/или по друг общодостъпен начин, съгласно разпоредбата на чл. 20, ал. 4 Наредбата за ЕО;</p> <ul style="list-style-type: none"> - осигури достъп до доклада за ЕО (в т.ч. приложенията към него) и проекта на Пл за приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия вятърна енергия, както и приемане на изразените в срок становища по реда на чл. 20, ал.1, 2 от Наредбата за ЕО; - извършват консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица по начини съгласно чл. 20, ал. 2 от Наредбата за ЕО; <p>предостави доклада за ЕО с всички приложения към него, на хартиен и електронен носител в МОСВ за провеждане на консултации на основание чл. 20, ал. 3 от Наредбата за ЕО. Към документацията следва да бъде приложено и съобщението за провеждане на консултации, предвид изискванията на чл. 20, ал. 4 от Наредбата за ЕО</p>		

